

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Ministar ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja,

Na osnovu člana 8. stav 2, člana 16. stav 2. i člana 17. stav 3, Zakona br. 04/L-090 o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 28/16, oktobar 2012. godine), člana 8 (stav 1.4) aneksa 14. Uredbe br. 02/2011 o oblastima i administrativnim odgovornostima kancelarije Premijera i Ministarstava (22.03.2011. godine) kao i člana 38. stav 6. Pravilnika o radu Vlade br. 09/2011 (Službeni list br. 15, 12.09.2011. godine), donosi:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MPŠRR) BR. 05/2018
O MERAMA I KRITERIJUMIMA PODRŠKE RURALNOG RAZVOJA ZA
2018. GODINU

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj

Ovim Administrativnim Uputstvom utvrđuju se principi, uslovi, procedure i kriterijumi prihvatljivosti i kriterijumi izbora za sprovođenje mera Programa ruralnog razvoja, koje su usvojene za 2018. godinu, u okviru Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj Kosova (PPRR) 2014 – 2020.

Član 2
Delokrug

1. Odredbe ovog Administrativnog Uputstva su obavezne za Agenciju za razvoj poljoprivrede, farmere i korisnike Mera ruralnog razvoja.
2. Ovo Administrativno Uputstvo određuje podršku za mere i podmere Programa za ruralni razvoj (PPR) 2018.

Član 3 Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom Administrativnom Uputstvu imaju sledeće značenje:
 - 1.1. **"MPŠRR"**, podrazumeva Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja;
 - 1.2. **"Upravni autoritet"**, podrazumeva javni entitet unutar MPŠRR-a, odgovoran za izradu i praćenje PPRR-a;
 - 1.3. **"ARP"**, podrazumeva Agenciju za razvoj poljoprivrede;
 - 1.4. **"PPRR 2014 – 2020"** – podrazumeva Program za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020;
 - 1.5. **"PRR 2018"** – podrazumeva Program za ruralni razvoj za 2018. godinu;
 - 1.6. **"Mera 101"**, podrazumeva investicije u fizičkoj imovini u poljoprivrednim gazdinstvima, prema PPRR-u 2014-2020;
 - 1.7. **"Mera 103"**, podrazumeva investicije u fizičkoj imovini za preradu i trgovanje poljoprivrednim proizvodima, prema PŠRR 2014-2020;
 - 1.8. **"Mera 302"**, podrazumeva diversifikaciju farmi i razvoj poslovanja, prema PPRR 2014-2020;
 - 1.9. **"Mera 303"**, podrazumeva sprovođenje lokalnih razvojnih strategija – Pristup LEADER
 - 1.10. **"Poziv za apliciranje"**, podrazumeva javno obaveštenje o prijemu aplikacija;
 - 1.11. **"Podnosilac aplikacije"**, podrazumeva fizičko ili pravno lice koje podnosi aplikaciju radi dobijanja projekta u PRR 2018;
 - 1.12. **"Apliciranje"**, podrazumeva popunjen postupak za apliciranje sa svim dokumentima koji su zahtevani od strane ARP;
 - 1.13. **"Projekat"**, podrazumeva dokument koji određuje planiranu investiciju za podržavanje od strane PRR 2018, dostavljene od strane podnosioca aplikacije;
 - 1.14. **"Izbor"**, podrazumeva izbor projekata, prema tačkama navedenim za finansiranje javnim sredstvima;
 - 1.15. **"Kriterijumi za izbor"** podrazumeva uslove koje Upravni autoritet/UA treba da odredi radi osiguranja prioriteta finansiranja najboljih projekata koji adresiraju identifikovane potrebe u analizi SWOT i ciljeve određene u PRR 2018;
 - 1.16. **"Korisnik"**, podrazumeva fizičko ili pravno lice, koji je izabran za korisnika nakon procene aplikacije i potpisivanja ugovora sa ARP;
 - 1.17. **"Stopa javne podrške"**, podrazumeva doprinos iz javnog budžeta za sprovođenje projekta;
 - 1.18. **"Ugovor"**, podrazumeva ugovor koji se potpisuje između korisnika i ARP-a za sprovođenje dobijenog projekta;
 - 1.19. **"Prihvatljivi troškovi ili investicije"**, podrazumeva troškove ili investicije koje se podržavaju javnim sredstvima;
 - 1.20. **"Drvenasto voće"**, podrazumeva se: jabuka, kruška, šljiva, breskva, kajsija, trešnja, orasi, lešnici, dunja i višnja;
 - 1.21. **"Period sprovođenja projekta"**, podrazumeva period od potpisivanja ugovora od obeju strana, do izvršenja poslednje isplate od strane ARP-a;
 - 1.22. **"Zahtev za isplatu"**, podrazumeva podnošenje zahteva za plaćanje prihvatljivih troškova i dokazanih validnim fakturama za troškove realizacije projekta;

1.23. **"Ex-post kontrola"**, podrazumeva vremenski period od tri (3) godine nakon završetka investicije, tokom kojeg korisnik treba očuva cilj investicije i sve uslove prema kojima je izabran kao korisnik;

1.24. **"IBF"**, podrazumeva Identifikacioni broj farme.

Član 4 **Podržane mere**

1. Podržane mere su:

- 1.1. Mera 101 - Investicije u fizičkoj imovini u poljoprivrednim gazdinstvima;
- 1.2. Mera 103 - investicije u fizičkoj imovini za preradu i trgovanje poljoprivrednim proizvodima za 2018. godinu;
- 1.3. Mera 302 - Diversifikacija farmi i razvoj poslovanja;
- 1.4. Mera 303 – Pripremanje i sprovođenje Strategija lokalnog razvoja – Pristup LEADER – za izabrane lokalne akcione grupe (LAP);
- 1.5. Mera za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

Član 5 **Geografski opseg**

Program ruralnog razvoja 2018. sprovodi se na celoj teritoriji Republike Kosovo.

POGLAVLJE II

MERA 101

INVESTICIJE U FIZIČKOJ IMOVINI U POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

Član 6 **Korisnici**

1. Krajnji korisnici:

- 1.1. Krajnji korisnici pod ovom merom su farmeri, prema definiciji iz Zakona br. 04/L-090 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-098 – o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Svi podnosioci aplikacije za ovu meru treba da budu registrovani u Registru farmi.
- 1.2. Sertifikat Identifikacionog broja farme (IBF) treba da bude u ime podnosioca aplikacije.
- 1.3. Ukoliko je podnosilac aplikacije preduzeće, i Sertifikat IBF- a treba da bude u ime preduzeća.
- 1.4. Korisnici projekata ruralnog razvoja se obavezuju da održavaju njihove investicije prema projektu usvojenom tokom tri (3) godina nakon realizacije projekta, koliko i traje period praćenja. Ukoliko ne održava investicije, korisnik se obavezuje da vrati finansijski iznos javne podrške.
- 1.5. Svi korisnici projekata ruralnog razvoja, nakon okončanja investicija, treba da imaju funkcionalan projekat prema Biznis planu, PRR i kriterijumima ovog administrativnog uputstva.
- 1.6. Projekat će biti odbijen ukoliko nije okončana neka aktivnost koja je istaknuta tokom procesa evaluacije.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti

- 2.1. Ukoliko je podnosilac aplikacije fizičko lice, on treba da bude najmanje 18 godina, ali da nije napunio 61 godinu. U slučaju preduzeća, ovaj kriterijum se ne primenjuje;
- 2.2. Fizičko lice treba da je završilo obavezno osnovno školovanje (8 ili 9 godina) i dve godine radnog iskustva u oblasti u kojoj aplicira. Podnosioci aplikacija koji nemaju dvogodišnje radno iskustvo, treba da pohađaju kurseve obučavanja sa najmanje 20 časova nastave, u oblasti za koju apliciraju, koja treba da završe pre zahteva za poslednju isplatu;
- 2.3. U slučaju preduzeća, gore pomenuti zahtev važi za vlasnika ili ovlašćenog lica preduzeća. Ovlašćeno lice treba da ima ugovor o radu najmanje za još tri (3) godine; nakon trenutka apliciranja.
- 2.4. Podnosilac aplikacije treba da ima izmirene poreske obaveze i to, fizička lica, porez na imovinu, dok preduzeća, porez na dobit korporacija i druge primenjive poreze;

3. Nacionalni standardi

Nacionalni standardi za zdravlje životinja, blagostanje životinja i zaštitu životne sredine određeni su u Aneksu br. 5 ovog Administrativnog Uputstva – Uputstva za podnosiocima aplikacija. One se trebaju ispuniti najkasnije pre zahteva za poslednju isplatu i da se verifikuju kontrolom službenog lica na mestu investicije.

4. Ekonomska održivost

- 4.1. Za investicione projekte u kojima su prihvatljive investicije manje ili jednake sa 20,000€, podnosioci aplikacija treba da dostave nacrt tehničkog predloga prema modelu koji se objavljuje na veb stranici ARP-a i MPŠRR-a;
- 4.2. Za investicione projekte u kojima su prihvatljive investicije veće od 20,000 €, podnosioci aplikacija treba da dostave biznis plan prema modelu koji će biti objavljen na veb stranici ARP-a i MPŠRR-a.

5. Ostali kriterijumi prihvatljivosti

- 5.1. Korisnici projekata u kojima su prihvatljive investicije u iznosu većem od 50,000€, pre potpisivanja ugovora sa ARP, treba da svoja preduzeća registruju i sve investicije/troškovi se trebaju fakturisati u ime ovog preduzeća.
- 5.2. Projekti finansirani od strane Programa ruralnog razvoja 2018. ne trebaju biti finansirani i od strane kancelarije EU-a na Kosovu ili nekog drugog javnog domaćeg ili međunarodnog donatora. U slučaju da se utvrdi da je korisnik dobio podršku za isti projekat ili od strane drugog donatora, njemu se neće pružati podrška, ili ukoliko je dobio u obavezi je da vrati primljena sredstva, kao i prema njemu će se sprovoditi kazne u skladu sa važećim zakonodavstvom.
- 5.3. Korisnici mere 101 se savetuju da tokom perioda praćenja vode knjigu farme za relevantni sektor.
- 5.4. Broj novih radnih mesta biće obračunat prema tabeli u aneksu br. 17 uputstva za podnosiocima aplikacija
- 5.5. Korisnik, koji je podneo aplikaciju u MPŠRR-u i drugim javnim institucijama ili kancelariji EU-a na Kosovu i njegov projekat bude izabran za finansiranje od strane neke od institucija, treba odmah da informiše MPŠRR/ARP ili druge relevantne institucije.

- 5.6. Korisnik ne može dobiti nov projekat ukoliko prethodni projekti nisu pravilno završeni.
- 5.7. Sva sredstva koja se odnose na investiciju – zemljište, životinje, voćnjaci, treba da budu registrovana u Registru farme.
- 5.8. Ugovori o zakupu treba da budu noterizovani, osim ugovora o zakupu sa Agencijom o šumama Kosova (AŠK) i sa opštinama, koji ne treba da budu noterizovani;
- 5.9. U slučaju ugovora o zakupu od strane Agencije o šumama Kosova i Kosovske agencije za privatizaciju, ugovori mogu biti i u kraćem periodu od predviđanog za ostale aplikacije, pod uslovom da oni predaju potvrdu od strane zakupodavca da neće biti problema sa produženjem ugovora;
- 5.10. Zemljište privatizovano od strane KAP-a, koje se u sertifikatu imovine prikazuje kao „Zemljište uzeto pod zakup za 99 godina“ tretira se kao zemljište u vlasništvu privatizatora.
- 5.11. U slučaju projekata koji predviđaju izgradnju ili proširenje, podnosioci aplikacija po apliciranju treba da dostave:
- 5.11.1. Sertifikat o vlasništvu – Posedovni list parcele u kojoj se sprovodi investicija;
 - 5.11.2. Ukoliko je zemljište ili objekat uzet pod zakupom, noterizovan ugovor o zakupu za najmanje 10 godina, računato od godine apliciranja;
 - 5.11.2. Kopiju plana parcele u kojoj se sprovodi investicija;
 - 5.11.3. Kopiju skica objekta,
 - 5.11.4. Predračun troškova materijala i predviđanih radova;
 - 5.11.5. Saglasnost opštine koja dokazuje da u slučaju davanja granta, podnosilac aplikacije može da dobije građevinsku dozvolu;
- 5.12. Korisnik, pre nego da podnese zahtev za isplatu u ARP, treba da dostavi:
- 5.12.1. Građevinsku dozvolu koju izdaje nadležni opštinski organ;
 - 5.12.2. U slučaju projekata koji predviđaju renoviranje, podnosioci aplikacija, prilikom apliciranja treba da dostave: Predračun troškova materijala i predviđanih radova.
- 5.13. U slučaju izgradnje, proširenja ili renoviranja objekata, podizanja voćnjaka, vinograda i/ili ugradnje sistema navodnjavanja na zemljištima uzetim pod zakup, ugovor o zakupu treba biti najmanje na deset (10) godina, računajući od godine apliciranja.
- 5.13.1. Ugovor treba da sadrži saglasnost vlasnika - zakupodavca, o investicijama koje će se izvršiti na njegovom zemljištu.
 - 5.13.2. Ugovor o zakupu se ne traži samo u slučajevima kada su vlasnik zemljišta i podnosilac aplikacije u bračnom odnosu ili bliskoj krvnoj vezi bez granica- pradede, dede, roditelji, deca, unuci i to se dokazuje izvodom iz matične knjige venčanih, rođenih i umrlih. Takođe, podnosilac aplikacije treba da popuni izjavu pod zakletvom, kojom dokazuje da je on nasledio zemljište kojom aplicira.

6. Prihvatljive investicije

- 6.1. Prihvatljivi troškovi su ograničeni na one koji su uključeni u Listi prihvatljivih investicija za Meru 101, u Aneksu br. 2 ovog Administrativnog Uputstva.
- 6.2. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova projekta u okviru ove mere iznosi 10,000€, osim projekata sektora grožđa, gde minimalna vrednost projekta iznosi 3,000 €.
- 6.3. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova projekta u okviru ove mere iznosi 100.000 evra.

6.4. Troškovi za izradu biznis plana ili predloga projekta ne smeju preći iznos od 3% prihvatljivih troškova. U slučaju investicija koja predviđaju izgradnju štala ili skladišta za čuvanje voća i povrća, troškovi za arhitektu i inženjera, dozvole i različite licence, jesu prihvatljivi u iznosu do 7% prihvatljivih troškova.

7. Stopa javne podrške

7.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere iznosi 10,000€, osim projekata za sektor grožđa, gde minimalna vrednost projekta iznosi 3,000 €;

7.2. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere iznosi 100.000 evra;

7.3. Javna podrška iznosi 60% prihvatljivih troškova investicija;

7.4. Dodatna podrška od 5% daje se za investicije u planinskim predelima i 5% za mlade poljoprivrednike - 40 godina starosti ili mlađi, u trenutku apliciranja.

7.5. Maksimalna javna podrška za period sprovođenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014 - 20 za Meru 101 iznosi 400,000 € po korisniku.

7.6. Podnosilac aplikacije može da aplicira sa nekoliko projekata tokom perioda sprovođenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014 - 2020 u različitim godinama, pod uslovom da su prethodni projekti uspešno okončani i da javna podrška ne prelazi gore navedeni iznos.

8. Rok sprovođenja

8.1. Rok za sprovođenje projekata ove mere je 90 kalendarskih dana, osim za projekte koji predviđaju izgradnju štale ili skladišta i tom prilikom je rok sprovođenja 120 kalendarskih dana od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om. Nakon roka sprovođenja, korisnik ima još 15 dodatnih dana da pripremi dokumentaciju i podnosi zahtev za isplatu.

8.2. ARP može produžiti rok sprovođenja sklapanjem jednog aneksa-ugovora najviše 30 dana, obrazlaganjem produženja roka održivim argumentima, kao što je poštovanje vegetativnih perioda kod biljaka, nepogodno vreme za obavljanje građevinskih radova, donošenje neke specifične mašinerije iz nekog drugog mesta.

POGLAVLJE III

PODMERE

III.1. SEKTOR VOĆA

Član 7

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti za sektor voća: jabuka, kruška, šljiva, višnja, orah, lešnik, trešnja, kajsija, breskva i dunja:

1.1. U trenutku apliciranja za investicije u sektoru voća, podnosioci aplikacija treba da dokazuju da poseduju poljoprivredno zemljište u svojem vlasništvu, nasleđeno ili uzeto pod zakup na najmanje 10 godine od godine apliciranja i to 1 hektar. Minimalna površina parcele treba da bude 0.35 hektara;

1.2. Korisnici za podizanje novih voćnjaka, pre podnošenja zahteva za isplatu, ukoliko kupuju sadnice koje su proizvedene na Kosovu, treba da podnesu kopiju fitosanitarnog sertifikata o zdravstvenom stanju sadnog materijala koji ispunjava kriterijum CAC - Conformitas Agraria Communitatis i kopiju licence proizvođača, dok oni koji nabavljaju sadnice koje su uvezene iz zemalja EU-a, treba podneti kopiju fitosanitarnog sertifikata o zdravstvenom stanju sadnog materijala koji najmanje ispunjava kriterijum CAC izdatog od strane proizvođača, sertifikat o poreklu i dozvolu uvoza od strane preduzeća koje vrši uvoz;

1.3. Zasadene sadnice drvenastih voća na sebi trebaju imati zalepljenu etiketu institucije koja vrši sertifikaciju.

2. Prihvatljive investicije u sektoru voća su:

- 2.1. Investicije u podizanje novih voćnjaka minimalne površine od 1 hektara;
- 2.2. Investicije za ugradnju sistema za navodnjavanje na farmi, shodno efikasnim praksama navodnjavanja;
- 2.3. Investicije u proizvodnji efikasne energije na farmi iz svih vrsta obnovljivih izvora;
- 2.4. Investicije u mrežni sistem za zaštitu od grada;
- 2.5. Investicije u poljoprivrednim mašinama i opremi za voćnjake, za zaštitu biljaka, za đubrenje, za berbu i tretman nakon berbe;
- 2.6. Investicije u kupovini traktora za drvenasto voće;
- 2.7. Investicije u izgradnji i unapređenju objekata za aktivnosti nakon berbe, objekata za postavljanje mašina, kao i skladišta za proizvode za zaštitu biljaka i veštačko đubrivo.

3. Kriterijumi izbora:

Tabela 1. Kriterijumi izbora za sektor voća

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Proizvodni kapacitet: površina koja će se izgraditi. Za investicije u infrastrukturi voćnjaka, skladišta, navodnjavanja, zaštite protiv grada i/ili mašinerije, bodovi se računaju u zavisnosti od postojeće površine* ili one koja će se izgraditi, koja god je veća.	≥ 3 ha	55
		≥ 1 ha - < 3 ha	50
2	Vrednost prihvatljivih investicija	≤ 50.000	10
		> 50.000	8
3	Ugovorni odnosi	Overeni ugovor kod notara za dostavljanje najmanje 50% proizvodnje farme (od podnosioca aplikacija se ne zahteva podizanje novih voćnjaka; ukoliko nemaju postojeće voćnjake, oni dobijaju 5 bodova iz ovog kriterijuma)	5
4	Zaštita životne sredine i klimatske promene	Investiranje u proizvodnji energije na farmi od obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljive	5

<i>Ovaj kriterijum se ne primenjuje kada se investicija vrši u površinama koja su pokrivena sistemom navodnjavanja i podnosioc dobija bodove</i>			
5	Stvaranje novih radnih mesta	Obračunava se na osnovu tabele u aneksu br.17 uputstva za podnosioca aplikacije	Max. 8
6	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili porodično gazdinstvo nije bio korisnik grantova MPŠRR-a, poslednje tri godine	10
7	Profesionalni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da će u slučaju dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, ugovoriti savetnika ili kompaniju koja je licencirana za savetodavne usluge od strane MPŠRR-a, noterizovanim ugovorom	5
8	Pol farmera	Podnosilac aplikacije ženskog pola	2
UKUPNO			100

Postojeća površina treba da se dokazuje dobijanjem direktne isplate za ove površine u prethodnoj godini ili ukoliko nije primio direktne isplate dokazuje se sertifikatom vlasništva i IBF-om.

III.II. SEKTOR POVRĆA I STAKLENIKA, UKLJUČUJUĆI KROMPIR

Član 8

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Sektor povrća i staklenika – uključujući krompir

- 1.1. U trenutku apliciranja za investicije u skladištima za voće i povrće – uključujući krompir, podnosioci aplikacija treba da dokažu da imaju najmanje 2 hektara površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu, nasledenu ili uzetu pod zakup najmanje na 10 godine.
- 1.2. Za investicije u novim stalnim staklenicima, podnosilac aplikacije treba da dokaže da poseduje najmanje 0.10 hektara obradivog zemljišta koje je registrovano u Registru farme.

2. Investicije u sektoru voća i staklenika – uključujući krompir i za skladište

- 2.1. Investicije u izgradnji stalnih staklenika za povrće, bobičasto voće ili sadnice. Minimalna površina jednog staklenika iznosi 0.1 hektar;
- 2.2. Investicije u proizvodnji efikasne energije na farmi iz svih vrsta obnovljivih izvora;
- 2.3. Nabavka i ugradnja opreme za postizanje kontrolisanih klimatskih uslova, uključujući opremu za grejanje u staklenicima;
- 2.4. Investicije u uspostavljanju ili poboljšanju sistema za navodnjavanje u staklenicima u skladu sa efikasnim praksama navodnjavanja;
- 2.5. Izgradnja objekata za tretman nakon berbe - klasifikacija, pakovanje, postavljanje etiketa i čuvanje proizvoda, kao i skladišta za proizvode za zaštitu biljaka i za veštačko đubrivo.
- 2.6. Nabavka odgovarajućeg mehanizma za uzgoj povrća na otvorenom polju ili u staklenicima (mašine za sadenje sadnica, mašine za postavljanje folija).

3. Kriterijumi izbora

Tabela 2. Kriterijumi izbora za sektor povrća i staklenika – uključujući krompir

Tabela 2. Kriterijumi izbora za sektor povrća i staklenika – uključujući krompir				
Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija		Bodovi
		Za staklenike	Za skladišta	
1	Proizvodni kapacitet	preko 20 ari	Površina voćem i/ili povrćem, uključujući postojeće i one koja će se saditi je veća od 3 ha*	50
		10 do 20 ari	Površina voćem i/ili povrćem, uključujući postojeće i one koja će se saditi je manja od 3 ha*	45
2	Vrednost prihvatljivih investicija	≤ 50.000		10
		> 50.000		
3	Ugovorni odnosu	Ugovor za dostavljanje najmanje 50% proizvodnje farme		8
4	Zaštita životne sredine i klimatske promene	Investicije u proizvodnji energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% prihvatljivih investicija)		10
5	Stvaranje novih radnih mesta	Obračunava se na osnovu tabele u aneksu br. 17		5
6	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili porodično gazdinstvo nije bio korisnik grantova MPŠRR-a, poslednje tri godine		Max. 8
7	Profesionalni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da će u slučaju dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, ugovoriti savetnika ili kompaniju koja je licencirana za savetodavne usluge od strane MPŠRR-a, noterizovanim ugovorom		10
8	Pol farmera	Podnosilac aplikacije ženskog pola		5
UKUPNO				2
				100

Postojeća površina treba da se dokazuje dobijanjem direktne isplate za ove površine u prethodnoj godini ili ukoliko nije primio direktne isplate dokazuje se sertifikatom vlasništva i IBF-om.

III.III. SEKTOR MESA

Član 9

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

1.1. Za investicije u sektoru mesa – tovljenje teladi i svinja, podnosioci aplikacija nisu obavezni da poseduju telad/svinje u trenutku apliciranja, ali pre podnošenja zahteva za poslednju isplatu treba da imaju najmanje 20 grla teladi, ili 40 svinja sa ušnim markicama Republike Kosovo ili zemalja EU-a, i ovo treba dokazati relevantnim dokumentima i njihovim samim prisustvom u štali.

1.2. Podnosioci aplikacija koji apliciraju za izgradnju štale za telad i svinje, u svim projektima trebaju obuhvatiti i skladište stajnjaka sa dovoljnim kapacitetom za najmanje tri (3) meseci.

1.3. U trenutku apliciranja, podnosioci aplikacija za tovljenje teladi trebaju dokazati da imaju najmanje 0,20 hektara poljoprivrednog zemljišta po grlu teladi, u vlasništvu, nasledenu ili uzetu pod zakup na najmanje tri (3) godine. U slučaju investicija u poljoprivrednim mehanizmima za obradu zemljišta, trajanje zakupa treba biti najmanje tri (3) godine.

2. Prihvatljive investicije:

- 2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje štala, pratećih objekata – skladišta stajnjaka, ambara za voluminoznu hranu, skladišta silaže i infrastrukture na farmi - kao;
- 2.2. Investicije u proizvodnji efikasne energije na farmi od svih vrsta obnovljivih izvora;
- 2.3. Investicije u modernizaciji sistema ishrane i snabdevanja vodom;
- 2.4. Investicije u poljoprivrednim mašinama i opremi za uzgoj krmnog bilja i žitarica, zaštitu biljaka, đubrenje i žetvu;
- 2.5. Investicije u kupovini traktora;
- 2.6. Investicije u čišćenju/otklanjanju organskog stajnjaka – tečnog i čvrstog i njegovo skladištenje;
- 2.7. Investicije u proizvodnji koncentrirane hrane, od čijeg ukupnog kapaciteta, najmanje 50% će se koristiti za potrebe farme;

3. Kriterijumi izbora

Tabela 3. Kriterijumi za izbor sektora mesa

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija	Bodovi
1	Vrsta investicije: U slučaju investicije i iz tačke a) i tačke b), bodovi se računaju iz investicije sa većim delom sredstava (maksimum 30 bodova)	a) Izgradnja /renoviranje /proširenje štale (septička jama je obavezna za telad i svinje)	30
		b) Mehanizacija i / ili poboljšanje spoljašnje infrastrukture (skladište stajnjaka, skladište silaže, skladište sena)	25
2	Vrednost prihvatljivih investicija	≤ 50.000	10
		> 50.000	8
3	Proizvodni kapacitet (broj životinja) nakon realizacije projekta	Telad ≥ 20 < 70 grla ≥ 70 grla	Svinje ≥ 40 < 100 grla ≥ 100 grla
4	Iskustvo u relevantnom proizvodstvu: podnosilac aplikacije poseduje telad/svinje u proizvodnji*	Podnosilac aplikacije ima najmanje 5 grla	Podnosilac aplikacije ima najmanje 10 grla
5	Ugovorni odnosi	Overena kopija kod notara za dostavljanje najmanje 50% proizvodnje farme	5
6	Zaštita životne sredine i klimatske promene	Investicije u proizvodnji energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% e prihvatljivih investicija)	5
7	Zapošljavanje	Obračunava se na osnovu tabele u aneksu br. 17	Max. 8
8	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili porodično gazdinstvo nije bio korisnik grantova MPŠRR-a, poslednje tri godine	10
9	Profesionalni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da će u slučaju dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, ugovoriti savetnika ili kompaniju koja je licencirana za	5

		savetodavne usluge od strane MPŠRR-a, noterizovanim ugovorom	
10	Pol farmera	Podnosilac aplikacije ženskog pola	2
	UKUPNO		100

Dokazati kroz sertifikat iz Registra za registraciju i identifikaciju životinja. Ova činjenica se verifikuje i tokom prve kontrole na terenu, pre potpisivanja ugovora. Ukoliko je prilikom kontrole na terenu broj životinja manji od broja koji je prikazan u aplikaciji, jedino prihvatljivo opravdanje je klanje u licenciranoj klanici ili dokaz veterinar zone da je životinja uginula.

III.IV. SEKTOR MLEKA

Član 10

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

- 1.1. Podnosilac aplikacije za investicije u sektoru proizvodnje mleka, u trenutku apliciranja, nisu u obavezi da poseduju životinje, ali na kraju investicije treba da imaju najmanje 10 junadi ili krava muzara ili 100 ovaca ili 100 koza, registrovanih u Registru farme i registru za identifikaciju i registraciju životinja (RIRŽ) pri AHV-u. Ova odredba ne važi za sabirne centre.
- 1.2. Podnosioci aplikacije koju u trenutku apliciranja imaju životinje, treba da dostave dokaz iz Registra za identifikaciju i registraciju životinja za postojeće životinje kako bi dobili bodove tokom ocenjivanja.
- 1.3. Podnosioci aplikacija koji u trenutku apliciranja nemaju nijednu kravu, obavezni su da na kraju investicije imaju najmanje deset (10) junadi obeleženih i registrovanih u RIRŽ-u u ime korisnika granta.
- 1.4. Sabirni centri trebaju imati dugoročne ugovore – najmanje jednogodišnji ugovor, sa najmanje pet (5) farmera koji zajednički uzgajaju najmanje 30 krava muzara.
- 1.5. Podnosioci aplikacija koji apliciraju za izgradnju štale, u svom projektu trebaju obuhvatiti i skladište za stajnjak, dovoljnog kapaciteta za najmanje tri (3) meseci.
- 1.6. U slučaju investicije u poljoprivredne mehanizme za obradu zemljišta, podnosioci aplikacija treba da dokazuju da poseduju najmanje 0.5 hektara poljoprivrednog zemljišta za svako grlo krave, odnosno 0.05 hektara poljoprivrednog zemljišta po grlu ovaca/koza, u vlasništvu, nasleđeno ili uzete pod zakup na najmanje tri (3) godine.

2. Prihvatljive investicije:

- 2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje štala, pratećih objekata, kao i objekata sabirnih centara mleka – skladišta stajnjaka, ambara za voluminoznu hranu, skladišta silaže, prostorija za mužu i infrastrukture na farmi kao što je uvođenje vode, električne energije;
- 2.2. Investicije u modernizaciji muže i opreme za hlađenje, kao i opreme za mužu, čuvanje mleka, uključujući i prostorije za čuvanje mleka, laktofrizi;
- 2.3. Investicije u proizvodnji efikasne energije na farmi od svih vrsta obnovljivih izvora;
- 2.4. Oprema i mašinerija za uklanjanje stajnjaka;

- 2.5. Investicije u modernizaciji sistema ishrane i snabdevanja vodom;
 2.6. Investicije u poljoprivrednim mašinama i opremi za uzgajanje krmnog bilja i žitarica, zaštiti biljaka, dubrenju i žetvi;
 2.7. Investicije u kupovini traktora;
 2.8. Investicije u čišćenju/uklanjanju tečnog i čvrstog organskog stajnjaka i njegovo skladištenje;
 2.9. Investicije u proizvodnji koncentrovane hrane, od čijeg ukupnog kapaciteta, najmanje 50% će se koristiti za potrebe farme.

3. Kriterijumi izbora

Tabela 4. Kriterijumi izbora za sektor mleka

Br	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija			Bodovi
1	Vrsta investicije: U slučaju investicije i iz tačke a) i iz tačke b), bodovi se obračunavaju iz investicija sa većim delom sredstava (maksimum 35 bodova)	a) Izgradnja / renoviranje / proširenje štale ili sabirnog centra sakupljanja mleka			35
		b) Mašinerija i/ili poboljšanje unutrašnje i spoljašnje infrastrukture (skladište stajnjaka, skladište silaže, skladište sena)			30
2	Vrednost prihvatljivih investicija	≤ 50.000			10
3	Proizvodni kapacitet: broj životinja u aktivnoj proizvodnji pre apliciranja ili broj ugovornih poljoprivrednika za sabirne tačke	> 50.000			8
		Krave muzare	Ovce/Koze muzare	Sabirni centri	
		≥ 5 < 10 grla	≥ 50 < 100 grla	≥ 10 farmera	5
		≥ 10 grla	≥ 100 grla	≥ 10 < 20 farmera	10
4	Ugovorni odnosi	Jednogodišnji ugovor* za dostavljanje najmanje 50% proizvodnje farme			5
5	Način održavanja nakon završetka investicije. Ovaj kriterijum važi samo za krave muzare. Ostali dobijaju po 10 bodova.	Slobodni sistem održavanja			10
		Povezani sistem održavanja			5
6	Zaštita životne sredine i klimatske promene	Investicije u proizvodnji energije na farmi iz obnovljivih izvora (min. 5% e prihvatljivih investicija)			5
7	Zapošljavanje	Obračunava se na osnovu tabele u aneksu br. 17			Max. 8
9	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili porodično gazdinstvo nije bio korisnik grantova MPŠRR-a, poslednje tri godine			10
10	Profesionalni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da će u slučaju dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, ugovoriti savetnika ili kompaniju koja je licencirana za savetodavne usluge od strane MPŠRR-a, noterizovanim ugovorom			5
11	Pol farmera	Podnosilac aplikacije ženskog pola			2
UKUPNO					100

Jednogodišnji ugovor podrazumeva ugovor za godinu apliciranja.

III.V. SEKTOR GROŽĐA

Član 11

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

1.1. Podnosioci aplikacije za investiranje u sektoru grožđa treba da dokažu da poseduju poljoprivredno zemljište u vlasništvu, nasleđenu ili uzetu pod zakup na najmanje deset 10 godina, i to najmanje 0.3 hektara. Minimalna površina parcele treba da bude 0.1 hektara.

1.2. U slučaju investicija u mehanizme i opremu za uzgajanje i berbu, kao i skladišta za tretman nakon berbe, podnosioci aplikacija treba da dokazuju da poseduju najmanje 3 hektara vinograda, u vlasništvu, nasleđeno ili uzeto pod zakup na najmanje 10 godina, registrovanih u Registru vinograda i u Registru farme.

2. Prihvatljive investicije:

2.1. Investicije u podizanju/modernizaciji plantaža vinograda - konverzija, zamena za stono grožđe i grožđa za vino minimalne veličine od 0.3 hektara;

2.2. Investicije u ugradnju sistema za navodnjavanje, shodno efikasnim praksama navodnjavanja;

2.3. Investicije u postavljanju plast-mase za stono grožđe;

2.4. Investicije u proizvodnji efikasne energije na farmi iz svih vrsta obnovljivih izvora;

2.5. Investicije u postavljanju mreža za zaštitu od grada;

2.6. Investicije u sistemima držanja vinove loze i u ograde;

2.7. Investicije u poljoprivrednim mašinama i opremi za vinograde, mašinama za zaštitu biljaka, za dubrenje, berbu i tretman nakon berbe;

2.8. Investicije u kupovini traktora;

2.9. Za one koji poseduju više 3 hektara površine sa vinogradom, dozvoljava se i apliciranje za izgradnju objekata za aktivnosti nakon berbe, kao što je skladište za hlađenje, mašina za klasifikaciju, čišćenje, pakovanje, itd.;

3. Kriterijumi izbora

Tabela 5. Kriterijumi za izbor za sektor grožđa

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija	Bodovi
1.	Proizvodni kapacitet: površina koja će se izgraditi. U slučaju investicije za skladište i/ili za mašine, bodovi se računaju u zavisnosti od postojeće površine ili one koja će se izgraditi, bilo koja je veća.	≥ 3 ha	55
		≥ 1 ha - < 3 ha	50
		≥ 0.30 ha - < 1 ha	45
2	Vrednost prihvatljivih investicija	≤ 50.000	10
		> 50.000	8
3	Ugovorni odnosi	Overeni ugovor kod notara za dostavljanje najmanje 50% proizvoda farme (od podnosioca aplikacije se ne	5

		<i>zahteva podizanje novih vinograda ukoliko nemaju postojeće, oni dobijaju 10 bodova iz ovog kriterijuma)</i>	
4	Zapošljavanje	Obračunava se na osnovu tabele u aneksu br. 17	Max. 8
5	Mesto investicije	Opština: Orahovac, Suva Reka, Prizren, Đakovica, Mališevo, Mamuša, Peć, Istok i Klina.	5
6	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili porodično gazdinstvo nije bio korisnik grantova MPŠRR-a, poslednje tri godine	10
7	Profesionalni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da će u slučaju dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, ugovoriti savetnika ili kompaniju koja je licencirana za savetodavne usluge od strane MPŠRR-a, noterizovanim ugovorom	5
8	Pol farmera	Podnosilac aplikacije ženskog pola	2
UKUPNO			100

III.VI. SEKTOR JAJA

Član 12

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

- 1.1. Podnosioci aplikacija za investicije u sektoru jaja, treba da dokažu posedovanje najmanje 5,000 koka nosilja u aktivnoj proizvodnji.
- 1.2. Podnosioci aplikacija za izgradnju farme za jaja, u svom projektu treba da obuhvate i skladište stajnjaka dovoljnog kapaciteta na najmanje 3 meseci.

2. Prihvatljive investicije su:

- 2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje štala i prostorija za čuvanje jaja;
- 2.2. Investicije u unutrašnjoj infrastrukturi – sistem ishrane, pojilice i opreme za regulisanje mikroklima, oprema za otklanjanje stajnjaka, klasifikaciju jaja;
- 2.3. Investicije u kavezima, samo u skladu sa standardima EU-a;
- 2.4. Izgradnja i renoviranje skladišta za čuvanje hrane, uključujući opremu za pripremu hrane, tretman, pakovanje i čuvanje jaja;
- 2.5. Investicije u opremanju energijom ili proizvodnju energije na farmi iz svih vrsta obnovljivih izvora;
- 2.6. Investicije u čišćenju/uklanjanju stajnjaka i njegovog skladištenja.
- 2.7. Investicije u proizvodnji koncentrovane hrane, od čijeg ukupnog kapaciteta, najmanje 50% će se koristiti za potrebe farme.

3. Kriterijumi izbora

Tabela 6. Kriterijumi izbora za sektor jaja

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum/Kategorija	Bodovi
1	Vrsta investicije: U slučaju kombinovane investicije, bodovi se računaju iz investicije sa većim delom sredstava (maksimum 25 bodova)	a) Izgradnja/renoviranje/proširenje štale	25
		b) Pобољшanje unutrašnje infrastrukture farme; izgradnja skladišta za hranu; tretiranje organskog đubriva, prostorija za čuvanje jaja;	20
		Mašine i poljoprivredna oprema	
2	Proizvodni kapacitet: broj kokošaka nosilja u aktivnoj proizvodnji pre apliciranja	$\geq 5,000 - < 25,000$ koka nosilja	15
		$\geq 25,000$	10
3	Način držanja kokoški	Slobodan sistem, u prirodi	15
		Slobodan sistem, na podu	10
		U kavezima, prema standardima EU-a	5
4		≤ 50.000	10
		> 50.000	8
5	Ugovorni odnosi	Overeni ugovor kod notara za dostavljanje najmanje 50% proizvoda farme	5
6	Zaštita životne sredine i klimatske promene	Investicije u proizvodnji energije na farmi iz obnovljivih izvora (<i>min. 5% e prihvatljivih investicija</i>)	5
7	Zapošljavanje	Obračunava se na osnovu tabele u aneksu br. 17	Max. 8
8	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili porodično gazdinstvo nije bio korisnik grantova MPŠRR-a, poslednje tri godine	10
9	Profesionalni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da će u slučaju dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, ugovoriti savetnika ili kompaniju koja je licencirana za savetodavne usluge od strane MPŠRR-a, noterizovanim ugovorom	5
10	Pol farmera	Podnosilac aplikacije ženskog pola	2
UKUPNO:			100

POGLAVLJE IV

MERA 103

INVESTICIJE U FIZIČKOJ IMOVINI ZA PRERADU I TRGOVANJE POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA

Član 13

Korisnici

1. Krajnji korisnici;

1.1. Korisnici mogu biti preduzeća za preradu mleka, mesa, voća i povrća, kao i proizvođači vina, registrovani u Agenciji za registraciju preduzeća na Kosovu, sa iskustvom od najmanje dve godine u odgovarajućem podsektoru;

1.2. U sektoru vina, podnosioci aplikacija treba da budu registrovani u Registar proizvođača vina na Kosovu;

1.3. Korisnici projekata ruralnog razvoja nakon okončanja investicija treba da imaju funkcionalan projekat prema Biznis planu, PRR-u, ugovoru i kriterijumima određenim prema ovom Administrativnom Uputstvu;

1.4. Projekat će biti odbijen ukoliko nije okončana neka od aktivnosti za koju je bodovano tokom procesa ocenjivanja.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti

Podnosioci aplikacija za ovu meru treba da budu registrovani u Registru farmi

2.1. Vrste podržanih preduzeća

Iz ove mere se mogu podržati mala i srednja preduzeća, kao što je definisano na osnovu Zakona br. 04/L-220 o stranim investicijama, (Službeni list br.1/09. januar 2014. godine).

2.2. Nacionalni standardi

Korisnici ove mere, bodovani za investicije u HACCP i ISO 22000, na kraju investicije bi trebalo da su završili ili da su u procesu sertifikacije sa standardom HACCP i/ili standardom ISO 22000. Zvanični dokaz o uspešnoj sertifikaciji mora biti predstavljen u ARP-u najkasnije dvanaest meseci nakon završetka projekta.

2.3. Ekonomska održivost preduzeća

2.3.1. Podnosioci aplikacije treba da dostave jedan biznis plan, u skladu sa traženim modelom od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.

2.3.2. Podnosioci aplikacije treba da u biznis planu dokaže ekonomsku održivost preduzeća na kraju realizacije projekta.

2.3.3. Preduzeće treba da dokaže da može redovno izvršiti obaveze i plaćanje dugova, ne ugrožavajući normalno funkcionisanje preduzeća.

2.3.4. U slučaju izgradnje/renoviranja/proširenja, podnosioci aplikacija moraju dostaviti i tehnički projekat plana izgradnje/renoviranja/proširenja.

2.3.5. Model biznis plana i uputstva za njegovo pripremanje biće deo formulara za apliciranje, koji je objavljen na veb stranici ARP-a i MPŠRR-a.

3. Ostali kriterijumi prihvatljivosti

3.1. U slučaju projekata za izgradnju/renoviranje/proširenje, podnosioci aplikacija prilikom apliciranja moraju dostaviti:

3.1.1. Sertifikat vlasništva – Posedovni list parcele u kojoj će se izvršiti investicija;

3.1.2. U slučaju da je zemljište ili objekat uzet pod zakup, noterizovan ugovor o zakupu za najmanje 10 godina, računajući godinu apliciranja;

3.1.3. Kopiju plana parcela na kojoj će se izvršiti investicija;

3.1.4. Kopije skica objekta;

3.1.5. Predračun troškova materijala i predviđanih radova;

3.1.6. Saglasnost od strane nadležnog organa – Opštine za građevinsku dozvolu, u slučaju projekata izgradnje/proširenja, ali ne i u slučajevima renoviranja.

3.2. Pre zahteva za isplatu, u Agenciji za razvoj poljoprivrede, treba dostaviti:

3.2.1. Građevinsku dozvolu od strane nadležnog organa – opštine. Dozvola nije potrebna za projekte renoviranja;

- 3.2.2. Procenu uticaja na životnu sredinu, ukoliko je predviđena zakonom;
- 3.2.3. Korisnici treba da izmire sve poreske obaveze, porez na dobit korporacija i druge važeće poreze;
- 3.2.4. Korisnik ne može dobiti novi projekat ukoliko prethodni projekti nisu završeni u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP-om;
- 3.2.5. Projekti finansirani od strane Programa ruralnog razvoja 2018. ne mogu biti finansirani i od strane kancelarije EU-a na Kosovu ili nekog drugog javnog domaćeg ili međunarodnog donatora. U slučaju da se utvrdi da je korisnik dobio podršku za isti projekat i od strane drugog donatora, njemu se neće pružati podrška, ili ukoliko je dobio u obavezi je da vrati primljena sredstva, kao i prema njemu će se sprovoditi kazne u skladu sa važećim zakonom;
- 3.2.6. Korisnik, koji je podneo aplikaciju u MPŠRR/ARP i drugim javnim institucijama ili kancelariji EU-a na Kosovu i njegov projekat bude izabran za finansiranje od strane neke od institucija, treba odmah da informiše MPŠRR/ARP ili druge relevantne institucije;
- 3.2.7. Korisnici, koji su u svojim biznis planovima izjavili da će stvoriti nova radna mesta i zbog toga su dobili bodove tokom bodovanja, treba da stvore iste i da dokažu isplatom penzijskog doprinosa i poreza na zaradu, počev najmanje od poslednjeg meseca pre zahteva poslednje isplate. Korisnici su u obavezi da zadrže ova radna mesta popunjenim sa radnicima u punom radnom mestu tri (3) godine, koliko traje period praćenja;

4. Investicije/prihvatljivi troškovi za sve podmere

- 4.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata;
- 4.2. Kupovina mašinerije i nove opreme, uključujući neophodne računarske programe za funkcionisanje proizvodnih linija ili drugih primarnih funkcija koja se povezuju sa glavnim aktivnostima preduzeća;
- 4.3. Prihvatljivi troškovi su investicije u podsektorima za preradu mleka, mesa, voća i povrća, kao i proizvodnju vina, uključujući i troškove marketinga za njihovo promovisanje;
- 4.4. Prihvatljivi troškovi marketinga za sve podmere Mere 103 su: pripremanje i štampanje kataloga, letaka, brošura, plakata, za promovisanje proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Prihvatljivi troškovi marketinga su i proizvodnja promotivnih audio i video-spotova, ali ne i za njihovu medijsku distribuciju;
- 4.5. Maksimalan iznos prihvatljivih troškova za marketing je ograničen na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10,000 €;
- 4.6. Ostali troškovi povezani sa projektom, kao što su: troškovi za arhitektu, za inženjera i troškovi za preliminarne studije, kao i izdavanje dokumenata i relevantnih dozvola su prihvatljivi troškovi do 7% prihvatljivih troškova ali ne više od 15,000 €, dok troškovi za pripremanje biznis plana su prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova po projektu, ali ne više od 5,000 €;
- 4.7. Administrativni troškovi, iako nastaju pred potpisivanja ugovora, prihvatljivi su samo ukoliko je projekat izabran i ugovoren od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.

5. Step en javne podrške

- 5.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat u okviru ove mere je 30,000 €;
- 5.2. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat u okviru ove mere je 400,000€;
- 5.3. Javna podrška je 50% prihvatljivih troškova investicije;

- 5.4. Isplata za Meru 103 vrši se u dve rate, prvi deo javne podrške u iznosu od 50% se isplaćuje u obliku avansa nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, pod uslovom obezbeđivanja bankarske garancije, dok preostali deo od 50% se isplaćuje nakon verifikacije završetka opšte investicije.
- 5.4. Bankarska garancija se treba osigurati samo za avans od 50% javne podrške
- 5.5. Bankarska garancija se treba osigurati za vremenski period koliko traje period sprovođenja projekta. Maksimalna javna podrška za period sprovođenja programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020 za Meru 103 je 800.000 € po korisniku.
- 5.6. Podnosilac aplikacije može aplicirati sa nekoliko projekata tokom perioda sprovođenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020, u raznim godinama, pod uslovom da su prethodni projekti uspešno završeni i da javna podrška ne prelazi gore pomenuti iznos.

6. Rok za sprovođenje

- 6.1. Rok za sprovođenje projekata ove mere je 10 meseci od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om. Nakon ovog perioda, korisnik ima još 15 dodatnih dana za pripremanje dokumentacije i podnošenje zahteva za isplatu.
- 6.2. ARP može produžiti rok za sprovođenje najviše za dva (2) meseca, ukoliko postoje opravdani razlozi za to, kao što je dovodenje neke specifične mašinerije iz neke druge zemlje.

POGLAVLJE V

PODMERE

V.I. SEKTOR ZA PRERADU MLEKA I MESA

Član 14

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

- 1.1. Podnosioci aplikacija treba da budu registrovani u Agenciji za registraciju preduzeća na Kosovu (ARPK) sa relevantnom aktivnošću najmanje dve godine pre dana apliciranja, odobranjem od strane AHV-a najmanje (2) godine od dana apliciranja.
- 1.2. Preduzeća treba da budu kategorisana na sledeći način:
- 1.2.1. Kategorija „A“ = nizak stepen rizika;
 - 1.2.2. Kategorija „B“ = srednji stepen rizika;
 - 1.2.3. Kategorija „C“ = visok stepen rizika;
 - 1.2.4. Kategorija „D“ = veoma visok stepen rizika
- 1.3. Podnosioci aplikacija iz kategorije „A“ i „B“ nisu prihvatljivi u slučaju izgradnje novog objekta. Prihvatljivi su u slučaju renoviranja i proširenja postojećeg objekta i investiranja u opremi.
- 1.4. Podnosioci aplikacija iz kategorije „C“ su prihvatljivi za novu izgradnju pod uslovom zatvaranja postojećeg objekta ili renoviranja, proširenja postojećeg objekta.
- 1.5. Podnosioci aplikacija iz kategorije „D“ su prihvatljivi samo u slučaju izgradnje novog objekta i zatvaranja postojećeg objekta. Ovi podnosioci aplikacija mogu aplicirati i za opremu i druge investicije.

2. Prihvatljive investicije

2.1. Prihvatljive investicije za podmeru prerade mleka

- 2.1.1. Investicije za renoviranje/proširenje mlekara;
- 2.1.2. Investicije u izgradnji novih mlekara koje su u trenutku apliciranja u kategoriji „C“ ili „D“;
- 2.1.3. Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda - posebno za postizanje standarda HACCP i/ili ISO 22000);
- 2.1.4. Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretiranje otpadnih voda;
- 2.1.5. Investicije u specijalizovana transportna vozila;
- 2.1.6. Investicije u opremu za nove proizvode i moderno pakovanje;
- 2.1.7. IT oprema, hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje;
- 2.1.8. Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- 2.1.9. Investicije u opremu za hlađenje;

2.2. Prihvatljive investicije za podmeru prerade mesa:

- 2.2.1. Investicije za renoviranje/proširenje postojećih objekata, uključujući rashladna skladišta zajedno sa opremom;
- 2.2.2. Investicije za izgradnju novih objekata za preradu za preduzeća koja su za vreme apliciranja bila u kategoriji „C“ ili „D“;
- 2.2.3. Investicije u opremu za preradu mesa;
- 2.2.4. Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda - posebno za postizanje standarda HACCP i/ili ISO 22000);
- 2.2.5. Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretiranje otpadnih voda;
- 2.2.6. Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- 2.2.7. Investicije u opremu za hlađenje i zamrzavanje za očuvanje gotovih proizvoda;
- 2.2.8. Specijalizovana vozila za prevoz sirovine i gotovih proizvoda;
- 2.2.9. Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;

3. Kriterijumi izbora

Tabela 7. Podmera za preradu mleka

Br.	Kriterijumi izbora	Bodovi
1.	Preduzeća koja apliciraju za sertifikaciju sa HACCP i/ili ISO 22000, koje preciziraju neophodne investicije za sertifikaciju sa ovim standardima	35
	Preduzeća koja su u potpunosti sertifikovana sa HACCP i/ili ISO 22000	40
2.	Investicije koje omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	10
3.	Prodaja podnosioca aplikacija tokom 2017. godine i to: ≥ 200,000 € - < 2,000,000 € - 10 bodova ≥ 2,000,000 € - < 5,000,000 € - 7 bodova ≥ 5,000,000 € - 5 bodova	Max, 10
4.	Podnosilac aplikacije nije dobio grantove od strane MPŠRR-a u poslednje dve godine	10
5.	Najmanje 10% od prihvatljivih investicija su namenjene zaštiti životne sredine: investicije za upravljanje otpadom i za tretiranje otpadnih voda	10
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija je namenjeno proizvodnji obnovljive	5

	energije	
7.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 bod, ali ne više od 10 bodova ukupno	Max. 10
8.	Podnosioci aplikacija su imali pozitivno poslovanje tokom poslednje 2 godine – vidite dokument: Opšte stanje izjava i drugih transakcija od strane PAK	5
UKUPNO		100

Tabela 8. Podmera za prerađu mesa

Br.	Kriterijumi izbora		Bodovi
1.	Preduzeća koja apliciraju za sertifikaciju sa HACCP i/ili ISO 22000, koje preciziraju neophodne investicije za sertifikaciju sa ovim standardima		35
	Preduzeća koja su u potpunosti sertifikovana sa HACCP i/ili ISO 22000		40
2	Za prerađivače mesa	Investicije koje omogućavaju diversifikaciju proizvodnje sa najmanje dva nova proizvoda	10
3.	Najmanje 30% korišćenih sirovina (meso) su od domaće proizvodnje. Ovo treba dokazati putem ugovora sa klanicama.		10
4.	Podnosilac aplikacije nije dobio grantove od strane MPŠRR-a u poslednje dve godine		10
5.	Najmanje 10% od prihvatljivih investicija su namenjene zaštiti životne sredine: investicije za upravljanje otpadom i za tretiranje otpadnih voda		10
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija je namenjeno proizvodnji obnovljive energije		5
7.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog radnika po 1 bod, ali ne više od 10 bodova ukupno		Max. 10
8.	Podnosioci aplikacija su imali pozitivno poslovanje tokom poslednje 2 godine – vidite dokument: Opšte stanje izjava i drugih transakcija od strane PAK		5
UKUPNO			100

V.II. SEKTOR ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA

Član 15

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

1.1. Podnosioci aplikacija treba da budu registrovani u Agenciji za registraciju preduzeća na Kosovu (ARPK) sa relevantnom aktivnošću najmanje dve godine pre dana apliciranja, i registrovan od strane AHV-a najmanje 2 godine od dana apliciranja;

1.2. U slučaju investicija u novim otkupnim centrima i centrima za pakovanje, minimalni kapacitet za čuvanje treba biti najmanje 1000 m³ proizvodnje. U slučaju proširenja postojećeg objekta, taj objekat treba imati minimalni kapacitet od 500 m³, a prošireni objekat treba postići minimalni kapacitet od 1000m³.

2. Prihvatljive investicije:

- 2.1. Investicije u izgradnji, proširenju, renoviranju objekata za preradivanje;
- 2.2. Investicije u linijama za konzervaciju/ pasterizaciju voća i povrća;
- 2.3. Investicije u opremi za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda – posebno radi postizanja standarda HACCP i / ili ISO 22000;
- 2.4. Investicije u objektima i opremi za obrađivanje nakon berbe, sušenja, sortiranja i skladištenja;
- 2.5. Investicije u opremi za ambalažu, za postavljanje etiketa, uključujući linije punjenja, uređaje za omotavanje i drugu specijalizovanu opremu;
- 2.6. Investicije u opremi lanca hlađenja, uključujući skladište za hlađenje i zamrzavanje, tunele za zamrzavanje, transportna vozila sa frižiderom i ostalom potrebnom opremom za obezbeđenje kontinuiteta u lancu hlađenja;
- 2.7. Investicije u opremi za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretmana otpadnih voda;
- 2.8. Investicije u opremi za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- 2.9. Specijalizovana vozila za prevoz sirovina i gotovih proizvoda, hlađenjem i bez hlađenja;
- 2.10. IT oprema, hardver i softver za nadzor, kontrolu i upravljanje;
- 2.11. Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije.

3. Kriterijumi izbora

Tabela 9. Podmera za preradu voća i povrća

Br.	Kriterijumi izbora	Bodovi
1*	1. a) Investicije u izgradnji novog objekta (fabrika za preradu i/ ili skladište za skladištenje)	45
	1. b) Investicije u renoviranju i /ili proširenju postojećih objekata	40
	1. c) Mašine i oprema	35
2.	Investicije koja omogućavaju diversifikaciju proizvoda sa najmanje dva nova proizvoda	10
4.	Najmanje 80% sirovine koja se prerađuje je iz domaće proizvodnje. Ovo se mora dokazati putem ugovora sa poljoprivrednicima, primljenim iznosom	5
5.	Podnosilac aplikacije u dve poslednje godine nije dobio grant od MPŠRR-a	15
6.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija je namenjeno za zaštitu životne sredine: investicije u upravljanju otpadom i tretiranju otpadnih voda	5
7.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija je namenjeno za proizvodnju obnovljive energije	5
8.	Stvaranje novih radnih mesta: za svakog ovog zaposlenog po 1 bod, ali ne više od 10 bodova ukupno	Maks. 10
9.	Podnosioci aplikacija su imali pozitivno poslovanje u zadnje 2 godine (vidite dokument: Opšte stanje prijave i drugih transakcija od PAK-a.	5
UKUPNO		100

U slučaju investicija i pod tačkom 1a, 1b i 1c, bodovi se računaju od investicije u najvećem delu sredstava - investicije.

V. III. SEKTOR ZA PROIZVODNJU VINA

Član 16

Kriterijumi prihvatljivost

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti za proizvodnju vina:

1.1. Pravo na apliciranje imaju registrovana preduzeća u Registru proizvođača vina i u Agenciji za registraciju poslovanja na Kosovu, koji treba da imaju najmanje dve (2) godine iskustva pre datuma apliciranja, proizvođači vina treba najmanje 50% sirovina - grožđa da obezbeđuju od drugih proizvođača – ne sopstvena proizvodnja.

1.2. Ovaj kriterijum ne vazi za proizvođače vina koji poseduju više od 50 ha vinograda. Podnosioci aplikacija trebaju dokazati da su izjavili godišnju proizvodnju vina i preostalih zaliha.

2. Prihvatljive investicije za proizvodnju vina

2.1. Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata za proizvodnju i preradu vina;

2.2. Investicije u opremi za preradu vina;

2.3. Investicije u opremi za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda- posebno za postizanje standarda HACCP i / ili ISO 22000;

2.4. Investicije u opremi za pakovanje, stavljanje etiketa, uključujući linije za punjenje, ambalažu i drugu specijalizovanu opremu;

2.5. Investicije u tehnologiji za proizvodnju obnovljive energije;

2.6. Investicije u opremi i uređajima za kontrolu kvaliteta vina, uključujući odgovarajuće laboratorije;

2.7. IT oprema, hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje proizvodnjom vina;

3. Kriterijumi izbora

Tabela 10. Podmera za proizvodnju vina

Br.	Kriterijumi izbora	Bodovi
1.	a. Investicije u linijama za proizvodnju vina u flašama, uključujući i za penušavo vino	60
	b. Investicije u objektima i / ili opremi za skladištenje. Pažnja: Bodovi iz ovog kriterijuma biće izračunati pod uslovom da je najmanje 25% ukupnih investicija namenjeno investiciji po ovom kriterijumu	50
2.	Najmanje 80% grožđa koje se prerađuje je iz domaće proizvodnje. To mora biti dokazano kroz proizvedenu količinu grožđa od samog podnosioca aplikacije i / ili ugovora sa farmerima, i primljenom količinom	10
3.	Podnosilac aplikacije nije dobio grantove od MPŠRR-a u zadnje dve godine	10
4.	Najmanje 5% od prihvatljivih investicija je namenjeno za proizvodnju obnovljive energije	5
5.	Stvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog po 3 boda, ali ne više od 10 bodova ukupno	Maks. 10

6.	Podnosioci aplikacija su imali pozitivno poslovanje u zadnje 2 godine (vidi dokument: Opšte stanje izjavljivanja i drugih transakcija od strane PAK-a)	5
UKUPNO		100

POGLAVLJE VI

MERA 302

DIVERSIFIKACIJA FARMI I RAZVOJ PREDUZEĆA

Član 17

Korisnici

1. Krajni korisnici

1.1. Krajnji korisnici u okviru ove mere su farmeri, prema definiciji iz Zakona br. 04/L-090 o izmeni i dopuni Zakona br. 03 L-098 o Poljoprivredi i ruralnom razvoju i drugim poljoprivrednim preduzećima registrovanim u Registru farmi. Zakon br. 04/L-220 o stranim investicijama, (Službeni list br. 1/09 januar 2014. godine).

1.1.1. Mikro preduzeće treba da zapošljava do devet (9) radnika;

1.1.2. Mala preduzeća treba da zapošljavaju od deset (10) do četrdeset devet (49) radnika;

1.2. Korisnici projekta ruralnog razvoja nakon završetka investicija treba da imaju funkcionalni projekt prema biznis planu, ugovoru, PRR-a i ovom administrativnom uputstvu.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti:

2.1. Trebaju biti registrovani u Registru farmi;

2.2. Ukoliko je podnosilac aplikacije fizičko lice, on mora biti stariji od 18 godina, ali ne stariji od 65 godina;

2.3. Podnosilac aplikacije mora podneti aplikaciju sa svim traženim dokumentima na spisku dokumenata utvrđenih i predstavljenim prema u Vodiču za podnosiocima zahteva;

2.4. Investicija se mora izvršiti u ruralnim područjima ili planinskim predelima prema definiciji MPŠRR-a;

2.5. Podnosilac aplikacije mora imati najmanje završeno obavezno obrazovanje (8 ili 9 godišnje);

2.6. Fizičko lice treba da ima završeno obavezno osnovno obrazovanje (8 ili 9 godišnje) – u slučaju pravnog lica to važi i za vlasnika / ovlašćeno lice;

2.7. Posedovni list i kopija plana obavezna za sve podnosiocima aplikacija – za mesto ulaganja;

2.8. Podnosioci aplikacija treba da imaju izmirene poreske obaveze i to, fizička lica porez na imovinu, a preduzeća porez na korporativne prihode i druge primenljive poreze;

2.9. Podnosioci aplikacija ne smeju imati finansijske obaveze prema MPSRR-u;

2.10. Svi korisnici projekata za ruralni razvoj su u obavezi da održavaju svoje investicije prema usvojenom projektu tokom pet (5) godina nakon realizacije projekta, onoliko koliko traje period praćenja. Ukoliko investicije ne budu održavane, korisnik je obavezan da vrati finansirani iznos stečen iz javne podrške;

2.11. Za investicione projekte u kojima su prihvatljive investicije manje ili jednake sa 20.000 €, podnosioci aplikacija trebaju podneti predlog projekta po modelu ARP-a. Nacrt predloga za podmeru ruralnog turizma je poseban;

2.12. Za investicione projekte u kojima su prihvatljive investicije veće od 20.000 €, podnosioci aplikacija treba da podnesu biznis plan prema modelu ARP-a. Biznis plan za podmeru ruralnog turizma je poseban;

- 2.13. Modeli za predlog projekta o biznis planu se objavljuju se na veb stranici Agencije za razvoj poljoprivredne (ARP) i MPŠRR-a i biće na raspolaganju za sve podnosiocce aplikacija;
- 2.14. Svi korisnici, koji su u svom biznis planu izjavili da će stvoriti nova radna mesta i zbog toga su dobili bodove tokom procene, trebaju stvarati i dokazati plaćanjem penzijskog doprinosa i porezom na zaradu počevši najmanje od prethodnog meseca pre zahteva za konačnu isplatu. Korisnici su u obavezi da drže ta radna mesta popunjena radnicima sa punim radnim vremenom tokom tri (3) godine, onoliko koliko traje period praćenja;
- 2.15. Finansirani projekti od strane Programa za ruralni razvoj 2018 ne mogu biti finansirani od strane Kancelarije EU-a na Kosovu ili bilo kojeg drugog javnog domaćeg ili međunarodnog donatora. U slučaju da se utvrdi da je korisnik stekao podršku o istom projektu i od nekog drugog donatora, njemu neće biti data podrška a ukoliko je dobio, biće primoran da vrati stečena sredstva i protiv njega će biti sprovedene kazne u skladu sa zakonom;
- 2.16. Korisnik koji je aplicirao u MPŠRR-u / ARP-u i druge javne institucije ili kancelariju EU-a na Kosovu i njegov projekat je izabran za finansiranje od strane neke od institucija, mora odmah obavestiti MPŠRR / ARP ili druge relevantne institucije;
- 2.17. Korisniku ne može biti dat novi projekat ukoliko prethodni projekti nisu završeni u skladu sa ugovorom koji je potpisan sa ARP-om.
- 2.18. Podnosilac aplikacije može aplicirati samo jednim projektom tokom godine.
- 2.19. Maksimalna javna pomoć za period implementacije programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020 o meri 302 iznosi 150,000€ po korisniku.
- 2.20. U slučajevima građevinskih projekata/proširenja/renoviranja, prilikom apliciranja treba podneti:
- 2.20.1. Kopiju skica;
 - 2.20.2. Predračun troškova za materijal i radove;
 - 2.20.3. Posedovni list i kopija plana su obavezna za sve podnosiocce aplikacija;
 - 2.20.4. Ukoliko je zemljište uzeto pod zakup - noterizovan ugovor o zakupu na najmanje 10 godina za parcelu ili objekat na kome će biti građeno / izvršeno proširenje/renoviranje dok za projekte koji ne predviđaju izgradnju /proširenje/renoviranje na tuđoj imovini, dovoljan je uvereni ugovor o zakupu na tri (3) godine;
- 2.21. U slučaju projekata izgradnje / proširenja pre zahteva za isplatu u APR-u, potencijalni korisnici trebaju podneti sledeće :
- 1.21.1. Građevinsku dozvolu od opštine, u slučaju izgradnje/proširenja koje su preko 10 m²;
 - 1.21.2. Procenu uticaja na životnu sredinu, ukoliko je predviđeno zakonom;
 - 1.21.3. U slučaju izgradnje/ proširenja na površinama nacionalnih parkova traži se i saglasnost MZSPP-a.
- 2.22. Za podmeru 302.4, potencijalni korisnici koji planiraju da ulažu u objektima koji su na spisku Kulturnog nasleđa, pre potpisivanja ugovora sa Agencijom za razvoj poljoprivrede treba da dobiju saglasnost od Ministarstva kulture omladine i sporta/ Odeljenje za kulturno nasleđe.

3. Prihvatljive investicije za sve podmere:

- 3.1. Prihvatljive investicije su ograničene na one koje su uključene na spisku prihvatljivih investicija za Podmeru 302, u Aneksu br. 2 ovog Administrativnog Uputstva.
- 3.2. Maksimalni prihvatljivi troškovi za promociju ne trebaju preći 10% od sveukupne vrednosti prihvatljivih investicija. Investicije za promociju proizvedenih i prerađenih

proizvoda su sledeći: promotivni materijali, plaćanja za učešće na lokalnim / nacionalnim sajmovima, veb stranica, itd.

3.3. Troškovi za pripremanje biznis plana ili predloga projekta ne smeju preći iznos od 3% prihvatljivih troškova;

3.4. U slučaju investicija koja predviđaju izgradnju / proširenje objekata, troškovi za arhitekta i inženjera su prihvatljivi do vrednosti od 7% prihvatljivih troškova.

4. Stopa javne podrške

4.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat, za sve podmere ove mere je 5,000 evra;

4.2. Maksimalna vrednost prihvatljivih investicija za projekat za podmeru 302.1- Proizvodnja meda iznosi 20,000 evra.

4.3. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat za podmeru 302.2 – Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvu i 302.3 – Razvoj zanatskih aktivnosti iznosi 30,000 evra;

4.4. Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat za podmeru 302.4 Razvoj i promocija ruralnog turizma iznosi 50,000 evra;

4.5. Javna podrška iznosi 65 % prihvatljivih troškova investicija.

4.6. Dodatna podrška od 5% daje se za investicije u planinskim predelima.

5. Rok sprovođenja

5.1. Rok za sprovođenje projekata ove mere je 90 dana od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om.

5.2. Nakon perioda od 90 dana, korisnik ima dodatnih 15 dana za pripremu dokumentacije i podnošenje zahteva za isplatu.

5.3. ARP može produžiti rok sprovođenja potpisivanjem aneksa ugovora u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, obrazlaganjem produženje roka održivim argumentima, kao što je poštovanje vegetativnih perioda kod biljaka, neprikladno vreme za obavljanje građevinskih radova, nabavka neke specifične mašinerije iz neke druge zemlje.

POGLAVLJE VII

PODMERE

VII . I. PROIZVODNJA MEDA

Član 18

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

Podnosioci aplikacija treba da imaju najmanje 50 pčelinjih društava - košnica.

2. Prihvatljive investicije

2.1. Kupovina košnica bez pčela;

2.2. Kupovina mašinerije i opreme za proizvodnju i preradu meda;

2.3. Specijalne prikolice za prenošenje košnica, samo za podnosiocce aplikacija sa preko 100 košnica;

2.4. Investicije u opremi za vađenje pčelinjih proizvoda;

2.5. Investicije u opremi za uzgoj matica;

- 2.6. Izgradnja / renoviranje / proširenje komora za med;
- 2.7. Kupovina laboratorijske opreme za analizu pčelinjih proizvoda;
- 2.8. Kupovina tehnoloških linija za punjenje i pakovanje meda;
- 2.9. Kupovina uređaja za obnovljivu energiju;

3. Kriterijumi izbora

Tabela 11. Proizvodnja meda

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija		Bodovi
1	Veličina farme u trenutku apliciranja*	Broj košnica	50 - 100	45
			101 - 300	40
			> 300	35
2.	Registracija biznisa	Podnosilac aplikacije je registrovan u registru biznisa (sa kodom 01.49 Uzgoj drugih životinja)		5
3	Zapošljavanje	Stvaranje novog radnog mesta POP		5
4	Adresa / prebivalište podnosioca aplikacije**	Nalazi se u planinskom predelu		15
		Nalazi se u ruralnom području		10
5	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili njegovo ekonomsko gazdinstvo nisu bili korisnici grantova MPŠRR-a u tri poslednje godine		10
6	Pol	Podnosilac aplikacije ženskog roda		2
7	Starost	Podnosilac aplikacije ima 40 godina ili je mlađi		5
8	Stručni nadzor	Podnosilac aplikacije izjavljuje da u slučaju dobijanja granta pre zahteva za isplatu, on će angažovati savetnika ili licenciranu kompaniju za savetodavne usluge iz MPŠRR-a sa uverenim ugovorom		5
9	Organska poljoprivreda	Sertifikovan za organsku proizvodnju		8
UKUPNO				100

Individualni dokazi overeni od strane Opštinske direkcije za poljoprivredu – Opština, o broju pčelinjih društava i mestu pčelinjih društava; - Zakon br. 02-L-111 o pčelarstvu (Službeni list br. 3 5/15.08.2008. godine).

Adresa podnosioca aplikacije podrazumeva prebivalište domaćinstva, odnosno vlasnika preduzeća podnosioca aplikacije. U slučajevima kada podnosilac aplikacije tvrdi da je njegovo prebivalište na nadmorskoj visini od preko 700 m ali koje nije na spisku planinskih predela, on u predlogu biznis plana/projekta navodi činjenicu da je njegovo prebivalište prema sopstvenim merenjima iznad ove visine.

Kriterijum planinskih predela za sve podnosiocce aplikacija koji tvrde da je mesto investicija iznad 700 m visine i koje se ne nalazi na spisku planinskih područja, biće verifikovana od strane ARP-a pre njihove procene.

VII. II. PRERADA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA U DOMAĆINSTVIMA

Član 19

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

- 1.1. U slučaju proizvodnje vina i rakije, podnosioci aplikacija treba da poseduju manje od tri (3) hektara vinograda / voćnjaka;
- 1.2. U slučaju prerade mleka, prerađivački kapacitet podnosioca aplikacije ne smeju prekoračiti 500 litara na dan;

2. Prihvatljive investicije:

- 2.1. Izgradnja / renoviranje / proširenje objekata za proizvodnju, čuvanje i preradu proizvoda;
- 2.2. Izgradnja / renoviranje / proširenje objekata sa tradicionalnim izgledom za korišćenje kao prodajne tačke za domaće proizvode - opisati u predlogu-projekta;
- 2.3. Investicije u mašine i opremu za preradu mleka – uključujući mobilne jedinice za preradu mleka, preradu voća i povrća, za čišćenje, sortiranje, sušenje, prikupljanje, pasterizaciju, čuvanje, frižider sa hlađenjem, zamrzavanjem, pećnice za pečenje testenina, različite mešalice testa, oprema za proizvodnju rakije, oprema za punjenje za rakiju i vina, proizvodi vina;
- 2.4. Investicije za kupovinu opreme za merenje, pakovanje i stavljanje etiketa;
- 2.5. Investicije u kupovinu opreme za obnovljivu energiju;
- 2.6. Investicije u specifičnu opremu radi poboljšanja bezbednosti i kvaliteta hrane.

3. Kriterijumi izbora

Tabela 12. Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvima

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Poreklo sirovine (opisati u predlogu -projekta ili u biznis planu)	Više od 50% sirovina za preradu, podnosilac aplikacije proizvodi na svojoj farmi	50
		Više od 50% sirovina za preradu, podnosilac aplikacije obezbeđuje od drugih lokalnih proizvođača	45
2	Iskustvo podnosioca aplikacije u aktivnostima prerade (za fizička lica (sa IBF) opisati u predlogu -projekta ili u biznis planu; za preduzeća dokazati sertifikatom poslovanja)	Ima najmanje jednogodišnje iskustvo u aktivnostima za koje aplicira	20
		Nema iskustva u aktivnostima za koje aplicira	15
3	Zapošljavanje	Stvaranje novog radnog mesta (POP)	8
4	Mesto investicije	Investicije u planinskim područjima	10
		Investicije u ruralnim područjima	5
5	Pol	Podnosilac aplikacije ženskog roda	2
6	Starost	Podnosilac aplikacije ima 40 godina ili je mlađi	10
UKUPNO			100

VII. III. RAZVOJ ZANATSKIH AKTIVNOSTI

Član 20

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

Nema posebnih kriterijuma

2. Prihvatljive investicije

- 2.1. Izgradnja / renoviranje / proširenje objekata za razvoj zanatskih aktivnosti i za čuvanje proizvoda;
- 2.2. Izgradnja / renoviranje / proširenje objekata sa tradicionalnim izgledom za korišćenje kao prodajne tačke za domaće proizvode - opisati u predlogu-projekta;
- 2.3. Investicije za kupovinu mašina i opreme za pletenje i tkanje tkanina;
- 2.4. Investicije za kupovinu mašina i opreme za izradu ćilima i posteljina;
- 2.5. Investicije za kupovinu mašina i opreme za preradu kože;
- 2.6. Investicije za kupovinu mašina i opreme za preradu metala;
- 2.7. Investicije za kupovinu mašina i opreme za preradu drveta;
- 2.8. Investicije za kupovinu mašina i opreme neophodne za razvoj drugih zanatskih aktivnosti;

3. Kriterijumi izbora

Tabela 13. Razvoj zanatskih aktivnosti

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Pol podnosioca aplikacije	Investicijom upravlja podnosilac aplikacije ženskog roda	55
		Investicijom upravlja podnosilac aplikacije muškog roda	45
2	Iskustvo podnosioca aplikacije u zanatskim aktivnostima (za fizička lica (sa IBF), opisati u predlogu - projekta ili u biznis planu; za preduzeća, dokazati sertifikatom poslovanja)	Ima najmanje jednogodišnje iskustvo u nekoj od zanatskih aktivnosti za koje aplicira	15
		Nema iskustva u nekoj od zanatskih aktivnosti za koje aplicira	10
3	Starost	Podnosilac aplikacije ima 40 godina ili je mlađi	10
4	Mesto investicija	Investicije u planinskim predelima	10
		Investicije u ruralnim područjima	5
5	Zapošljavanje	Stvaranje novog radnog mesta POP	10
UKUPNO			100

VII. IV. RAZVOJ RURALNOG TURIZMA

Član 21

Kriterijumi prihvatljivosti

1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti

1.1. Podnosioci aplikacija treba da:

- 1.1.1. Dokažu da objekat koji će se renovirati/proširiti treba se prilagoditi odgovarajućem tradicionalnom stilu - ruralnog područja;
- 1.1.2. Bude podržan slikama o postojanju tog objekta sa tradicionalnim izgledom – u vreme apliciranja;
- 1.1.3. Korisnici koji nameravaju da ulažu u objektima koji se nalaze na Spisku kulturnog nasleđa, pre potpisivanja ugovora sa Agencijom za razvoj poljoprivrede, potencijalni korisnici treba da dobiju saglasnost odgovarajućeg Ministarstva kulture, omladine i sporta / Odeljenje za kulturno nasleđe;
- 1.1.4. Podnosilac aplikacije, u trenutku apliciranja treba da podnese idejni projekat pripremljen od strane arhitekta, prilagođen izgledu objekta kao što je predstavljen u fotografiji;
- 1.1.5. U slučaju projekata sa prenoćištem, na kraju investicija objekat treba da ima najmanje 5 kreveta i ne više od 20 kreveta;
- 1.1.6. Broj stolica za pružanje usluga ishrane ne više od 50 stolica;
- 1.1.7. U slučaju investicija u izgradnji pešačkih i biciklističkih staza u blizini objekata ruralnog turizma i kada ove staze prolaze preko javnih imovina, prilikom apliciranja treba podneti overenu saglasnost vlasnika imovina kroz koje prolazi ova staza.

2. Prihvatljive investicije

- 2.1. Renoviranje / proširenje tradicionalnih objekata koji će se koristiti kao prenoćišta i za pružanje gastronomskih usluga – sa ne manje od 5 i ne više od 20 kreveta;
- 2.2. Renoviranje / proširenje objekata sa tradicionalnim izgledom kao što su: mlin, toranj, tradicionalne kuće, itd. za korišćenje kao prodajne tačke za domaće proizvode, za pružanje tradicionalnih gastronomskih usluga, za pružanje turističkih informacija o području;
- 2.3. Investicije u izgradnji pešačkih i biciklističkih staza u blizini objekata ruralnog turizma;
- 2.4. Kupovina nameštaja koji je potreban za uređenje soba, kupatila, kuhinje, restorana - kreveti, stolice, stolovi, stolice;
- 2.5. Kupovina opreme za proizvodnju obnovljive energije;
- 2.6. Kupovina opreme koja pruža zabavne aktivnosti za decu - tobogan, ljuljaška, sto za stoni-tenis, itd.;
- 2.7. Investicije u kreiranju veb sajta.

3. Kriterijumi izbora

Tabela 14. Razvoj ruralnog turizma

Br.	Vrsta kriterijuma	Kriterijum / Kategorija	Bodovi
1	Iskustvo podnosioca aplikacije u ruralnom turizmu (za fizička lica, opisati u projektu (sa IBF) - u predlog ili biznis planu; za preduzeća, dokazati sertifikatom poslovanja)	Ima najmanje jednogodišnje iskustvo u pružanju turističkih usluga	35
		Nema iskustva u pružanju turističkih usluga	25
2	Mesto investicija	Investicije u planinskim područjima	10
		Investicije u ruralnim područjima	5

3	Vrsta investicija: U slučaju investicija i od tačke a) i od tačke b), bodovi se računaju od investicije sa većim delom sredstava (maksimalno 20 bodova)	Investicije u prenoćišta (sa najmanje 5 novih kreveta)	15
		Investicije u pružanju gastronomskih usluga	10
		Investicije u pešačke i/ ili biciklističke staze	5
4	Starost	Preduzetnik ima 40 godina ili je mlađi	5
5	Pol	Investicijom rukovodi podnosilac aplikacije ženskog roda	2
6	Zapošljavanje	Stvaranje novog radnog mesta POP	10
7	Podrška po prvi put	Podnosilac aplikacije ili njegovo gazdinstvo nisu bili korisnici grantova MPŠRR-a u tri poslednje godine	10
8	Kulturno nasleđe	Objekat / zgrada koje će se renovirati nalazi se na Spisku kulturnog nasleđa	8
9	Stručni nadzor	Podnosilac aplikacije tvrdi da ukoliko dobije grant, pre zahteva za isplatu, on će angažovati savetnika ili licenciranu kompaniju za savetodavne usluge iz MPŠRR-a sa uverenim ugovorom	3
10	Podrška od LAG-a	Projekat je preporučen od strane LAG-a sa usvojenom strategijom	2
UKUPNO			100

POGLAVLJE VIII

MERA 303 "PRIPREMANJE I SPROVOĐENJE STRATEGIJA LOKALNOG RAZVOJA – LEADER PRISTUP" – ZA IZABRANE LOKALNE AKCIONE GRUPE (LAG)

Član 22 Korisnik

1. Krajni korisnici

Krajni korisnici Mere 303 su izabrani LAG-ovi i MRR-a za LAG.

2. Mera 303, LEADER sastoji se od tri glavne aktivnosti:

2.1. Aktivnost 1.- „Sticanje sposobnosti i podsticanje stanovnika na teritorijama izabranih LAG-ova“;

2.2. Aktivnost 2.- „Iznada i sprovođenje strategije lokalnog razvoja, pristup LEADER – za izabrane GLV-ove“ i

2.3. Aktivnost 3.- „Koordinacija / saradnja“ koje će početi u kasnijoj fazi, nakon što LAG-ovi budu dobro strukturirani, njihovo osoblje obučeno i stanovnici na svojim teritorijama budu pokazivali kapacitete za stvaranje koristi od tih aktivnosti.

3. Aktivnost 1. Sticanje sposobnosti i podsticanje stanovnika na teritoriji LAG-ova

3.1. Svrha ove aktivnosti je podrška daljoj izgradnji kapaciteta izabranih LAG-ova, članova izabranih LAG-ova i stanovnika ruralnih područja na povećanju njihovih sposobnosti u lokalnoj demokratiji i upravljanju za podsticaj onih koji promovišu lokalne inicijative i partnerstvo.

3.2. Prihvatljive aktivnosti

- 3.2.1 Pripremanje studija o području kao što su: socio-ekonomske, regionalne, i studije marketinga;
- 3.2.2 Obučavanje i obrazovanje/edukacija zaposlenih i članova LAG-ova na osnovu različitih tema;
- 3.2.3 Povezane teme sa LEADER pristupom, kao što su: LEADER koncept, lokalno upravljanje, SLR, upravljanje mrežama, unapređenje učešća zainteresovanih strana;
- 3.2.4 Teme povezane sa upravljanjem, kao što su: priprema biznis planova, priprema aplikacija za projekte, računovodstvo i izveštavanje.;
- 3.2.5 Privlačenje interesa, organizovanje objavljivanja i materijala i promotivnih materijala za članove LAG-ova i stanovnike područja, kao što su: seminari, radionice, sastanci;
- 3.2.6 Učešće članova LAG-ova na seminarima, radionicama, sastancima, studijskim posetama, uključujući i događaja organizovanih od mreže za ruralni razvoj.

3.3. Indikativna lista prihvatljivih troškova

- 3.3.1 Usluge stručnjaka sa potvrđenim biografijama u oblastima ekonomskog razvoja, ruralnog, regionalnog, ekološkog, i u oblasti marketinga itd.
- 3.3.2 Pisani i usmeni prevodi;
- 3.3.3 Troškovi putovanja članova izabranih LAG-ova unutar i van Kosova uključujući smeštaj i dnevnice;
- 3.3.4 Aktivnosti podsticaja interesovanja, kao što su: obuke, učešće na seminarima, radionice i sajmovi, pretplata za publikacije i njihova kupovina, druge aktivnosti za podsticaj interesovanja.
- 3.3.5 Radionice i informativni događaji za podsticaj aktivnog učešća ruralnog stanovništva u procesima lokalnog razvoja;
- 3.3.6 Iznajmljivanje objekata i opreme za razne organizacije, kao i za hotelske usluge;
- 3.3.7 Proizvodnja i objavljivanje materijala kao što su: leci, brošure.

4. Aktivnost 2 „Sprovođenje strategija lokalnog razvoja“ dve pod-aktivnosti:

4.1. Aktivnost 2 a) Funkcionalizacija izabranih LAG-ova podržavanjem njihovih operativnih troškova. Operativni troškovi LAG-ova vezani su sa upravljanjem i funkcionalizacijom LAG-ova prema LIDER pristupu i početka sprovođenja SRR-ova.

4.1.1 Prihvatljive aktivnosti

- 4.1.1.1 Otvaranje kancelarije LAG-ova, uključujući opremu i nameštaj kancelarije;
- 4.1.1.2 Zapošljavanje radnika – menadžer sa punim ili kratkim radnim vremenom;
- 4.1.1.3 Zakup kancelarije i tekući godišnji troškovi, kao što su: materijal za kancelariju, struja, telefon, internet;
- 4.1.1.4 Raspoređivanje budžeta za druge spoljne usluge kao što su: IT, računovodstvo;

4.1.1.5 Troškovi aktivnosti za menadžera i članove odbora, kao i putovanja van kancelarije na sastanke van kancelarije, i sa drugim LAG-ovima;

4.1.1.6 Identifikacija i utvrđenje budžeta za male projekte koji se direktno sprovode.

4.1.2. Indikativna lista prihvatljivih troškova

4.1.2.1 Plate menadžera LAG-ova i/ili drugih zaposlenih LAG-ova;

4.1.2.2 Zakup kancelarije i operativni troškovi;

4.1.2.3 Kancelarijski materijal;

4.1.2.4 Kupovina opreme, uključujući IT opremu, nameštaj;

4.1.2.5 Usluge specijalista IT-a, računovode;

4.1.2.6 Nepredvidljivi troškovi.

4.2. Aktivnost 2b – Podrška za implementaciju SLR-ova i LAG-ova

4.2.1. LAG-ovi sprovode male projekte u skladu sa SLR-ima. Takve aktivnosti treba da podržavaju kulturna dešavanja kao što su: sajmovi, festivali, izložbe itd., promocija domaćih proizvoda – stavljanje etiketa, marketing, leci, brošure itd., infrastruktura manjih razmera - ograde, fontane, parkovi, mali mostovi, poljani putevi, označavanje planinskih puteva, obnova kulturnog i prirodnog nasleđa.

5. Stopa javne podrške

5.1. Za Aktivnost 1 „Sticanje sposobnosti i podsticaj stanovnika teritorije LAG-ova za izabrane LAG-ove“. Stepen javne podrške biće 100%.

5.2. Za Aktivnost 2. „Izrada i sprovođenje strategije lokalnog razvoja- LEADER pristup“ Aktivnosti 2a) „Funkcionalizacija izabranih LAG-ova“ podržavanjem njihovih operativnih troškova. Stepen javne podrške biće 100%.

5.3. Za Aktivnost 2b) „Sprovođenje SLR izabranih LAG-ova“ gde promovišu i realizuju male projekte u skladu sa SLR-ima. Stepen javne podrške biće 80% od strane MPŠRR-a i 20 % od strane drugih donatora ili članova odabranih LAG-ova.

5.4. Izbor projekata vrše LAG-ovi;

5.5. Odabrani LAG-ovi sprovode program prema pristupu odozdo-gore. Odluke koje se odnose na izradu i sprovođenje lokalnih razvojnih strategija treba uzeti od glavnog odbora LAG-ova putem proste većine glasova.

6. Aktivnost 1 „Sticanje sposobnosti i podsticanje stanovnika teritorije LAG-ova za odabrane LAG-ove“

6.1. Podmera će imati tri dozvoljena maksimalna praga u zavisnosti od broja stanovnika na teritoriji koji uključuje odabrani LAG.

6.2. Na osnovu izveštaja Agencije za statistiku Kosova, procena stanovništva Kosova, 2013. godine u opštinama gde su LAG-ovi odabrani su kao što sledi:

6.2.1. Za opštine sa 10,000 do 50,000 stanovnika, maksimalni prihvatljivi troškovi za podmeru 303.1. „Sticanje sposobnosti i podsticanje stanovnika teritorije LAG-ova za odabrane LAG-ove“ prihvatljivi troškovi iznose do 5,000 evra: Dečane, Obilić, Vitina, Štimlje;

6.2.2. Za opštine sa preko 50,000 do 90,000 stanovnika, maksimalni troškovi dostižu do 7,000 evra: Mitrovica, Skenderaj, Orahovac, Lipljan, Mališevo;

6.2.3. Za opštine sa preko 90,000 do 150,000 stanovnika, maksimalni troškovi do 9,000 evra: Prizren, Uroševac i Peć;

6.2.4. I za MRR do 7,000 evra.

7. Mera 303. "Sprovođenje strategija lokalnog razvoj"

7.1. Prva aktivnost je „Funkcionalizacija odabranih LAG-ova“ podržavajući njihove operativne troškove.

Tabela 15. Prihvatljivi troškovi za funkcionalizaciju LAG-ova i MRR-a

Prihvatljivi troškovi za funkcionalizaciju LAG-ova i MRR-a	Evra	Meseci	Ukupno
Plate menadžera LAG-a i/ili drugih radnika LAG-ova; (bruto plate)	220	12	2,640
Kancelarijski zakup i operativni troškovi;	150	12	1,800
Kancelarijski materijal;	10	12	120
Usluge (specijalisti IT-a, računovode, itd.);	50	10	500
Struja, voda i komunalije	30	12	360
Usluge prevoza	20	12	240
Nepredvidljivi troškovi	300	1	300
Ukupno za funkcionisanje LAG-a			5,960
Ukupno za funkcionisanje 11 LAG-ova			65,560
Troškovi za funkcionisanje MRR-a			5,960
Ukupno za funkcionisanje LAG-ova i MRR-a			71,520
Funkcionalizacija LAG-a – Bifurkacija u Uroševcu			6,960
Ukupni iznos budžeta za 12 LAG-ova i MRR-a			78,480€

7.2. Druga aktivnost „Sprovođenje SLR-a odabranih LAG-ova“ gde promovišu i sprovode male projekte u skladu sa SLR-om.

8. Upravljanje prihvatljivim troškovima

8.1. Aktivnost 1 „Sticanje sposobnosti i podsticanje stanovnika teritorije LAG-ova za odabrane LAG-ove“ i odabrani LAG-ovi nakon potpisivanja ugovora sa ARP-om, 80% ukupnih prihvatljivih troškova uzimaju kao avans.

8.2. Nakon završetka projekta, LAG korisnik treba da dostavlja neophodne dokaze kao što su: računi, obrazac radnih dana menadžera i eksperata, kao i biografiju menadžera, biografiju eksperta i proceduru odabira menadžera ili eksperta, kako za primljeni avans tako i za 20% sredstava koja se isplaćuju nakon završetka projekta. U slučaju neispunjenja ovog uslova, LAG-korisnik se obavezuje da vrati primljena sredstva.

8.3. Javna podrška MPŠRR-a daje se u dve rate: 80% kao avans i 20 % po završetku projekta.

8.4. Aktivnost 2 „Izrada i sprovođenje strategija lokalnog razvoja- LEADER pristup“

Aktivnost 2a) „Funkcionalizacija odabranih LAG-ova“ podržavajući njihove operativne troškove. Odabrani LAG-ovi nakon potpisivanja ugovora sa ARP-om, 80% ukupnih prihvatljivih troškova uzimaju kao avans.

8.5. Dok nakon završetka projekta, LAG korisnik treba da obezbedi potrebne dokaze kao što su: računi, obrazac radnih dana menadžera i eksperata, kao i biografiju menadžera, biografiju eksperta i proceduru izbora menadžera ili eksperta, kako za dobijena sredstva u vidu avansa tako i

za 20% sredstava koja se isplaćuju nakon završetka projekta. U slučaju neispunjenja ovog uslova, LAG-korisnik se obavezuje da vrati primljena sredstva. Stepenn javne podrške biće 100%.

8.6. Javna podrška MPŠRR-a daje se u dve rate: 80% kao avans i 20 % nakon završetka projekta.

8.7. 2b) „Sprovođenje SLR-a odabranih LAG-ova“ gde promovišu i sprovode male projekte u skladu sa SLR-ima. Stepenn javne podrške biće 80% od strane MPŠRR-a i 20 % od strane drugih donatora i članova odabranih LAG-ova. Odabir projekta vrši se od strane LAG-a.

8.8. LAG-ovi treba da podnesu zahtev za plaćanje i za avans.

9. Geografski opseg mere

9.1. Odabrani LAG-ovi pokrivaju 12 relevantnih opština Kosova, u kojima deluju.

9.2. Jedan LAG predstavlja ruralno područje sa stanovništvom od preko 10.000 stanovnika i sa manje od 150.000 stanovnika, uključujući gradiće i gradove sa manje od 30.000 stanovnika.

9.3. Teritorija koju predstavlja LAG treba da bude integralna u ekonomskom, društvenom i fizičko -- geografskom pogledu i ne bi trebalo da pripada teritoriji drugog LAG-a.

9.4. Isto mesto ne bi trebalo pripasti više od jednom LAG-u, odnosno, jednom partnerstvu, strategiji i jednoj teritoriji.

10. Rok za realizaciju projekata

Realizacija projekata traje 12 meseci, uz mogućnost produženja za još dva (2) meseca od dana potpisivanja ugovora.

POGLAVLJE IX

MERA NAVODNJAVANJE POLJOPRIVREDNIH ZEMLJIŠTA

Član 23

Korisnik

1. Krajnji korisnici su:

1.1. Farmeri, prema definiciji iz Zakona Br. 04/L-090 o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-098 o Poljoprivredi i ruralnom razvoju;

1.2. Udruženja korisnika vode;

1.3. Regionalne kompanije vodosnabdevanja.

2. Zajednički kriterijumi prihvatljivosti

2.1. Saglasnost od javnog preduzeća navodnjavanja, u slučaju da podnosilac aplikacije u njegovom

projektu predviđa korišćenje sistema navodnjavanja javnih preduzeća;

2.2. Dokaz da su farmeri korisnici Mere 101 „Investicije u fizičkim sredstvima u poljoprivrednim gazdinstvima“, obuhvaćeni projektom, ako ima takvih;

2.3. Prihvatljivi projekti za finansiranje javnim sredstvima su samo projekti koji nakon završetka investicija, jesu u funkciji cilja zbog kojeg je urađena investicija – u stanju su da navodnjavaju poljoprivredna zemljišta i to se može dokazivati završnom kontrolom na teren;

- 2.4. Ukoliko projekti nakon završetka investicija nisu funkcionalni, korisnik se obavezuje da vrati finansirani iznos javne podrške koji je uzeo kao avans;
- 2.5. Korisnici projekata ruralnog razvoja se obavezuju da održavaju njihove investicije prema usvojenom projektu pet godina nakon realizacije projekta, koliko traje period praćenja;
- 2.6. Ukoliko ne održava investicije, korisnik se obavezuje da vrati finansirani iznos javne podrške;
- 2.7. Korisniku se ne može dodeliti novi projekat ako prethodni projekti nisu završeni u skladu sa potpisanim ugovorima sa ARP-om.
- 2.8. U slučaju projekta izgradnje ili rehabilitacije, podnosilac aplikacije treba da podnese i Idejni projekat – tehnički projekat sa predmerom i predračunom investicija.
- 2.9. U slučaju odabira projekta, pre potpisivanja ugovora, korisnik treba podneti sledeće:**
 - 2.9.1. Građevinsku dozvolu od nadležnog opštinskog organa;
 - 2.9.2. Detaljni projekat, sa predmerom i predračunom;
 - 2.9.3. Procenu uticaja na životnu sredinu, ukoliko je to predviđeno zakonom;

3. Posebni kriterijumi prihvatljivosti:

- 3.1. Podneseni idejni tehnički projekat treba da dokazuje smanjenje gubitaka vode na minimum od 20%, u slučajevima modernizacije postojećih sistema za navodnjavanje.
- 3.2. Korisnik treba da ugovara građevinsku kompaniju sa prethodnim iskustvom u izgradnji sistema za navodnjavanje, vodovoda i slično koje se zahtevaju u projektu i koje će garantovati za građevinske radove za najmanje 5 godine od završetka radova.
- 3.3. Ugovorna kompanija treba da poštuje kriterijume ovog Administrativnog uputstva, kao i važeće zakonodavstvo javne nabavke.
- 3.4. Korisnik treba da podnese pismenu izjavu, putem koje garantuje da će učestvovati sa 20% od ukupnog usvojenog iznosa za realizaciju projekta.
- 3.5. Minimalna površina projekta pod navodnjavanjem treba da bude 20 ha.
- 3.6. Podnosioci aplikacija treba da dokazuju imovinska prava nad njihovom zemljištu i zemljišta drugih farmara gde će se ostvariti predložena investicija. Ovo se ne zahteva samo u slučajevima kada su vlasnik zemljišta i podnosilac aplikacije u bračnom odnosu ili u pravoj bezgraničnoj krvnoj liniji kao što su: pradede, dede, roditelji, deca, unuci, itd. i to se dokazuje kroz izvod iz matične knjige venčanih, rođenih i / ili umrlih. Takođe, podnosilac aplikacije treba da popunjava Izjavu pod zakletvom, kojom dokazuje da je zemljište sa kojom aplicira njegovo nasleđe.
- 3.7. Kompanije za navodnjavanje i udruženje korisnika vode treba da dokazuju navodnjavane površine skicom u mreži navodnjavanja, broj farmara i površinu navodnjavanja.

4. Prihvatljive investicije

- 4.1. Prihvatljivi troškovi su ograničeni na one koje su navedene u spisku prihvatljivih investicija za Meru navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, u Aneksu br. 2 ovog Administrativnog uputstva.
- 4.2. Troškovi za izradu biznis plana ili predloga-projekta ne mogu preći iznos od 3% prihvatljivih troškova. U slučaju investicija koja predviđaju skice, detaljni inženjerski dizajn, procenu uticaja na životnu sredinu, troškove za arhitekta i inženjera, razne dozvole i licence su prihvatljiva do iznosa od 7% prihvatljivih troškova.

5. Kriterijumi izbora

Tabela 16. Kriterijumi izbora za meru navodnjavanja poljoprivrednih zemljišta

Kriterijumi	Parametri	Br. bodova
Efektivni troškovi za proširenje navodnjavanih površina i rehabilitaciju postojećih mreža za navodnjavanje	<p>Metoda obračuna:</p> <p>Nakon procenjivanja svih projekata, od prihvatljivih projekata stvaraće se hijerarhija troškova po ha, počevši od najnižih do najvećih.</p> <p>Projekat sa najnižim troškovima dobiće maksimalan broj bodova, dok će projekat sa najvećim troškovima po ha dobiće 0 (nula) bodova.</p> <p>Ostali deo prihvatljivih projekata dobiće bodove (sa dve decimale) prema ovom osnovnom kriterijumu njihovih troškova po ha, dok će rezultati biti ravnomerno raspoređeni.</p> <p>Obračun za bodovanje: $30 * (C_p - \max C) / (\min C - \max C)$ C_p – troškovi za 1 ha dodatnog navodnjavanja ili 1 ha modernizovanog sistema za navodnjavanja koji se procenjuje.</p> <p>$\min C$ – iznos troškova za 1 ha dodatnog navodnjavanja ili 1 ha modernizovanog sistema za navodnjavanje sa najnižom vrednošću za hektar.</p> <p>$\max C$ - iznos troškova za 1 ha dodatnog navodnjavanja ili 1 ha modernizovanog sistema za navodnjavanje sa najvećom vrednošću po hektaru.</p>	Max. 30
Navodnjavana površina (ha)	$\geq 20 - < 50$ ha	10
	$\geq 50 - < 75$ ha	15
	$\geq 75 - < 100$ ha	20
	≥ 100 ha	30
Podnosilac aplikacije je član udruženja korisnika vode za navodnjavanje poljoprivrednih zemljišta Regionalne kompanije vodosnabdevanja		10
Broj farmera koji su registrovani u Registru farme koji su korisnici projekta	1 – 10	10
	11 - 20	15
	više od 20	20
Realizacija projekta obuhvata korisnike Mere 101 „investicije u fizičkim sredstvima poljoprivrednih gazdinstava“ u poslednje tri godine	1 - 5	5
	više od 5	10

Ukupno	100
--------	-----

5.1. Ukoliko podnosioci aplikacija imaju isti broj bodova, prednost imaju ranije podneti projekti, to važi za sve mere i podmere.

6. Stopa javne podrške

- 6.1. Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u ovoj meri iznosi 20,000 €, dok je maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu 200,000 €;
- 6.2. Javna podrška je 80% prihvatljivih troškova investicija;
- 6.3. U slučaju da je vrednost prihvatljivih troškova veća od 100,000 €, isplata se vrši u dve rate, prvi deo javne podrške u iznosu od 50% vrši se u obliku avansa nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom;
- 6.4. Bankarska garancija treba da se obezbeđuje za vremenski period koliko traje period realizacije projekta.
- 6.5. Bankarska garancija treba se obezbediti samo za avans od 50% javne podrške;
- 6.6. Maksimalna javna pomoć za period sprovođenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014 – 2020 o Meri Navodnjavanje poljoprivrednih zemljišta, je 600,000 € po korisniku;
- 6.7. Podnosilac aplikacije može aplicirati sa nekoliko projekata tokom perioda sprovođenja Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020, u različitim godinama, pod uslovom da su prethodni projekti završeni sa uspehom i da javna podrška nije prešla gore navedeni iznos.

7. Rok sprovođenja

- 7.1. Rok za sprovođenje projekata iz ove mere je 180 dana od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om.
- 7.2. Nakon perioda od 180 dana, korisnik ima još 15 dodatnih dana za pripremanje dokumentacije i podnošenja zahteva za isplatu.
- 7.3. ARP može produžiti rok za sprovođenje za najviše 30 dana, ako ima opravdane razloge za to.

POGLAVLJE X

PROCEDURE ZA SPROVOĐENJE PROJEKATA

Član 24 Sprovođenje

Mere 101, 103, 302, 303 i Mera za navodnjavanje poljoprivrednih zemljišta se sprovode od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.

Član 25 Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje i vodiče za podnosiocima aplikacija objavljuje Agencija za razvoj poljoprivrede, u skladu sa utvrđenim kriterijumima i procedurama u ovom Administrativnom Uputstvu.

Član 26

Procedura podnošenja razmatranja aplikacija

1. Postupak za sprovođenje PRR 2018 sprovodi se prema Zakonu br. 03/L-098 o Poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 56, od 27.07.2009. godine), Zakonu br. 04/L-090 o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-098 o Poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 28, od 16. oktobra 2012. godine), prema ovom Administrativnom Uputstvu i važećem zakonodavstvu.
2. Procedure za razmatranje aplikacija su:
 - 2.1. Podnošenje aplikacije od podnosioca aplikacije u regionalnim kancelarijama ARP-a;
 - 2.2. Primopredaja aplikacija od strane regionalnih kancelarija ARP-a u ARP-u;
 - 2.3. Administrativno razmatranje aplikacija;
 - 2.4. Proces procenjivanja aplikacija;
 - 2.5. Javno proglašenje preliminarne rezultata procene projekata;
 - 2.6. Period podnošenja žalbi / Pravo na žalbu;
 - 2.7. Prva kontrola na terenu;
 - 2.8. Usvajanje projekata;
 - 2.9. Obaveštavanje farmera sa rezultatima procene projekta;
 - 2.10. Odluka;
 - 2.11. Potpisivanje ugovora između korisnika i ARP-a;
 - 2.12. Vreme izvršenja investicije;
 - 2.13. Podnošenje zahteva za isplatu od korisnika u regionalnoj kancelariji ARP-a;
 - 2.14. Podnošenje zahteva za isplatu od strane regionalnih kancelarija ARP-a u ARP-u;
 - 2.15. Druga kontrola na terenu;
 - 2.16. Kaznene mere u slučaju nepravilnosti tokom sprovođenja projekta;
 - 2.17. Izvršenje isplate;
 - 2.18. Nadzor nakon sprovođenja projekta.
3. Sprovođenje upravnih postupaka se vrši prema Zakonu br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku (Službeni list br. 20/21. jun 2016. godine).
4. Upravni postupak se završava u roku od tri (3) meseci od podnošenja aplikacije sve do pisma obaveštenja o podršci, u skladu sa Zakonom br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku, Zakonom br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju, Zakonom br. 04/L-090 o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju i kriterijuma u skladu sa ovim administrativnim uputstvom.

Član 27

Podnošenje aplikacija

1. Obrazac za apliciranje može se preuzeti u regionalnim kancelarijama ARP-a ili preuzeti sa veb stranice MPŠRR-a i ARP-a.
2. Obrascu za apliciranje treba priložiti sve tražene dokumente i isti da se podnesu u roku apliciranja.
3. U aplikaciju treba obuhvatiti sve aktivnosti i prihvatljive troškove u vezi sa projektom za koji se aplicira.
4. Podnosilac aplikacije može aplicirati samo jednom u okviru mere unutar jednog roka ili poziva za apliciranje.

5. Ukoliko se aplikacija usvoji, podnosilac aplikacije treba da završi ovaj projekat pre nego što aplicira za drugi projekat.
6. Kompletan dosije apliciranja podnosi se u roku javnog oglašavanja u dva (2) štampana primerka i sve dokumente dosijea treba skenirati i sačuvati u CD-u, koja se podnosi zajedno sa štampanim primercima. Podnosilac aplikacije se savetuje da jednu kopiju dosijea sačuva za lične potrebe.
7. Dosije apliciranja se podnosi lično od podnosioca aplikacije ili od njegovog ovlašćenog lica. Ovlašćenje treba biti overeno kod notara.
8. Podnosilac aplikacije ili ovlašćeno lice svojim potpisom osigurava da su sve date informacije jasne i tačne i da će on dozvoljavati vršenje kontrole na terenu.
9. Podnosilac aplikacije ili ovlašćeno lice dobijaju potvrdu o podnošenju aplikacije u kojoj se obuhvataju tačan datum, vreme podnošenja kao i registarski broj.
10. U prisustvu podnosioca aplikacije, službenik regionalne kancelarije postavlja kompletirane aplikacije u koverat koji zatvara u njegovom prisustvu.
11. Regionalne kancelarije ARP-a nakon prijema kompletiranih aplikacija šalju ih u ARP na razmatranje, nakon završetka roka za aplikaciju.

Član 28

Prijem/kontrola aplikacija u regionalnim kancelarijama ARP-a

1. Dosije za apliciranje se registruje u registru za apliciranje, beležeći datum i vreme podnošenja.
2. Regionalni službenici ARP-a proveravaju da li je **dosije apliciranja** kompletan.
3. Dosije apliciranja treba da bude kompletan sa svim traženim dokumentima, koji treba da se raspoređuju onako kako se zahteva i svaka stranica treba da ima ručno napisani broj.
4. U slučaju nedostatka nekog traženog dokumenta, službenik ARP-a ne prihvata dosije apliciranja, već registruje podnosioca aplikacije i savetuje ga da dosijeu apliciranja priloži dokumente koji nedostaju.
5. Podnosilac aplikacije ima pravo da do isteka roka za apliciranje kompletira dosije apliciranja.
6. U slučaju prijema ne-kompletiranog dosijea za apliciranje pre poslednjeg dana apliciranja odgovornost snosi odgovorni službenik za prijem dosijea apliciranja.
7. U slučaju ne izvršavanja dužnosti iz stava 2, 3, 4 ovog člana, odgovorni službenik za prijem dosije apliciranja biće kažnjen u skladu sa važećim zakonodavstvom.
8. U slučaju greške/puštanja nekog dosijea nekontrolisanog od strane regionalnog službenika, centralna kancelarija ARP-a će zatražiti od podnosioca aplikacije dostavljanje dokumenata koji nedostaju u roku od pet (5) dana.
9. Stav 4. ovog člana ne važi za podnosiocima aplikacija koji apliciraju poslednjeg dana apliciranja. Isti snose odgovornost za ne-kompletiranje njihovih dosijea.
10. Regionalne kancelarije ARP-a treba da dostavljaju aplikacije u ARP, najkasnije dva (2) dana nakon završetka roka za apliciranje.

Član 29

Procena i usvajanje aplikacija u ARP

1. Postupak usvajanja ne treba da prelazi rok od (3) meseci od datuma podnošenja zahteva.
2. Ukoliko je projekat ili zahtev ocenjen od stručnjaka relevantne oblasti, preispitivanje projekta ili zahteva je odloženo dok stručnjaci relevantne oblasti ne daju preporuku, Kompletirane aplikacije podiču daljoj proceni prihvatljivih troškova i proceni ekonomske i finansijske održivosti.

3. Procena aplikacija treba početi sedam (7) dana nakon završetka roka za apliciranje.
4. Prihvatljivost troškova se kontroliše upoređenjem sa referentnim cenama odobrenim od strane ARP-a.
5. Projekat/aplikacija može biti izabrana za podršku samo ukoliko dostigne minimalni prag od 50 bodova. Minimalni prag se postavlja za osiguranje da podržani projekti donose dodatnu vrednost koja je dovoljna za sektor.
6. Nakon procene i bodovanja projekata, vrši se javno oglašavanje preliminarnog spiska potencijalnih korisnika projekata ruralnog razvoja.
7. Oglas za objavljivanje spiska treba izvršiti i putem javne komunikacije;
8. ARP, putem elektronske pošte ili SMS poruka treba da obavesti sve podnosiocima aplikacija o objavljivanju spiska preliminarnih procena projekata ruralnog razvoja.
9. Podnosioci aplikacija koji se smatraju mogućim korisnicima imaju pravo da u roku od petnaest (15) kalendarskih dana, od dana prijema obaveštenja da se jave ARP-u za uzimanje pisma o obaveštenju i proceni njihovih projekata.
10. Rok za podnošenje žalbi počinje na dan objavljivanja preliminarnog spiska mogućih korisnika projekata ruralnog razvoja.
11. Istog dana Spisak mogućih korisnika / izabranih projekata šalje se Sektoru za kontrolu u ARP-u za prvu kontrolu na terenu, koja treba odmah da se započne.
12. Na osnovu izveštaja prve kontrole na terenu i izveštaja procesa podnošenja žalbi, vrši se usvajanje projekata ruralnog razvoja za finansiranje i odobrava se konačni spisak korisnika projekata ruralnog razvoja, koja treba da se objavljuje na veb stranicama MPŠRR-a i ARP-a.
13. Svi podnosioci aplikacija treba da budu obavešteni o odabiru ili odbijanju njihovog projekta.
14. Za procenu projekata za Meru 101 i 103, ARP treba da koristi Kontrolni spisak o kriterijumima prihvatljivosti i bodovanja.
15. Nakon usvajanja projekata, izrade Konačnog spiska korisnika projekata ruralnog razvoja i obaveštavanja podnosilaca aplikacije korisnika, obavlja se potpisivanje ugovora između korisnika i ARP-a.
16. Podnosilac aplikacije se poziva na potpisivanje ugovora o zajedničkom finansiranju projekta u roku od pet (5) dana nakon prijema odluke i/ili poziva.
17. Nakon potpisivanja ugovora, korisnik je dužan da počinje sa sprovođenjem projekta prema ugovoru.

Član 30

Odbijanje projekata

1. Podnosilac aplikacije se odbija ukoliko:
 - 1.1. Ne uspeva da ispunjava kriterijume prihvatljivosti;
 - 1.2. Troškovi ne mogu biti provereni kao prihvatljivi;
 - 1.3. Projekat nije ekonomski održiv.
2. Podnosilac aplikacije koji podnese zahtev za javne investicije biće odbijen ukoliko ne uspe da završi proces javne nabavke u skladu sa važećim pravilima nabavke.
3. Podnosilac aplikacije se obaveštava o projektu da je odbijen odlukom o odbijanju izdata od Agencija za razvoj poljoprivrede. Odluka o odbijanju sadrži i razloge odbijanja u detaljima.

Član 31

Neprihvatljivi troškovi za mere

1. Neprihvatljivi troškovi za mere su:
 - 1.1. Porezi, uključujući PDV; sa izuzetkom za nepovratni PDV za fizička lica i preduzeća koja ne prijave PDV;
 - 1.2. Carinske dažbine i akcize;
 - 1.3. Kupovina i zakup postojećeg zemljišta i zgrada;
 - 1.4. Novčane kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
 - 1.5. Operativni troškovi;
 - 1.6. Polovna mašinerija i oprema;
 - 1.7. Mašine i oprema bez serijskog broja i tehničkih podataka- osim opreme izradene u zanatskim radnjama;
 - 1.8. Bankarske obaveze, kamate, troškove žiranta i slične obaveze;
 - 1.9. Troškovi razmene, obaveze i gubici prilikom razmene kao i drugi finansijski troškovi;
 - 1.10. Doprinosi u naturi;
 - 1.11. Kupovina poljoprivrednih inputa, životinja, jednogodišnjih useva i njihovo posađivanje;
 - 1.12. Troškovi održavanja i amortizacija;
 - 1.13. Troškovi za plate zaposlenih za upravljanje, sprovođenje, praćenje i kontrolu;
 - 1.14. Osim troškova iz stava 1.3. i stava 1.5. ovog člana, koji su prihvatljivi samo u okviru mere „Sprovođenje strategija za lokalni razvoj- pristup LEADER“.

Član 32

Zahtev za isplatu

1. Korisnici koji su završili investiciju prema ugovoru podnose zahtev za isplatu Regionalnoj kancelariji ARP-a.
2. Obrazac zahteva za isplatu se korisniku daje u Regionalnoj kancelariji ARP-a.
3. Zahtev za isplatu uz kompletnu dokumentaciju korisnik dostaviti kao fizičku kopiju lično ili od strane ovlašćenog lica, kao što je predviđeno Ugovorom o finansiranju projekata.
4. Ukoliko zahtev za isplatu nije kompletiran sa svim dokumentima prema ugovoru, službenik ARP-a ne prihvata zahtev za isplatu, već ga evidentira i daje korisniku jednu kopiju i zahteva kompletiranje dotične dokumentacije u okviru određenog vremenskog roka.
5. Ukoliko korisnik ne dostavi kompletiranu dokumentaciju u okviru roka navedenom u stav 3. i 4. ovog člana, zahtev za isplatu se odbija.
6. Nakon administrativne provere zahteva za isplatu, Divizija za kontrolu u ARP-a vrši drugu terensku kontrolu kako bi se proverilo da investicija je vršena u skladu sa odobrenim nacrt predlogom/ biznis planom.
7. Na osnovu procene izveštaja o kontroli i dostavljenim računima sa zahtevom za isplatu, ARP izdaje odluku o isplati u roku od 20 dana i obaveštava korisnika putem pisma obaveštenja.
8. Korisniku se ne vrši nijedna isplata ukoliko se utvrdi da za istu su stvoreni veštački uslovi za dobijanje plaćanja.
9. Ukoliko zahtev za isplatu nije primljen ili javna podrška je smanjena, korisnik treba da se informiše putem pisma obaveštenja.

10. Isplata mora biti izvršena u roku od 20 (dvadeset) dana od dana donošenja odluke o isplati.
11. Od dana podnošenja zahteva za isplatu sve do izvršenja uplate ne treba da prođe više od (40) dana, osim ako prekoračenje roka se vrši zbog objektivnih razloga.

Član 33

Stopa terenskih kontrola

1. ARP se obavezuje da vrši terensku kontrolu u stopi 100% za sve projekte koji su izabrani za korisnike PRR-a (Programa za ruralni razvoj) 2018 i proverava se ispunjavanje kriterijima za finansiranje.
2. Nakon podnošenja zahteva za isplatu, Divizija za kontrolu u ARP je dužna da proveri sprovođenje investicija putem terenske kontrole.
3. Ponovna terenska kontrola se vrši u određenim slučajevima i na zahtev odgovarajućih divizija ARP-a.
4. Na osnovu izveštaja o kontroli za proveru, zahtev za isplatu sa priloženom dokumentacijom za izvršenje investicija vrši se ovlašćenje za isplatu.
5. ARP vrši Ex post kontrolu za proveru svih izbranih projekata za finansiranje tri (3) godine, od dana izvršenja poslednje isplate.
6. ARP posebnom odlukom imenuje komisiju za super kontrolu projekata.

Član 34

Posebna kontrola

Za posebnu terensku kontrolu, u slučaju projekata za navodnjavanje, investicija u građevinarstvu i investicije koje zahtevaju posebnu stručnost, ARP može angažovati stručnjake dotičnih oblasti za davanje stručne procene.

Član 35

Zahtevana dokumentacija za isplatu

1. Zahtev za isplatu mora da sadrži original zahtevanih dokumenata prema zahtevu za isplatu.
2. Isplate preko 500 evra se vrše putem bankovnog transfera i moraju se potvrditi bankarskim izveštajima tekućeg računa.
3. Isplate ispod 500 evra, ukoliko se vrši isplata gotovinom, treba obezbediti fakturu i fiskalni račun, a ukoliko se isplata vrši preko banke mora biti dostavljena uplatnica bankovnog transfera.

Član 36

Žalbeni postupak

1. Podnosioci aplikacija koji su nezadovoljni ishodom procene imaju pravo žalbe na odluke ARP-a.
2. Žalba mora biti upućena Komisiji za razmatranje žalbi za projekti ruralnog razvoja.
3. Podnosilac aplikacije može podnositi pismenu žalbu u roku od 15 dana od dana objavljivanja preliminarne spiska mogućih korisnika projekata za ruralni razvoj.
4. Komisija za razmatranje žalbi u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe mora dati pismeni odgovor sa punim obrazloženjem upućeno podnosiocu žalbe.

5. Komisija za razmatranje žalbi donosi odluku većinom glasova svojih članova, kojom:
 - 5.1. potvrđuje odluku ARP-a u vezi sa procenom dotičnog projekta.
 - 5.2. poništava odluku ARP-a u vezi sa procenom dotičnog projekta i donosi meritornu odluku u vezi dotičnog projekta.
 - 5.3. dotični projekat se vraća za ponovnu procenu u ARP.
6. Tokom procesa razmatranja žalbi, Komisija za razmatranje žalbi može zatražiti potrebne informacije od strane ARP-a, kao i vršiti terenske posete vezane za dotične projekte.
7. Protiv odluke Komisije za razmatranje žalbi, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke, podnosilac aplikacije može podneti tužbu nadležnom sudu.
8. U slučaju osporavanja odluke o isplati, korisnik ima pravo da zatraži ponovno razmatranje dotične odluke.
9. ARP imenuje posebnu Komisiju za ponovno razmatranje zahteva vezanih za odluke o isplati.

Član 37

Komisija za razmatranje žalbi

1. Komisija za razmatranje žalbi je stručno telo za razmatranje, procenu i odlučivanje na žalbu, koja se sastoji od zvaničnika ARP-a i MPŠRR-a i zasniva se odlukom generalnog sekretara MPŠRR-a.
2. Komisija za razmatranje žalbi sastoji se od pet (5) članova, tri (3) od kojih su službenici MPŠRR, dok dva (2) čine službenici u ARP. Najmanje jedan od članova MPŠRR-a bi trebalo da bude službenik iz Odeljenja za politiku ruralnog razvoja/ upravnog organa a ostala dva (2) su iz dotičnih odeljenja.
3. Članovi Komisije za razmatranje žalbe su nezavisni u svom radu i donose odluke u skladu sa potvrđenim činjenicama i okolnostima.
4. Član Komisije za razmatranje žalbi dužan je da:
 - 4.1. sprovodi kriterijume i postupke predviđene u ovom administrativnom uputstvu.
 - 4.2. bude nepristrasan.
 - 4.3. koristi pravo da glasa slobodno i bez uticaja.
 - 4.4. učestvuje na sastancima Komisije i potpisuju radne izveštaje i dotične odluke.
5. Komisija za razmatranje žalbi dužna je da za svoj rad i preduzete radnje sastavlja pismeni izveštaj i obavesti više službenike MPŠRR-a i ARP-a, kao i zainteresovane strane, najkasnije 30 dana po isteku roka za podnošenje žalbe.

Član 38

Uslovi za održavanje investicije

1. Investicija za koju je korisnik primio podršku ne treba da podleže značajnoj promeni u roku od pet (5) godina od dana kada je primljena konačna isplata.
2. Bitne promene investicije su one koje rezultiraju sa:
 - 2.1. prestankom ili preseljenjem proizvodnih aktivnosti na neku oblast koja nije obuhvaćena programom;

- 2.2. promenom vlasništva nekog dela infrastrukture koja se daje preduzeću ili javnoj instituciji ne-meritornu prednost;
- 2.3. suštinskom promenom koja utiče na prirodu, ciljeve ili uslove sprovođenja koji rezultiraju promenom početnih ciljeva.
3. U slučaju izuzetnih okolnosti koje mogu uticati na investiciju od prirodnih nepogoda, korisnik treba da obaveštava ARP u okviru vremenskih rokova, prema ugovorom potpisanim od obe strane.
4. Korisnici su dužni da vode sve računovodstvene evidencije najmanje pet (5) godina nakon realizacije projekta kao i da sarađuju sa službenicima MPŠRR-a sa ciljem davanja bilo koje informacije zahtevana od strane ARP-a ili Evropske komisije u slučaju korišćenja IPARD fondova. Službenici MPŠRR-a i/ili Evropske komisije kao i drugi ovlašćeni službenici obeju strana su ovlašćeni da vrše kontrolu i reviziju sprovođenja projekata. Uslovi finansiranja biće detaljnije utvrđeni ugovorom između korisnika i ARP-a.
5. U slučaju nepoštovanja sprovođenja projekta prema ugovoru od strane korisnika, ARP je dužna da zatraži od korisnika deo su-finansiranja od programa- javni novac.

Član 39

Sprovođenje

Obavezuje se Odeljenje za politike ruralnog razvoja/upravni organ i Agencija za razvoj poljoprivrede da sprovodi ovo administrativno uputstvo.

Član 40

Kaznene odredbe

1. Ne-sprovođenje ovog administrativnog uputstva sankcioniše se kaznama propisanim članom 38. Zakona br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 56/27.07.2009. godine), člana 38.A Zakona br. 04/L-090 o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 28, od 16. oktobra 2012. godine) i važećeg zakonodavstva.
2. U slučaju kršenja gore navedenih odredbi, ARP treba da odmah obavesti stranku za kršenje ugovora a pravna služba ARP treba da započne sudski postupak prema Zakoniku o krivičnom postupku.

POGLAVLJE XI

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

Zemljište pod komasacijom

Osim odredbi utvrđene u ovom administrativnom uputstvu, podnosiocima aplikacija koji imaju poljoprivredno zemljište pod komasacijom, a nemaju kopiju iz plana ni posedovni list, a imaju zakonito rešenje o komasaciji od katastra, dozvoljeno im je podnošenje zahteva za podršku u okviru PRR 2018.

Član 42

Dokumentacija za Opštine: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok

1. Aplikanti iz opština: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, koji ne mogu obezbediti posedovani list i kopiju plana iz njihovih opština, ova dokumenta moraju preuzeti iz Kosovske Katastarske Agencije.
2. Aplikantima iz opština: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, se dozvoljava da apliciraju za podršku u okviru PRR 2017 bez potvrde o porezu na imovinu.
3. Opštinska dokumenta: Saglasnost o izgradnji i Dozvola o izgradnji, izdata iz dotičnih opština bez pečata i / ili bez oznaka institucija Republike Kosova za opštine: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, biće prihvaćeni pod uslovom da prilikom procesa procene projekata budu provereni kao originalni od strane Agencije za Razvoj Poljoprivrede.

Član 43

Aneksi

Sastavni deo ovog administrativnog uputstva su Aneks br. 1- Spisak dostavljenih dokumenata i Aneks br. 2 Spisak prihvatljivih investicija.

Član 44

Stupanje na snagu

Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od strane ministra.

Nenad Rikalo

Ministar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

16 / 02 / 2018. godine

ANEKS BR. 1- SPISAK DOSTAVLJENE DOKUMENTACIJE

Spisak dostavljene dokumentacije za meru 101

Br.	Dokument	Obavezno	Opciono
1.	OBRAZAC ZA APLICIRANJE Popunjavati pisačom mašinom ili računarom. Proveriti da li su dokumenti propisno popunjeni do trenutka predaje u prisustvu podnosioca aplikacije.	f. ☐	
2.	KOPIJA LIČNE KARTE Službenik proverava u prisustvu podnosioca aplikacije da li je lična karta izdata od strane Republike Kosovo i da li je važeća u trenutku apliciranja.	f. ☐	
3.	IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE ROĐENIH , kopija	f. ☐	
4.	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTRU FARME (IBF)	f. ☐	
5.	OBRAZAC ZA POKAZATELJ popunjen (u originalu). U prisustvu podnosioca aplikacije, službenik proverava ukoliko je propisno popunjen obrazac za pokazatelje.	f. ☐	
6.	TEKUĆI RAČUN , dokument izdat od banke koja posluje na Kosovu.	f. ☐	
7.	U slučaju pravnih lica: SERTIFIKAT O REGISTRACIJI POSLOVANJA (kopija) i SERTIFIKAT O FISKALNOM BROJU – kopija	f. ☐ ☐	
8.	U slučaju projekata izgradnje/ proširenja: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sertifikat o vlasništvu (posedovni list) parcele u kojoj će se vršiti investicija. ○ Ukoliko je zemljište ili objekat je uzet pod zakup, ugovor o zakupu overen kod notara za najmanje 10 godina, računajući od godine podnošenja aplikacije (za zemljišta koja su uzete pod zakup od opština i ARP-a, ugovori ne treba da budu overeni kod notara); ○ Kopija plana parcele u kojoj će se vršiti investicija; ○ Kopije skica objekta; ○ Predračun troškova materijala i nepredviđenih radova; ○ Saglasnost opštine koja dokazuje da u slučaju dodeljivanja granta, podnosilac može dobiti građevinsku dozvolu. U slučaju projekata koji su predviđeni za renoviranje, podnosioci prilikom podnošenja treba dostaviti: Predračun troškova materijala i nepredviđenih radova;	f. ☐ ☐ f. ☐ ☐ f. ☐ ☐ f. ☐ ☐	
8.	BIZNIS PLAN - U slučaju projekata preko 20,000 evra ili PREDLOG PROJEKTA – U slučaju projekata do 20,000 evra. Službenik proverava da li su ova dva dokumenta u skladu sa modelom ARP-a.	f. ☐ ☐	
9.	Nisu obavezni svi dokumenti pod 9 (za dokazivanje dvogodišnjeg iskustva u sektoru) SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTRU FARME za dokazivanje dvogodišnjeg iskustva u poljoprivredi – kopija ili POTVRDA OD POSLODAVCA da podnosilac ima više od dve godine radnog iskustva u poljoprivredi ili DIPLOMA ili CERTIFIKAT SREDNJE POLJOPRIVREDNE ŠKOLE –overene		f. ☐ f. ☐

	kopija kod notara DIPLOMA POLJOPRIVREDNOG FAKULTETA , veterinarstva ili prehrambene tehnologije – overena kopija kod notara.		f. ☐	f. ☐
10.	Za pravna lica: POTVRDA iz Poreske Administracije Kosova koja dokazuje da je podnosilac izmirio porez na dobit (original) za fizička lica: POTVRDA iz opštine da je izmirio porez na imovinu*		f. ☐	
11.	OVLAŠĆENJE ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA - Ukoliko je podnosilac fizičko lice, podnošenje zahteva se može vršiti i preko ovlašćenog lica i prihvata se samo putem overenog ovlašćenja kod notara- u originalu. Ukoliko je podnosilac aplikacije preduzeće, ovlašćeno lice za podnošenje zahteva treba da bude radnik preduzeća zaposlen duže od 5 godina.		f. ☐	
12.	POTVRDA O VLASNIŠTVU (POSEDOVNI LIST) KOJA DOKAZUJE VLASNIŠTVO NAD ZEMLJIŠTEM I KOPIJA PLANA ili UGOVOR O ZAKUPU ZEMLJIŠTA za najmanje 10 godine (overen kod notara) sa kopijom posedovnog lista vlasnika i priloženu kopiju plana, osim u slučaju tovljenja teladi, gde se zemljište dokazuje kao osnova hrane, zemljište pod zakup treba biti najmanje 3 godine i ukoliko ima investicije u poljoprivrednu mehanizaciju, ugovor o zemljištu treba da bude za 5 godina.		f. ☐	
13.	U slučaju ugovora o zakupu od ARP-a, koji su kraći nego koliko je predviđeno u meri, podnosilac treba da dostavi potvrdu od zakupodavca kojom se potvrđuje da neće biti problema za produžavanje ugovora o zakupu.			f. ☐
14.	SPISKOM UGOVORA sa prerađivačima ili kupcima i kopije ugovora- ako ih podnosilac ima (nisu obavezni, ali su kriterijumi za izbor);			f. ☐
15.	Dokaz da je podnosilac završio najmanje OSNOVNU ŠKOLU – overena kopija kod notara**.		f. ☐	
16.	IZJAVA- da će, ukoliko dobije grant, pre zahteva za isplatu, ugovoriti licenciranog savetnika ili kompaniju za konsultantske usluge od MPŠRR-a sa ugovorom overenim kod notara.			f. ☐
Drugi specifični dokumenti prema podmeri				
101.1	Voće	Ne zahtevaju se dodatna dokumenta		
101.2	Povrće	Ne zahtevaju se dodatna dokumenta		
17.	101.3 Meso	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTAR ZA IDENTIFIKOVANJE ŽIVOTINJA sa brojem teladi ili svinja		f. ☐
18.	101.4 Mleko	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTAR ZA IDENTIFIKOVANJE ŽIVOTINJA sa brojem krava muzara/ ovaca/ koza		f. ☐
19.	101.5 Grožđe	Ne zahtevaju se dodatna dokumenta	f. ☐	
20.	101.6 Jaja	FAKTURA POSLEDNJE KUPOVINE KOKOŠKI (kao dokaz da podnosilac ima kokoške u aktivnoj proizvodnji)	f. ☐	

Spisak dostavljene dokumentacije za meru 103

Br.	Dokument	Obavezno	Opciono
1.	OBRAZAC ZA APLICIRANJE Prema modelu ARP-a popunjen računom (nije dozvoljeno ručno popunjavanje).	☐	☐
2.	Lična karta zastupnika preduzeća (kopija)	☐	☐
3.	TEKUĆI RAČUN , dokument izdat od strane banke (u originalu). Tekući račun mora biti iz banke koja posluje na Kosovu.	☐	☐
4.	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTAR FARME - kopija	☐	☐
5.	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI POSLOVANJA kopija SERTIFIKAT FISKALNOG BROJA kopija	☐ ☐	☐
6.	BIZNIS PLAN	☐	☐
7.	Iz Agencije za hranu i veterinarstvo- kopija: a. Odluke o odobrenju - u slučaju prerade mleka i mesa b. Odluka o registraciji - u slučaju sektora voća, povrća i vina	☐ ☐	☐
8.	Podnosioci aplikacija za proizvodnju vina: Sertifikat vinogradara iz katastarskog registra vinograda - u slučaju da ima vinograde - kopija	☐	☐
9.	Podnosioci aplikacija za proizvodnju vina: Dokumenat iz DVV za godišnju proizvodnju –u originalu	☐ ☐	☐
10.	Sertifikat iz registra proizvođača vina na Kosovu- kopija	☐	☐
11.	POTVRDA iz Poreske Administracije Kosova koja dokazuje da podnosilac nema neizmirenih poreskih obaveza- u originalu	☐	☐
12.	Celokupna situacija drugih izjava i transakcija.	☐	☐
13.	Spisak osoblja kompanije u vreme kada se podnosi obrazac za podnošenje zahteva- iz PAK u originalu.	☐ ☐	☐
14.	OVLAŠĆENJE - U slučaju da se podnošenje vrši preko ovlašćenog lica, prihvata se samo kroz overenog ovlašćenja kod notara- u originalu (samo za proces podnošenja zahteva). Ovlašćenje za zastupnika kompanije overena kod notara i ugovor između zastupnika i kompanije.	☐	☐
15.	UGOVOR O RADU zastupnika preduzeća u trajanju najmanje od pet godina- kopija	☐	☐
16.	SPISAK UGOVORA sa farmerima i kopije ugovora- ukoliko ih podnosilac ima.	☐	☐

17.	U slučaju investicija u izgradnju/ proširenje, podnosilac treba da dostavlja: <ul style="list-style-type: none"> • Kopiju plana parcele gde će se vršiti investicija; • Posedovni list za parcelu gde će se vršiti investicija. • U slučaju da zemljište je uzeto pod zakup, treba da postoji ugovor overen kod notara. 	☐	
18.	U slučaju investicija u izgradnju / proširenju, podnosilac prilikom podnošenja treba da dostavlja: <ul style="list-style-type: none"> • Kopije skica objekta i preračun troškova materijala i predviđenih radova 	☐	
19.	Saglasnost od nadležnog organa (opštine) za građevinsku dozvolu, u slučaju projekata izgradnje/ proširenja, ali ne u slučaju projekta renoviranja	☐	
20.	Preduzeća koja ne prijavljuju PDV: dokumenat odštampan iz veb stranice PAK-a: http://apps.atkks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat	☐	
21.	Izveštaj / pozitivna pred-procena za sprovođenje standarda bezbednosti HACCP ili ISO 22 000 , sa specifikacijom potrebnih investicija za sertifikaciju sa ovim standardom, pripremljen u skladu sa standardnim zahtevom, od tehnologa preduzeća ili spoljnog stručnjaka		☐
22.	Sertifikat za HACCP I ISO 22000 - kopija, ukoliko podnosilac je sertifikovan		☐
23.	OBRAZAC ZA POKAZATELJ popunjen u prisustvu podnosioca, službenik proverava ukoliko je propisno popunjen obrazac za pokazatelje	☐	

Spisak dostavljene dokumentacije za meru 302

Br.	DOKUMENT	Obavez no	Opcio no
1.	OBRAZAC ZA APLICIRANJE Treba biti prema modelu ARP- preporučuje se da se popunjava elektronskim putem.	f. ---	
2.	KOPIJA LIČNE KARTE Službenik proverava u prisustvu podnosioca da li je lična kartu izdata od strane Republike Kosovo i da li je važeća u vreme podnošenja zahteva.	f. ---	
3.	IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE ROĐENIH, kopija	f. ---	
4.	OBRAZAC ZA POKAZATELJ popunjen (u originalu) U prisustvu podnosioca službenik proverava ukoliko je propisno popunjen obrazac za pokazatelje.	f. ---	
5.	TEKUĆI RAČUN , dokument izdat i zapečaćen od strane banke (u originalu) iz banke koja posluje na Kosovu.	f. ---	
6.	U slučaju pravnih lica: SERTIFIKAT FISKALNOG BROJA- kopija i SERTIFIKAT O REGISTRACIJI BIZNISA- kopija	f. ---	
7.	a) PREDLOG PROJEKTA – U slučaju projekata sa iznosom do 20.000 evra b) BITNIS PLAN – U slučaju projekata sa iznosom preko 20. 000 evra c) PREDLOG PROJEKTA ZA MERU 302.4 (vidi prilog 4) Treba biti prema modelu ARP-a	f. ---	
8.	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTAR FARME (IBF)	f. ---	
9.	- Diploma ili sertifikat o (8. ili 9. godišnjem) obaveznom obrazovanju (u slučaju pravnog lica, to važi samo za vlasnika/ ovlašćenog lica)	f. ---	
10.	- Posedovni list i kopija plana obavezne za sve podnosiocce zahteva;	F_ ---	
11.	U slučaju projekata izgradnje/ proširenja/ renoviranja prilikom podnošenja zahteva treba dostaviti: - Kopiju skica; - Predračun troškova za materijal i rad; - Posedovni list ili kopija plana obavezne za sve podnosiocce zahteva; - Ukoliko se zemljište uzme pod zakup- ugovor overen kod notara u trajanju od najmanje 10 godina za parcelu ili objekat gde će biti izgradnja/ proširenje, dok za projekte koji ne predviđaju izgradnju/ proširenje u tuđe vlasništvo, dovoljan je petogodišnji ugovor o zakupu overen kod notara;	F. ---	
12.	Za pravna lica: a) POTVRDA iz Poreske Administracije Kosova koja dokazuje daje podnosilac je izmirio porez na dobit (original)	f. ---	

	Za fizika lica: b) POTVRDA od opštine daje izmirio porez na imovinu (original)		
13.	OVLAŠĆENJE - U slučaju da se podnošenje vrši preko ovlašćenog lica, prihvata se samo kroz overenog ovlašćenja kod notara. a) Ovlašćenje samo za proces podnošenja zahteva; b) Ovlašćenje za zastupnika kompanije (ne vlasnika) i ugovor između zastupnika i kompanije.	f. ☐	
14.	IZJAVA - ukoliko prilikom dobijanja granta, pre zahteva za isplatu, će ugovoriti licenciranog savetnika ili kompaniju za konsultantske usluge od MPŠRR-a sa ugovorom overenim kod notara. (Pčelarstvo i ruralni turizam)	f. ☐	

15.	302.1 Proizvodnja meda	1. Sertifikat za organsku proizvodnju	f. --- ☐
		2. Sertifikat o registraciji biznisa Podnosilac je registrovan kao proizvođač / prerađivač meda	f. --- ☐
16.	302.2: Obrada poljoprivrednih proizvoda u poljoprivrednom gazdinstvu	1. Iskustvo poljoprivrednog gazdinstva a) Fizička lica - pismena izjava i IBF. b) Pravna lica - Sertifikat o registraciji biznisa	f. --- ☐
		2. U slučaju proizvodnje vina: a) Sertifikat od katastarskog registra vinograda; manje od 3 hektara vinograda;	f. --- ☐
		3. U slučaju mleka: a) Pismena izjava - da prerađivački kapaciteti neće biti veći od 500 litara mleka dnevno;	f. --- ☐
17.	302.3 Razvoj zanatskih aktivnosti	1. Iskustvo poljoprivrednog gazdinstva: a) Fizička lica - IBF ili pismena izjava; b) Pravna lica: Sertifikat o registraciji poslovanja	f. --- ☐
18.	302.4 Razvoj ruralnog turizma	1. Iskustvo poljoprivrednog gazdinstva u aktivnostima pružanja usluga ruralnog turizma, a) Fizička lica - IBF ili pismena izjava; b) Pravna lica- Sertifikat o registraciji biznisa	f. --- ☐
		2. Dokaz da objekat/ zgrada koja će biti renovirana je na spisku kulturnog nasleđa	f. --- ☐

		3. Idejni projekat usklađen prema izgledu objekta, pripremljen od arhitekta.	f. --- ☐	
		4. Slike postojećeg objekta;	f. --- ☐	
		5. Overena saglasnost kod notara vlasnika imovina odnosno zvanična saglasnost od javnog organa u slučaju investicija u izgradnji pešačkih i biciklističkih staza oko objekata ruralnog turizma	f. --- ☐	
		6. Pismena preporuka od odabranih LAG-a sa odobrenim strategijama	f. --- ☐	

Spisak dostavljene dokumentacije za meru 303 za odabrane LAG-ove

Priloženi dokumenti/ molimo označite sa ☐ / ☐ / i rasporedite ih prema datom spisku na kraju ovog obrasca	Obavezno
Obrazac za podnošenje aplikacije- prema modelu ARP-a poželjno je da se popunjava pisaćom mašinom ili računarom. Vidite prilog br. 2	☐ ☐
Podnosilac aplikacije/ odabrani LAG mora da podnese predlog projekta) Vidite prilog br. 3	☐ ☐
Dokaz da upravni organ odabranog LAG-a predstavlja interese različitih javnih i privatnih grupa (spisak članova upravnog organa)	☐ ☐
Preko 50% članova treba da budu članovi koji predstavljaju ekonomske, socijalne partnere, civilna društva, asocijacije, razna udruženja koja pokrivaju tu teritoriju. (spisak članova i odakle dolaze, iz institucije, organizacije, privatne kompanije itd.)	☐ ☐
Ne manje od 20% da budu članovi koji dolaze iz javnih institucija (spisak članova)	☐ ☐
Poštovanje raznolikosti starosne i rodne ravnopravnosti a najmanje 10% članova da bude ženskog roda i mladi. (spisak članova, njihova starost (datum rođenja), pol)	☐ ☐
Certifikat o registraciji odabranog LAG-a u Registru NVO-a, u Ministarstvu javne uprave	☐ ☐
Kopija lične karte ovlašćenog zastupnika LAG-a. Izabran.	☐ ☐
Dokaz o bankovnom računu u ime predstavnika odabranog LAG-a	☐ ☐
Certifikat fiskalnog broja odabranog LAG-a Dokaz o uplati obavezne članarine u MRR	☐ ☐ ☐

Spisak dostavljene dokumentacije za MRR

Priloženi dokumenti/ molimo označiti sa ☐ / ☐ / (rasporedite ih prema datom spisku na kraju ovog obrasca)	Obavezno
Obrazac za podnošenje aplikacije - prema modelu ARP-a poželjno je da se popunjava pisaćom mašinom ili računarom. Vidite prilog br. 2	☐
Podnosilac aplikacije/ MRR mora da podnese predlog projekat Vidite prilog br. 3	☐ ☐
Sertifikat o registraciji MRR-a u Registru NVO, u Ministarstvo javne uprave	☐ ☐
Dokaz da rukovodilac (šef MRR-a) ima iskustvo u ruralni razvoj/ diploma fakulteta i CV	
Kopija lične karte ovlašćenog predstavnika MRR-a.	☐ ☐
Dokaz o bankovnom računu u ime zastupnika MRR-a.	☐ ☐
Certifikat o fiskalnom broju MRR-a.	☐ ☐
	☐ ☐

Spisak dostavljene dokumentacije za meru navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta

Br.	Dokument	Obavezno	Opciono
1.	OBRAZAC ZA APLICIRANJE Prema modelu ARP-a popunjavati pisaćom mašinom ili računarom (ne dozvoljava se ručno popunjavanje). Proveriti ukoliko su dokumenti propisno popunjeni do trenutka predaje u prisustvu podnosioca.	f. ☐	
2.	KOPIJA LIČNE KARTE podnosioca. U slučaju pravnih lica, kopija lične karte upravnika, vlasnika ili ovlašćenog lica preduzeća.		
3.	SERTIFIKAT O REGISTRACIJI U REGISTRU FARME (IBF-identifikacioni broj farmera)	f.	
4.	OBRAZAC ZA POKAZATELJ popunjen, u originalu (ne dozvoljava se popunjavanje rukom). U prisustvu podnosioca, službenik proverava ukoliko je propisno popunjen obrazac za pokazatelj.	f. —	
5.	TEKUĆI RAČUN , dokument izdat i zapečaćen od banke (u originalu) koja posluje na Kosovu.	f.	
6.	U slučaju pravnih lica: SERTIFIKAT O REGISTRACIJI POSLOVANJA - kopija SERTIFIKAT O FISKALNOM BROJU – kopija	— ☐ f. ☐	
7.	TEHNIČKI PROJEKAT predmerom i predračunom.	f.	
8.	PREDLOG PROJEKTA koji sadrži ekonomsku opravdanost investicije	— ☐ f. ☐	
9.	SAGLASNOST OPŠTINE što dokazuje da u slučaju dodele granta, podnosilac može da dobije građevinsku dozvolu	— ☐ f. ☐	
10.	KOPIJE PLANE PARCELA koje će biti obuhvaćene u navodnjavanje	— ☐ f. ☐	
11.	SKICA (crtež) u kojoj su predstavljene sve parcele obuhvaćene u navodnjavanje sa brojem parcele iz kopije plana		
12.	SPISAK FARMERA koji imaju koristi od predloženog sistema za navodnjavanje koji će biti izgrađen/ modernizovan/ proširen zajedno sa njihovim IBF-om (od registra farme)	f. — ☐	
13.	Za pravna lica: POTVRDA od Poreske administracije Kosova koja dokazuje da podnosilac nema neizmirenih obaveza.	f. — ☐	
14.	OVLAŠĆENJE , overeno kod notara, u slučaju da podnošenje zahteva se vrši preko ovlašćenog lica	f. ☐	
15.	SERTIFIKAT O VLASNIŠTVU NAD ZEMLJIŠTEM (Kopija plana i posedovni list gde će se vršiti investicija)	f. ☐	
16.	Izjava za doprinos od 20% za realizaciju projekta.	f. ☐	

PRILOG BR. 2 SPISAK PRIHVATLJIVIH INVESTICIJA/ TROŠKOVA

Spisak prihvatljivih investicija za meru 101

Tabela 1 SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 101	
101.1	SEKTOR VOĆA
101.1.1	<i>Investicije u podizanju novih voćnjaka i/ili rehabilitacija postojećih voćnjaka</i>
101.1.1.1	Radovi izvršeni za sadnju sadnica i pripremanje zemljišta; Kupovina sertifikovanih sadnica, sistem za održavanje sadnica sa betonskim ili metalnim stubovima (ne prihvataju se stubovi od drveta ili drugog materijala); Kupovina materijala za ogradu sa stubovima od betona ili metala; Radovi izvršeni za postavljanje sistema za potporu i ograde; Infrastruktura (stubovi, žica, ograda, navodnjavanje, zaštita protiv grada) za postojeće voćnjake
101.1.2	<i>Investicije u postavljanje sistema za navodnjavanje u voćnjacima.</i>
101.1.2.1	Radovi izvršeni od treće strane za otvaranje bunara; Kupovina cevi za navodnjavanje; Kupovina opreme za izbacivanje vode (prskanje, orošavanje); Kupovina pumpi; Nabavka IT opreme, uključujući i programe (softver); Radovi koje je obavila treća strana za uspostavljanje sistema za navodnjavanje
101.1.2.2	Oprema za snabdevanje obnovljivom i neobnovljivom energijom, za rad sistema za navodnjavanje i opreme za kontrolu i praćenje
101.1.2.3	Kupovina protivgradne mreže, zaštite od ptica i opreme za zaštitu od svetlosti; Kupovina potpornog sistema za protivgradnu mrežu; Radovi izvršeni od treće strane za postavljanje protivgradnih mreža i njihovih potpornog sistema;
101.1.2.4	Izgradnja ili renoviranje objekata za poljoprivrednu mehanizaciju i opremu, skladištenje goriva/ maziva, objekata za skladištenje za zaštitu biljnih proizvoda, stajnjaka i opreme za ličnu zaštitu
101.1.3	<i>Investicije u poljoprivredne mašine i opremu za kultivisanje voćnjaka, za zaštitu biljaka, za đubrenje, za berbu i tretiranje nakon berbe.</i>
101.1.3.1	Specijalni traktori i kultivatori za voćnjake; Mašine za proizvodnju komposta; Specijalna vozila i prikolica za berbu; Kupovina specijalne opreme i mašina za hortikulturu (prskalica, atomizeri), opreme za đubrenje, za setvu, za oblaganje, za berbu, tretiranje komposta itd.
101.1.3.2	Računarska oprema i softver, uključujući senzore koji imaju vezu samo sa prihvatljivom opremom za proizvodne jedinice vinograda)
101.1.4	<i>Investicije u izgradnju i poboljšanje objekata za tretiranje nakon berbe, objekte za smeštaj poljoprivredne mehanizacije i opreme, skladišta za proizvode za zaštitu biljaka i za veštačka đubriva</i>
101.1.4.1	Izgradnja ili renoviranje postojećih objekata ili kupovina i postavljanje panela za trajno ili privremeno skladištenje, skladište sa klimatizacijom, prostor za čišćenje, sortiranje i

	<p>pakovanje;</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pred-hlađenje, jedinice za hlađenje i rashladno skladište;</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pranje, čišćenje, izbor, sortiranje, rezanje, sušenje, pakovanje i stavljanje etikete na sveže voće;</p> <p>Kupovina opreme za transport za upotrebu unutar objekta: viljuškar, prikolica, kontejner, kran, ručni viljuškar, kolica ili druga transportna ili radna oprema;</p> <p>Oprema za tretiranje i odlaganje otpada (uključujući i kompostiranje)</p> <p>Gradevinski materijal/ komponenti za ugradnju tehničkih usluga za vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, mikro-klimatske uslove, proizvodnja energije i snabdevanje energijom i instalacije, odvodnjavanje, mreže kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda;</p> <p>Obezbeđivanje dodatnih higijenskih i sanitarnih uslova (uključujući čuvanje higijenskih i sanitarnih proizvoda kao i zone za radnike), administrativnog prostora (kancelarije) i za instaliranje opreme;</p> <p>Kupovina računara, specijalnih programa i posebne tehnološke opreme za inspekciju, praćenje, registraciju, kontrolu hlađenja itd.</p>
101.2	SEKTOR POVRĆA
101.2.1	Investicije u izgradnju i modernizaciju stalnih staklenika
101.2.1.1	Izgradnja staklenika od plastične mase, polikarbona (pleksiglas) ili stakla; Gradevinski materijal/ komponente za izgradnju/ renoviranje staklenika
101.2.1.2	<p>Posebna oprema za staklenike, uključujući mašine za postavljanje u vaze i punjenje, mašine za berbu, sistem za ventilaciju, sistem za navodnjavanje;</p> <p>Kupovina odgovarajuće mehanizacije za kultivisanje povrća na otvorenom polju ili u staklenicima (mašine za zasađivanje sadnica, mašine za polaganje folije, itd).</p> <p>Mašine za proizvodnju komposta,</p> <p>Inkubatori za rast sadnica;</p> <p>Kupovina računara, specijalnih programa i specijalne tehnološke opreme za inspekciju, praćenje i registraciju, zatim sistemi za kontrolu hlađenja u rashladnim vozilima itd.</p>
101.2.1.3	<p>Oprema za snabdevanje obnovljivom i neobnovljivom energijom, za rad sistema za navodnjavanje i opreme za kontrolu i praćenje;</p> <p>Oprema za grejanje staklenika pod uslovom da je ekonomski opravdana</p>
101.2.1.4	Kupovina i ugradnja opreme za obezbeđivanje kontrolisanih klimatskih uslova i uzgoj bez zemljišta (soil-less).
101.2.1.5	<p>Investicije u uspostavljanju ili modernizaciju sistema za navodnjavanje u stakleniku;</p> <p>Radovi izvršeni od treće strane za otvaranje bunara;</p> <p>Oprema za navodnjavanje (prskanje, orošavanje), pumpe za vodu;</p> <p>IT oprema uključujući i programe (softver).</p>
101.2.2	Skladištenje voća i povrća
101.2.2.1	<p>Izgradnja i renoviranje objekata za tretiranje povrća i krompira nakon berbe;</p> <p>Izgradnja ili renoviranje postojećih objekata ili kupovina i ugradnja panela za stalno ili privremeno skladištenje, skladištenje krompira, prostor za čišćenje, sortiranje i pakovanje;</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pred-hlađenje, rashladnih jedinica i rashladnih skladišta;</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pranje, čišćenje, selekciju, sortiranje, rezanje, sušenje, pakovanje i stavljanje etikete;</p>

	Kupovina sredstava za transport za upotrebu unutar objekta: viljuškar, prikolica, kontejner, furgon, kran, mali viljuškar, kolica ili druga transportna ili radna oprema; Izgradnja objekata za smeštaj poljoprivredne mehanizacije i opreme, skladišta za pesticide i đubriva.
101.2.2.2	Građevinski materijal/ komponenti za ugradnju tehničkih usluga za vodosnabdevanje, sistema za ventilaciju, sistema za grejanje/ hlađenje, mikro-klimatskih uslova, snabdevanja energijom i instalacija, odvodnjavanje, mreže kanalizacije/rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode, pročišćavanje vode; Kupovina računara, specijalnih programa i posebne tehnološke opreme za inspekciju, praćenje, registraciju, kontrolu hlađenja itd.
101.2.2.3	Oprema za tehničke usluge (vodosnabdevanje, sistema za ventilaciju, sistema za grejanje/ hlađenje, mikro-klimatske uslove, instalacije električne energije, odvodnjavanje, mreže kanalizacije/ akumulacija, tretiranje otpadnih voda); Oprema za snabdevanje obnovljivom i neobnovljivom energijom, za rad skladišta i opreme za kontrolu i praćenje; Oprema za ispunjavanje higijenskih i sanitarnih uslova, uključujući higijenske i sanitarne objekte i za radnike, kao i za čišćenje mašina i opreme.
101.2.2.4	Poljoprivredne mašine (traktori, kultivatori, multi-kultivatori) i oprema za obradu zemljišta, potkresivanje, oblaganje, košenje, oprema za zaštitu useva (prskalice, atomizeri, oprema za dubrenje i oprema za berbu/ žetvu).
101.2.3	Oprema za tretiranje nakon berbe
101.2.3.1	Oprema za tretiranje nakon berbe, kalibraciju, sortiranje, čišćenje, pranje, sušenje, dezinfekciju, detekciju metala, stakla ili drugih čvrstih materijala; Oprema za sečenje voća, pakovanje i stavljanje etikete; Oprema za pred-hlađenje, hlađenje i frižider;
101.2.3.2	Oprema za manipulaciju, utovar - istovar, oprema-viljuškar, prikolica za transport, Transportno sredstvo sa sistemom traka, oprema za merenje težine.
101.2.3.3	Oprema i objekti za tretiranje ostataka i odlaganje otpada (uključujući i kompostiranje).
101.2.3.4	Oprema za praćenje kvaliteta, sistemi za kontrolu, praćenje, skladištenje i distribuciju, računarska oprema i softver uključujući i senzore.
101.3	SEKTOR PROIZVODNJE MLEKA
101.3.1	Izgradnja/ renoviranje štala za krave, ovce i koza za mleko
101.3.1.1	Izgradnja ili renoviranje štala i pratećih objekata, prostorija za mužu i prateće infrastrukture; Izgradnja ili renoviranje štala zatvorenog, polu-otvorenog ili otvorenog tipa; Izgradnja ili renoviranje prostorija za mužu, prostorija za skladištenje mleka i laktofrizevi.
101.3.1.2	Investicije u modernizaciju opreme za mužu, hlađenje i skladištenje mleka, uključujući prostoriju za mleko i laktofrizevi; Oprema za mužu, prostorija za mužu, zatvoreni sistem muže, vakumske pumpe i kontrolni sistemi, sistemi za merenje mleka; Oprema za čišćenje sistema za muzu.

101.3.1.3	<p>Izgradnja ili renoviranje pratećih objekata poput skladišta za koncentrat i voluminozne hrane, skladište za silaž, silosi, uključujući prostore za pripremu hrane, za njeno tretiranje i pakovanje;</p> <p>Izgradnja objekata ili prostorija za skladištenje lekova, higijenskog materijala, za veterinare, za boravak radnika itd;</p> <p>Investicije u uklanjanju, tretiranju i odlaganju stajnjaka;</p> <p>Izgradnja ili renoviranje skladišta za prikupljanje i odlaganje stajnjaka;</p> <p>Rezervoar/ jama za tečni stajnjak;</p> <p>Oprema za mešanje i vađenje/ pumpanje tečinog stajnjaka;</p> <p>Automatska oprema za uklanjanje stajnjaka;</p> <p>Pumpa i sistemi za ventilaciju za tečni stajnjak;</p> <p>Oprema za distribuciju tečnog (npr. cisterna) i čvrstog stajnjaka.</p>
101.3.1.4	<p>Investicije u ugradnju tehničkih usluga za vodosnabdevanje, sistema za ventilaciju, sistema za grejanje/ hlađenje, mikro-klimatskih uslova, proizvodnju energije i snabdevanje električnom energijom, odvodnjavanje, mreže kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode, četke, uređaja za merenje težine.</p>
101.3.1.5	<p>Investicije u ograđivanje stočarskih farmi, zone uzgoja, kontrola kretanja na otvorenom, barijere za dezinfekciju, pristup putu i put za farmu za obavljanje neophodnih aktivnosti na farmi.</p>
101.3.1.6	<p>Oprema za obeležavanje životinja i evidentiranje podataka i računarske opreme i softvera uključujući senzore (koje se odnose samo na prihvatljivu opremu za aktivnosti mlečnih farmi).</p>
101.3.1.6	<p>Investicija na mestima za prikupljanje mleka;</p> <p>Izgradnja, popravka ili proširenje objekata za prijem mleka;</p> <p>Laktofrizevi, frižideri, bojleri, ventilatori;</p> <p>Cisterne izolovane od nerđajućeg čelika za prevoz mleka do mlekare;</p> <p>Oprema za merenje kvaliteta mleka kao oprema za merenje masnoće, pH, ostataka antibiotika, somatskih ćelija, mikroorganizama itd.;</p> <p>Vaga, pumpa za izdvajanje mleka, kante od nerđajućeg čelika, cediljka;</p> <p>Generatori za proizvodnju električne energije, stabilizatori električne energije, oprema za proizvodnju obnovljive energije.</p>
101.3.2	<i>Poljoprivredna mehanizacija i oprema</i>
101.3.2.1	<p>Poljoprivredne mašine: mešalice (mikseri), TMR (total mix ratio), kosačice, prese, grabulje za seno, mašine za usitnjavanje silaže, oprema i mašine za pripremu silaže na farmama, mašine za obradu zemljišta (traktori, kultivatori, multi-kultivatori), mašine za setvu, za zaštitu useva (prskalice, atomizeri), za dubrenje, košenje i obradu livada (uključujući roto-bale)</p>
101.4	GRUPA INVESTICIJA ZA PROIZVODNJU MESA
101.4.1	<i>Izgradnja/renoviranje poljoprivrednih objekata za uzgoj</i>
101.4.1.1	<p>Izgradnju/renoviranje štala zatvorenog, polu-otvorenog ili otvorenog tipa i pratećih objekata i infrastrukture za tovljenje stoke.</p>

101.4.1.2	<p>Izgradnja ili renoviranje pratećih objekata poput skladišta koncentrovane i obimne hrane skladište za silažu, silosa uključujući prostor za pripremanje, preradu i pakovanje hrane.</p> <p>Izgradnja objekata ili prostorija za skladištenje lekova, materijala za higijenu, za veterinare, za boravak radnika itd.</p> <p>Investicije u uklanjanje, obradu i odlaganje đubriva,</p> <p>Izgradnja ili renoviranje skladišta za sakupljanje i odlaganje đubriva</p> <p>Rezervoar/jama za tečno đubrivo</p> <p>Oprema za mešanje i izvlačenje/pumpanje tečnog đubriva</p> <p>Automatska oprema za uklanjanje đubriva</p> <p>Pumpe i sistemi za ventilaciju za tečno đubrivo</p> <p>Oprema za đubrenje tečnim đubrivom (npr. cisterne) i čvrstim đubrivom.</p>
101.4.1.3	Investicije u ugradnju tehničkih usluga za vodosnabdevanje, sistema za ventilaciju, sistema za grejanje/hlađenje, mikro-klimatske uslove, proizvodnju energije i snabdevanje električnom energijom, odvod, mreže kanalizacije/rezervoara, tretman otpadnih voda/vode, četke, oprema za merenje težine
101.4.1.4	Investicije u ograđivanje stočarskih farmi, područja uzgoja, kontrolu kretanja u prirodi, dezinfekcione barijere, pristup putevima i putevi na farmi za obavljanje aktivnosti neophodnih na samoj farmi
101.4.1.5	Oprema za označavanje životinja i registraciju podataka i računarske opreme i softvera uključujući senzore (koji se odnose samo na prihvatljivu opremu za aktivnosti mlečnih farmi)
101.4.2	<i>Poljoprivredna mehanizacija i oprema</i>
101.4.2.1	Poljoprivredne mašine: mešalice (mikseri), TMR (total mix ratio), kosačice, prese, grabulje za seno, mašine za usitnjavanje silaže, opremu i mašine za pripremu silaže na farmi, mašine za obradu zemljišta (traktori, kultivatori, multi-kultivatori), mašine za setvu, za zaštitu useva (prskalice, atomizeri), za đubrenje, za košenje i obradu livada (uključujući roto-bale), oprema za prevoz brojlera u klanicama (prikolice, kavezi)
101.5	GRUPA INVESTICIJA ZA PROIZVODNJU GROŽĐA
101.5.1	<i>Investicije u izgradnji/obnovi vinograda</i>
101.5.1.1	<p>Investicije u izgradnji/obnovi vinograda (sadnja, konverzija, zamena)</p> <p>Radovi treće strane za sadnju, pripremu zemljišta sa izuzetkom đubrenja zemljišta</p> <p>Kupovina sertifikovanih sadnica</p> <p>Kupovina materijala za sistem podrške loze</p> <p>Kupovina materijala za ogradu</p> <p>Kupovina plastične mase za pokrivanje loze, samo za stono grožđe.</p> <p>Radovi treće strane za postavljanje sistema podrške i ograde</p>
101.5.1.2	<i>Investicije u uspostavljanju ili modernizaciji sistema za navodnjavanje</i>
101.5.1.2.1	<p>Investicije u uspostavljanje ili modernizaciju sistema za navodnjavanje u skladu sa praksom efikasnog korišćenja vode i energije</p> <p>Radovi izvedeni od treće strane za otvaranje bunara</p>

	<p>Kupovina cevi za navodnjavanje</p> <p>Kupovina opreme za odlaganje vode (prskanje, orošavanje)</p> <p>Kupovina pumpi</p> <p>Kupovina IT opreme, uključujući i programe (softver)</p> <p>Radovi izvedeni od treće strane za postavljanje sistema za navodnjavanje</p>
101.5.2	Investicije u postavljanju mreža protiv grada
101.5.2.1	<p>Kupovina mreža protiv grada,</p> <p>Radovi izvedeni od treće strane za postavljanje mreža protiv grada i njihovog sistema podrške, ograde i postavljanje sistema za pokrivanje loze plastičnom masom</p>
101.5.3	<i>Investicije u poljoprivredne mašine i opremu za uzgoj vinograda, za zaštitu biljaka, za đubrenje, za berbu i obradu nakon berbe</i>
101.5.3.1	<p>Specijalni traktori i kultivatori</p> <p>Vozila i specijalne prikolice za berbu</p> <p>Kupovina specijalne opreme i mašina za vinogradarstvo, za distribuciju, za setvu, za oblaganje, obradu kompozita itd.</p>
101.5.4	<i>Izgradnja i unapređenje objekata za smještaj poljoprivrednih mašina i opreme, skladišta za proizvode, pesticide i veštačka đubriva</i>
101.5.4.1	<p>Izgradnja ili renoviranje postojećih objekata ili kupovina i postavljanje panela za stalno ili privremeno skladištenje, prostor za čišćenje, sortiranje i pakovanje</p> <p>Kupovina masina i opreme za pre hlađenja, hlađenje i skladište sa hlađenjem</p> <p>Kupovina mašina i opreme za pranje, čišćenje, selekciju, sortiranje, rezanje, sušenje, pakovanje i označavanje,</p> <p>Kupovina prevoznih sredstava za upotrebu unutar objekta: viljuškar, prikolica, kontejner, furgon, dizalica, ručni viljuškar, kolica ili druga prevozna ili radna oprema</p> <p>Kupovina računara, specijalnih programa i posebne tehnološke opreme za inspekciju, nadgledanje, registraciju, kontrolu hlađenja itd.</p>
101.5	GRUPA INVESTICIJA ZA PROIZVODNJU JAJA
101.6.1	<p>Izgradnja/renoviranje štala za koke nosilje i pratećih objekata, kao i pripadajuće infrastrukture farme</p> <p>Objekti za skladištenje jaja, rashladne komore, oprema za hlađenje</p>
101.6.2	Investicije u kaveze, samo u slučaju ispunjenja standarda EU-a
101.6.3	Izgradnja ili renoviranje pratećih objekata, kao što su skladišta hrane, uključujući opremu za pripremu hrane, upotrebu i njeno pakovanje
101.6.4	Investicije u opremu za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
101.6.5	Investicije za proizvodnju koncentrata, od kojih 50% treba da bude za potrebe farme
101.6.7	Investicije u mašine i opremu za preradu jaja, mašine za žigosanje/obeležavanje, transportne trake za prenos jaja, za klasifikaciju jaja, samo za farme sa više od 15.000 koka nosilja
101.6.8	Investicije u sisteme za uklanjanje, obradu i odlaganje đubriva
	OPŠTI TROŠKOVI ZA MERU 101

101.A1	Spisak opštih troškova za pripremu biznis plana
101.A1.1	Plaćanja savetovanja za pripremu biznis plana, predlog projekta, analize zemljišta, analize vode i ostale neophodne analize.
101.A1.2	Plaćanja za arhitektonske usluge i usluge inženjera u svakoj fazi planiranja, pripremu početnog projekta, studije izvodljivosti, tehničkog projekta, projekte podrške itd.
101.A1.3	Ostali troškovi za prikupljanje prateće dokumentacije, kao što su građevinska dozvola, procena uticaja na životnu sredinu i ostale neophodne dozvole ili licence
101.A2	Opšti troškovi za sprovođenje projekta
101.A2.1	Plaćanje savetovanja za pružanje tehničke pomoći za upravljanje projektom tokom sprovođenja projekta
101.A2.2	Plaćanja za arhitektonske usluge i usluge inženjera za nadgledanje izgradnje
101.A2.3	Plaćanje za pružanje usluga graditelja
101.A4	Troškovi za reklamu i informisanje na nivou projekta
101.A3.1	Izrada reklamnog i informativnog materijala
101.A3.2	Štampanje reklamnog i informativnog materijala
101.A3.3	Građevinski elementi za plakate/bilborde
SPISAK PRIHVATLJIVIH RADOVA ZA MERU 101	
101.B1	Aktivnosti koje se odnose na rušenje <ul style="list-style-type: none"> - Rušenje postojećih objekata - Prevoz materijala do najbliže deponije - Pomoćne aktivnosti
101.B1.1	Zemljani radovi <ul style="list-style-type: none"> - Iskopavanje humusne površine - Iskopavanje zemljišta - Iskopavanje temelja - Izgradnja nasipa - Postavljanje i ojačanje osnove - Prevoz iskopanog materijala - Pomoćne aktivnosti

101.B1.2	<p>Betonski radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja betonske osnove - Postavljanje neophodnih konstrukcija - Postavljanje armature - Izgradnja betonskog poda i cementnog nasipa - Rad na betoniranju, uređivanju terena, pristup putu/putnoj vezi - Postavljanje odgovarajućih montažnih elemenata - Otvaranje sistema kanala - Pomoćne aktivnosti
101.B1.3	<p>Radovi sa blokovima/ciglama</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje - Horizontalna i vertikalna izolacija objekta - Malterisanje plafona i zidova u objektu - Izgradnja ograde, uređivanje terena, pristup putu/putnoj vezi - Postavljanje montažnih elemenata - Izgradnja manjih elemenata u objektu (dimnjak, sistem za ventilaciju itd) - pomoćne aktivnosti
101.B1.4	<p>Radovi od drva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja svih elemenata koji su u vezi sa novim objektom ili prilagođavanjem starog objekta - Postavljanje drvenih konstrukcija (osnove, greda i krovnih konstrukcija) - Građevinski drveni radovi, kao što su pod, uređivanje prostora, ograde puta - Postavljanje manjih konstrukcija od drveta - Pomoćne aktivnosti
101.B2	<p>Radovi izolacije i fasade</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izolacija - Fasada - Postavljanje montažnih elemenata

	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoćne aktivnosti
101.B2.1	<p>Radovi izgradnje krova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavljanje krovnih konstrukcija - Pokrivanje krova/postavljanje crepova/lima i drugih materijala. - Pomoćne aktivnosti
101.B2.2	<p>Limarski radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja oluka - Izgradnja sistema atmosferske kanalizacije - Sekači snega - Pomoćne aktivnosti
101.B2.3	<p>Keramički radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema podloge za postavljanje keramičkih pločica - Postavljanje keramičkih pločica - Završne aktivnosti nakon postavljanja keramičkih pločica - Pomoćne aktivnosti
101.B3	<p>Radovi od drva</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja prozora, vrata, drvene ograde, stepeništa itd. - Izgradnja unutrašnjih i spoljašnjih elemenata od drveta - Pomoćne aktivnosti
101.B3.1	<p>Radovi za postavljanje sprata</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvaranje osnove za izgradnju sprata - Izgradnja sprata - Završne aktivnosti - Pomoćne aktivnosti
101.B3.2	<p>Radovi krećenja/bojenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krećenje plafona i zidova - Bojenje drvenih i metalnih površina - Pomoćne aktivnosti

101.B3.3	<p>Radovi sa metalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja metalnih elemenata - Postavljanje metalnih konstrukcija - Postavljanje ograde (terase, stepenica itd) i ograđivanje objekta - Postavljanje neophodnih metalnih montažnih elemenata - Pomoćni radovi
101.B3.4	<p>Radovi od kamena</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje kamenom - Oblaganje kamenom/slojevima kamena - Zid ograde od kamena, uređenje sredine, pristup putu/drumske - Postavljanje montažnih elemenata - Pomoćne aktivnosti
101.B3.5	<p>Tehničke instalacije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instalacija snabdevanja električnom energijom - Instalacija snabdevanja gasom - Postavljanje spoljašnje i unutrašnje instalacije električne energije - Postavljanje sistema za odvodnjavanje - Instalacija vodovoda, postavljanje rezervoara za vodu, hidrofora itd. - Postavljanje spoljašnjeg i unutrašnjeg sistema kanalizacije u vezi sa sekundarnim kanizacionim sistemom ili kanalizacijom septičke jame/rezervoara, - Izgradnja septičke jame/rezervoara - Instalacija unutrašnje sanitarne opreme - Instalacija sistema grejanja, ventilacije, klimatizacije i sistema vazduha/prečišćavanja vode (sistemi za grejanje i hlađenje), - Instalacija opreme za tretman vode i stranica za prečišćavanja vode, - Pomoćne aktivnosti
101.B3.6	<p>Ostale aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja parkirališta i parking mesta

	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja putne mreže - Uređenje životne sredine (isključujući ukrasne biljke) - Ostale pomoćne aktivnosti
101.C	- <i>Spisak prihvatljivih troškova za instalaciju opreme</i>
101.C.1	Instalacija prihvatljive opreme i mašinerije
101.C.2	Instalacija opreme za proizvodnju obnovljive energije (vetar, sunce, geotermalna, biogas, itd)
101.C.3	Instalacija računarske opreme i računarskih programa uključujući senzore

Spisak prihvatljivih troškova za meru 103

SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 103 <i>Investicije u obradi i trgovini poljoprivrednim proizvodima</i>	
Kod troškova	Naziv prihvatljivih troškova
	Hardver i softver (potrebni za upravljanje proizvodnim procesima) su prihvatljivi u svim troškovima predstavljenim na spisku prihvatljivih troškova
(103.1)	SEKTOR MLEKA
(103.1.1)	IZGRADNJA
103.1.1.1	<p>Izgradnja ili renoviranje objekata za preradu mleka i Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za preradu mleka i mlečnih proizvoda, pomoćnih prostorija za prijem sirovina, termičku preradu, hlađenje i čuvanje krajnjih proizvoda, pakovanje i skladištenje pakovanog materijala i dodataka (aditiva)</p> <p>Laboratorija i sanitarni čvorovi, unutrašnja putna mreža, prostorije za instalaciju sistema za ventilaciju, hlađenje i grejanje, objekti za energiju, izgradnja i/ili obnova sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gasom, električnom energijom (uključujući generatore) i kanalizaciju, uključujući opremu za tretman otpadnih voda, sterilizaciju/UHT; hlađenje i čuvanje krajnjih proizvoda, pakovanje</p>
103.1.1.2	<p>Investicije u opremu za korišćenje obnovljive energije za potrebe gazdinstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotonaponska postrojenja na sunce, - hidro postrojenja, postrojenja na vetar - postrojenja biomase itd, uključujući vezu sa postrojenjima za korišćenje izvora obnovljive energije u distributivnoj mreži, izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar gazdinstva.
(103.1.2)	Oprema
103.1.2.1	Oprema za prikupljanje i skladištenje mleka u mestima prikupljanja, kao i odgovarajući merni uređaji.
103.1.2.2	<p>Specijalizovana vozila za prevoz sirovina zajedno sa odgovarajućom opremom (uzimanje uzorka i uređaji za kontrolu kvaliteta)</p> <p>Specijalizovana vozila za prevoz krajnjih proizvoda</p>
103.1.2.3	Oprema za uzimanje uzoraka, prijem, preradu, punjenje i pakovanje mleka i mlečnih proizvoda
103.1.2.4	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju

	Higijenska oprema, instalacija CIP (Clean in Place) sistema
103.1.2.5	Oprema za rukovanje i skladištenje mlečnih proizvoda
103.1.2.6	Oprema za nadzor, merenje i preradu procesa proizvodnje i skladištenja (sa montažom).
103.1.2.7	Oprema za poboljšanje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO22000), usluge za povećanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000). Savetodavne usluge za sprovođenje sistema bezbednosti HACCP-a.
103.1.2.8	Oprema za preradu i prevoz otpada i materijala za pakovanje unutar objekta
103.1.2.9	Oprema za čišćenje i filtriranje ulazne vode.
103.1.2.10	Oprema za obezbeđivanje posebnih mikroklimatskih uslova na proizvodnim površinama i skladištima, uključujući i opremu za klimatizovani vazduh – regulisanje: grejanja/hlađenja, sušenja/vlažnosti vazduha)
103.1.2.11	Higijenski uređaj za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući i tuševe), oprema za prostorije garderobe i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.1.2.12	Laboratorijska oprema
103.1.2.13	Izgradnja ograda, puteva i parkirališta unutar gazdinstva
(103.2)	SEKTOR MESA
(103.2.1)	<i>Izgradnja</i>
103.2.1.1	Prerada mesa Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za proizvodnju mesa. Prostor za preradu mlevenog mesa, za pripremu, prostorija za prijem i skladištenje mesa, proizvodna prostorija, uključujući prostorije sa posebnim mikroklimatskim uslovima za proizvodnju, prostorija za pakovanje, prostorija za skladištenje krajnjih proizvoda, prostorija za skladištenje začina, aditiva i drugih sredstava koja su potrebne za proizvodnju, prostorija za skladištenje materijala za pakovanje; odvojene prostorije za skladištenje i čuvanje reagenata za čišćenje, pranje i dezinfekciju; prostorija za prikupljanje pod-proizvoda životinjskih proizvoda koji nisu namenjeni za ljudsku upotrebu. Prostorija za instalaciju sistema za ventilaciju, hlađenje i grejanje, izgradnja i/ili renoviranje sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gas, električnu energiju (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući i objekte za tretman otpada i otpadnih voda. Laboratorijska prostorija, sanitarni čvorovi, itd.
103.2.1.2	Izgradnja zone ili zatvorenog prostora za istovar životinja
103.2.1.3	Izgradnja objekta za čišćenje, pranje, i dezinfekciju vozila za žive životinje
103.2.1.4	Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (postrojenja na sunce, hidro postrojenja, postrojenja na vetar, postrojenja biomase, itd, uključujući vezu sa postrojenjem za korišćenje obnovljivih izvora energije u distributivnoj mreži.

(103.2.2)	<i>Oprema</i>
103.2.2.1	Oprema za istovar životinja rampa – laura
103.2.2.2	Oprema za prijem sirovina
103.2.2.3	Sistem za prevoz zaklanih delova (mesa)
103.2.2.4	Oprema za preradu mesa
103.2.2.5	Uređaj za određivanje mišićnih tkiva zaklanog mesa
103.2.2.6	Oprema za prikupljanje, prijem, skladištenje (skladište za hlađenje), uklanjanje i preradu pod-proizvoda, koji nisu predviđeni za ljudsku upotrebu i preradu ostataka iz klanice.
103.2.2.7	Oprema za prikupljanje otpada životinjskog porekla
103.2.2.8	Oprema za preradu i pakovanje jestivih pod-proizvoda
103.2.2.9	Oprema za pražnjenje i čišćenje stomaka, bešike i creva
103.2.2.10	Oprema za seckanje (komadanje), preradu, pakovanje i označavanje
103.2.2.11	Oprema za preradu i skladištenje masti
103.2.2.12	Oprema za hlađenje i/ili zamrzavanje sirovina i krajnjih proizvoda, uključujući merne uređaje
103.2.2.13	Oprema za proizvodnju mlevenog mesa, pripremu mesa, mehanički odvojenog mesa i mesne proizvode.
103.2.2.14	Oprema za prijem, obradu, čuvanje i prevoz krajnjih proizvoda u centrima prodaje sa odgovarajućim mernim uređajima
103.2.2.15	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila
103.2.2.16	Oprema za unutrašnju veterinarsku kontrolu.
103.2.2.17	Laboratorijska oprema, osim uređaja od stakla.
103.2.2.18	Oprema za nadzor, merenje i obradu procesa proizvodnje i skladištenja (sa montažom)
103.2.2.19	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
103.2.2.20	Oprema za detekciju metala i/ili drugih fizičkih rizika
103.2.2.21	Oprema za obezbeđivanje posebnih mikroklimatskih uslova u proizvodnji i/ili prostorima za skladištenje (uključujući opremu za klimatizovani vazduh, grejanje/hlađenje, sušenje/vlažnost vazduha)
103.2.2.22	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema za prostorije garderobe i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće

103.2.2.23	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha i rastvarača
103.2.2.24	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.2.2.25	Oprema za poboljšanje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO22000), usluge za povećanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000), savetodavne usluge za sprovođenje sistema bezbednosti HACCP.
(103.3)	SEKTOR ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA
(103.3.1)	<i>Izgradnja</i>
103.3.1.1	Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za preradu i prikupljanje. Prostorija za prijem sirovina, pranje/čišćenje, klasifikaciju, obradu, čuvanje, sušenje, smrznuto voće, analizu krajnjih proizvoda, sa unutrašnjom putnom mrežom unutar objekta, skladištenje materijala za pakovanje, aditiva i krajnjih proizvoda, prostorija za sistem ventilacije, hlađenje i grejanje, objekti za energiju; izgradnja i/ili renoviranje sistema za snabdevanje vodom (uključujući bunare), gas, električnu energiju (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući objekte za tretman otpadnih voda.
103.3.1.2	Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (postrojenja na sunce, hidro postrojenja, postrojenja na vetar, postrojenja biomase itd, uključujući vezu od postrojenja za korišćenje izvora obnovljive energije na distributivnu mrežu od postrojenja za korišćenje izvora za obnovljive energiju objekta).
103.3.1.3	Izgradnja ograde, puteva i parkirališta unutar gazdinstva.
(103.3.2)	<i>Oprema</i>
103.3.2.1	Oprema za čišćenje i/ili sušenje i klasifikaciju
103.3.2.2	Oprema i mašinerija za preradu, pakovanje i obeležavanje i privremeno skladištenje
103.3.2.3	Oprema za pasterizaciju/sterilizaciju
103.3.2.4	Oprema za hlađenje u zamrzavanje
103.3.2.5	Oprema za veštačku ventilaciju, klimatizaciju vazduha, sistemi hlađenja i grejanja objekata za preradu i skladištenje
103.3.2.6	Oprema i mašinerija za tretman otpada i otpadnih voda
103.3.2.7	Oprema i mašinerija za sisteme grejanja
103.3.2.8	Oprema za prevoz voća i povrća (kontejneri, plastične ili drvene gajbe određene veličine)
103.3.2.9	Mašinerija za prevoz voća i povrća unutar objekta
103.3.2.10	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađivanja vazduha

103.3.2.11	Higijenski uređaj za pranje i sušenje ruku u objektu i u toaletima (uključujući tuševе), opremu za prostoriju garderobe i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.3.2.12	Linija punjenja, oprema za obeležavanje i oblaganje i druga specijalizovana oprema.
103.3.2.13	Laboratorijska oprema
103.3.2.14	Oprema za detekciju stakla i metala i/ili ostalih fizičkih rizika
103.3.2.15	Oprema za čuvanje sirovina i krajnjih proizvoda
103.3.2.16	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.3.2.17	Investicija u sprovođenju standarda upravljanja kvalitetom (HACCP, ISO22000)
103.3.2.18	Oprema za čišćenje i filtriranje ulazne vode.
(103.4)	SEKTOR VINA
(103.4.1)	<i>Izgradnja</i>
103.4.1.1	Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za proizvodnju vina, prateće prostorije u proizvodnom procesu. Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (postrojenja na sunce, hidro postrojenja, postrojenja na vetar, postrojenja biomase, itd, uključujući vezu od postrojenja za korišćenje izvora obnovljive energije na distributivnu mrežu).
103.4.1.2	Izgradnja i/ili renoviranje objekata za upravljanje otpadom
103.4.1.3	Izgradnja ograda, puteva i parkirališta unutar gazdinstva.
(103.4.2)	<i>Oprema</i>
103.4.2.1	Oprema i mašinerija za preradu grožđa
103.4.2.2	Oprema i mašinerija za rafinirano vino i vino
103.4.2.3	Oprema za održavanje vina uključujući pumpe i neophodne rezervoare
103.4.2.4.	Proizvodna linija za punjenje vina sa odgovarajućom opremom, uključujući opremu i mašineriju za čišćenje i dezinfekciju flaša.
103.4.2.5	Rezervoari i cevovodi od inoka
103.4.2.6	Oprema za prevoz unutar vinarije prema zahtevima proizvoda (palette za flaše, kontejneri...)
103.4.2.7	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševе), oprema za prostoriju garderobe i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju objekata i opreme
103.4.2.8	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda.
103.4.2.9	Oprema za veštačku ventilaciju, hlađenje i grejanje objekata za preradu i skladištenje.

103.4.2.10	Oprema za fizičko-hemijsku analizu vina i jakih alkoholnih pića
103.4.2.11	Investicije u sprovođenju standarda za upravljanje kvalitetom (HACCP, ISO22000)
103.4.2.12	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.4.2.13	Oprema za korišćenje kljuka grožda
103.4.2.14	CIP sistem čišćenja

SPISAK PRIHVATLJIVIH RADOVA ZA MERU 103

103.A1	Aktivnosti koje se odnose na rušenje <ul style="list-style-type: none"> - Rušenje postojećih objekata - Prevoz materijala do najbliže deponije - Pomoćne aktivnosti
103.A1.1	Zemljani radovi <ul style="list-style-type: none"> - Iskopavanje humusne površine - Iskopavanje zemljišta - Iskopavanje temelja - Izgradnja nasipa - Postavljanje i ojačanje osnove - Prevoz iskopanog materijala - Pomoćne aktivnosti
103.A1.2	Betonski radovi <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja betonske osnove - Postavljanje neophodnih konstrukcija - Postavljanje armature - Izgradnja betonskog poda i cementnog nasipa - Rad na betoniranju, uređivanju terena, pristup putu/putnoj vezi - Postavljanje odgovarajućih montažnih elemenata - Otvaranje sistema kanala - Pomoćne aktivnosti
103.A1.3	Radovi sa blokovima/ciglama <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje - Horizontalna i vertikalna izolacija objekta - Malterisanje plafona i zidova u objektu - Izgradnja ograde, uređivanje terena, pristup putu/putnoj vezi - Postavljanje montažnih elemenata - Izgradnja manjih elemenata u objektu (dimnjak, sistem za ventilaciju itd) - Pomoćne aktivnosti

103.A1.4	Radovi od drva <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja svih elemenata koji su u vezi sa novim objektom ili prilagođavanjem starog objekta - Postavljanje drvenih konstrukcija (osnove, greda i krovnih konstrukcija) - Građevinski drveni radovi, kao što su pod, uređivanje prostora, ograde puta - Postavljanje manjih konstrukcija od drveta - Pomoćne aktivnosti
103.A1.5	Radovi izolacije i fasade <ul style="list-style-type: none"> - Izolacija - fasada - Postavljanje montažnih elemenata - Pomoćne aktivnosti
103.A1.6	Radovi izgradnje krova <ul style="list-style-type: none"> - Postavljanje krovnih konstrukcija - Pokrivanje krova/postavljanje crepova/lima i drugih materijala. - Pomoćne aktivnosti
103.A1.7	Limarski radovi <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja oluka - Izgradnja sistema atmosferske kanalizacije - Sekači snega - Pomoćne aktivnosti
103.A1.8	Keramički radovi <ul style="list-style-type: none"> - Priprema podloge za postavljanje keramičkih pločica - Postavljanje keramičkih pločica - Završne aktivnosti nakon postavljanja keramičkih pločica - Pomoćne aktivnosti
103.A1.9	Radovi od drva <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja prozora, vrata, drvene ograde, stepeništa itd. - Izgradnja unutrašnjih i spoljašnjih elemenata od drveta - Pomoćne aktivnosti

103.A1.10	Radovi za postavljanje sprata <ul style="list-style-type: none"> - stvaranje osnove za izgradnju sprata - Izgradnja sprata - Završne aktivnosti - Pomoćne aktivnosti
103.A1.11	Radovi krećenja/bojenja <ul style="list-style-type: none"> - Krećenje plafona i zidova - Bojenje drvenih i metalnih površina - Pomoćne aktivnosti
103.A1.12	Radovi od metala <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja metalnih elemenata - Postavljanje metalnih konstrukcija - Postavljanje ograde (terase, stepenica itd) i ograđivanje objekta - Postavljanje neophodnih metalnih montažnih elemenata - Pomoćne aktivnosti
103.A1.13	Kameni radovi <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje kamenom - Oblaganje kamenom/slojevima kamena - Zid ograde od kamena, uređenje sredine, pristup putu/drumskeoj - Postavljanje montažinih elemenata - Pomoćne aktivnosti
103.A1.14	Tehničke instalacije <ul style="list-style-type: none"> - Instalacija snabdevanja električnom energijom - Instalacija snabdevanja gasom - Postavljanje spoljašnje i unutrašnje instalacije električne energije - Postavljanje sistema za odvodnjavanje - Instalacija vodovoda, postavljanje rezervoara za vodu, hidrofora itd. - Postavljanje spoljašnjeg i unutrašnjeg sistema kanalizacije u vezi sa sekundarnim kanalizacionim sistemom ili kanalizacijom septičke jame/rezervoara, - Izgradnja septičke jame/rezervoara

	<ul style="list-style-type: none"> - Instalacija unutrašnje sanitarne opreme - Instalacija sistema grejanja, ventilacije, klimatizacije i sistema vazduha/prečišćavanja vode (sistemi za grejanje i hlađenje), - Instalacija opreme za tretman vode i stranica za prečišćavanja vode, - Pomoćne aktivnosti
103.A1.15	<p>Ostale aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja parkirališta i parking mesta - Izgradnja putne mreže - Uređenje životne sredine (isključujući ukrasne biljke) - Ostale pomoćne aktivnosti
103.A2	- <i>Spisak prihvatljivih troškova za instalaciju opreme</i>
103.A2.1	Instalacija prihvatljive opreme i mašinerije
103.A2.2	Instalacija opreme za proizvodnju obnovljive energije (vetar, sunce, geotermalna, biogas, itd)
103.A2.3	Instalacija računarske opreme i računarskih programa uključujući senzore
103.B	OPŠTI TROŠKOVI ZA MERU 103
103.B1	<i>Spisak opštih troškova za pripremu biznis plana</i>
103.B.1.1	Administrativni troškovi, iako nastaju pre potpisivanja ugovora, mogu biti prihvatljivi samo ako je projekat izabran i ugovoren od strane Agencije za razvoj poljoprivrede.
103.B1.2	Ostali troškovi povezani sa projektom, kao što su: troškovi za arhitektu, za inženjera i troškovi za prethodne studije, kao i izdavanje dokumenata i relevantnih dozvola su prihvatljivi do 7% prihvatljivih troškova, ali ne više od 15,000 €, dok su troškovi za pripremu biznis plana prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova projekta, ali ne više od 5,000 €;
103.B2	<i>Opšti troškovi za usluge (majstorski radovi)</i>
103.B2.1	Plaćanja za pružanje građevinskih usluga (majstorstva) pogledajte spisak cena tržišta.
103.B3	<i>Troškovi reklame i informisanja na nivou projekta</i>
103.B3.1	<p>Prihvatljivi troškovi marketinga za sve podmere Mere 103 su: priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd, za promociju proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi troškovi marketinga su i proizvodnja promotivnih audio i video spotova, ali ne i njihova distribucija putem medija;</p> <p>Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za marketing je ograničena na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10,000 €;</p>

SPISAK PRIHVATLJIVIH INVESTICIJA/TROŠKOVA ZA MERU 302

Tabela SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 302	
Kod	Opis prihvatljivih troškova
302.1	Podmera 302.1 – Proizvodnja meda
302.1/A	<i>Izgradnja i renoviranje objekata za aktivnosti prerade meda</i>
302.1/1	Građevinski materijal/materijali za ostale neophodne instalacije/elemente za objekat koji se gradi ili renovira (vrata, prozori, itd)
302.1/2	Građevinski materijal/materijal za objekte za stvaranje uslova za ispunjenje higijensko-sanitarnih zahteva i obezbeđivanje fizičkih uslova da bi postigli standard bezbednosti hrane kao i njihova ugradnja.
302.1/3	Građevinski materijal/materijal za objekte za postizanje ekoloških standarda za upravljanje otpadom i za njihovu ugradnju.
302.1/4	Građevinski materijal/materijal za ugradnju tehničkih usluga (vodosnabdevanja, sistema za ventilaciju, sistema za grejanje/hlađenje, proizvodnju električne energije i snabdevanja energijom i instalacije, drenaža, mrežna kanalizacija/rezervoara, otpadnih voda/tretman vode) kontrolisani uslovi (mikro klimatski, kontrola kvaliteta vazduha/vode, vlaga, prečišćavanje vode/vazduha, itd), uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljivim energija
302.1/5	Građevinski materijal/materijali za obezbeđivanje ulaznih puteva i putne mreže za obavljanje poslova i ograničavanje područja oko prihvatljivih objekata
302.1/B	<i>Oprema za prihvatljive aktivnosti</i>
302.1/1	Investicije u košnice, proizvodnji meda (Košnice sa antivaro podom)
302.1/2	Linija berbe meda (materijal INOX-a otporan na kiseline) - Električna kasetna centrifuga; - Kada (korito) za otklapanje ramove; - Kada (tapsija) za otklapanje za ramove; - Električni nož za otklapanje je za ramove; - Uređaj za topljenje voska za saće (električni ili na gas);
302.1/3	Ograda pčeličina (5 € za košnicu), ali ne više od 500 €
302.1/4	Investicije za opremu za med i laboratorije za analize proizvoda pčela; (refraktometar i spektrofotometar)
302.1/4	Oprema za vadenje pčelinjeg mleka i oprema za uzgoj matica (set igala za transplantaciju, set špakli za izdvajanje pčelinjeg mleka, aparat za merenje temperature, aparat za merenje vlažnosti, uređaj za uzgoj larvi, kaveze za prevoz matica, beba oplodnje ne više od 100 komada, specijalna košnica za oplodnju ne više od 100 komada, specijalni frižider za transport, frižider sa dubokim zamrzavanjem, inkubator);

302.1/5	Razne vrste opreme za pakovanje meda za pakovanje
302.1/6	Specijalizovane prikolice za prevoz košnica pčela, ne manje od 50 košnica
302.1/7	Investicije za kupovinu opreme za obnovljivu energiju
302.1/8	<p>Investicije u marketing proizvedenih ili prerađenih proizvoda, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, flajera, plakata itd, za promociju proizvodnje, plaćanje za učešće u lokalnim/nacionalnim sajmovima - Kreiranje internet stranice <p><i>Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 10% ukupne vrednosti projekta</i></p>
(302.2)	<p>Podmera 302.2</p> <p>Prerada uzgajanih poljoprivrednih proizvod</p>
302.2/A	<i>Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za aktivnosti nakon berbe i izgradnja i renoviranje tradicionalnih objekata koji se koriste kao prodajna mesta</i>
302.2/1	Građevinski materijal/materijali za ugradnju/druge potrebne elemente za objekat koji će se izgraditi ili renovirati (vrata, prozori, itd)
302.2/2	Građevinski materijal/materijal za objekte za stvaranja uslova za ispunjavanje higijensko-sanitarnih zahteva i obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje standarda bezbednosti hrane, kao i njihova ugradnja.
302.3/3	Građevinski materijal/materijal za objekte za postizanje ekoloških standarda za upravljanje otpadom i za njihovu ugradnju.
302.2/4	Građevinski materijal/materijal za ugradnju tehničkih usluga (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije, snabdevanje energijom i ugradnja, drenaža, kanalizacione mreže/rezervoari, otpadne vode/tretman vode) kontrolisani uslovi (mikroklimatski, kontrola kvaliteta vazduha/vode, vlaga, prečišćavanje vode/vazduha, itd), uključujući praksu štednje energije i korišćenje obnovljive energije
302.2/5	Građevinski materijal/materijali za obezbeđivanje ulaznih puteva i putne mreže za obavljanje poslova i ograničavanje područja oko prihvatljivih objekata.
302.2/B	<i>Oprema za prihvatljive aktivnosti</i>
302.2/1	Oprema za tehničke usluge (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistema za grejanje/hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje energijom i ugradnja, drenaža, kanalizacione mreže/rezervoari, tretman otpadnih voda/voda, prečišćavanje vode) i kontrolisani uslovi (mikroklimatski uslovi, vazduha/kontrola kvaliteta vazduha/vode,

	vlage, itd) uključujući prakse štednje i korišćenje obnovljene energije
302.2/2	Oprema za ispunjavanje higijenskih i sanitarnih uslova, uključujući higijensku sanitarnu opremu i za radnike i za čišćenje mašina i opreme (CIP sistem/Stanica)*
302.2/3	Oprema za prijem sirovina (merenje, inspekcije, sortiranje itd) i skladištenje
302.2/4	Oprema za pripremu sirovina za proizvodnju (sečenje, sušenje, mlevenje, seckanje, itd)
302.2/5	Oprema za skladištenje proizvoda (frižider, frižider za duboko zamrzavanje)
302.2/6	Police za sušenje i postavljanje proizvoda
302.2/7	Oprema za preradu voća i povrća
302.2/8	Oprema za preradu pečuraka
302.2/9	Oprema za preradu i proizvodnju mleka i mlečnih proizvoda
302.2/10	Kupovina mobilne jedinice (pokretne) za preradu mleka
302.2/11	Kupovina mini prikolice, koju vuče traktor ili mali kamion (gde se postavlja mobilna jedinica za preradu mleka)
302.2/12	Oprema za testenine, hleb, proizvodnju testenina, itd.
302.2/13	Oprema za mešanje čaja, proizvodnju ekstrakta i preparata zasnovanih na čaju, pakovanje čaja, uključujući i pakovanje čaja u kesicama, proizvodnju kesica sa biljkama (nana, vrbena, kamilica, itd)
302.2/14	Oprema za proizvodnju začina
302.2/15	Oprema za proizvodnju sirćeta
302.2/16	Oprema za proizvodnju vina
302.2/17	Oprema za proizvodnju alkoholnih pića od grožđa i voća
302.2/18	Oprema za pasterizaciju, sterilizaciju, punjenje u konzervama, punjenje, punjenje u flašama i drugim pakovanjima proizvoda, kao i skladištenje
302.2/19	Oprema za pasterizaciju i sterilizaciju
302.2/20	Oprema za pakovanje i označavanje
302.2/21	Oprema za obnovljivu energiju
302.2/22	Oprema za praćenje kvaliteta, sistema kontrole i praćenja prijema, skladištenje, preradu, pakovanje i distribuciju, uključujući laboratorijsku opremu i uređaje za analize proizvoda (izuzimajući snabdevanje i staklene posude)
302.2/23	Oprema za odlaganje otpada, skladištenje i tretman (uključujući i one za đubrenje i proizvodnju od pod- proizvoda)

302.2/24	Računarska oprema i softver, uključujući i senzore (koje se odnose samo na prihvatljivu opremu)
302.2/25	<p>Investicije u marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje i štampanje kataloga, letaka, brošura, flajera, postera itd, za promovisanje proizvodnje, uplate za učešće u lokalnim/ nacionalnim sajmovima. - Kreiranje veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi za marketing su ograničeni na 10% od ukupnog iznosa projekta.
(3023	Podmera 302.3 – Razvoj zanatskih aktivnosti
302.3. A	<i>Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata</i>
302.3/1	Građevinski materijal/ materijal za ugradnju/ ostali elementi potrebni za objekat koji se izgradi ili renovira (vrata, prozori itd)
302.3/2	Građevinski materijal/materijal za objekte radi stvaranja uslova za ispunjavanje higijensko-sanitarnih uslova i za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje standarda bezbednosti hrane kao i njihova ugradnja.
302.3/3	Građevinski materijali/ oprema za objekte za postizanje ekoloških standarda za upravljanje otpadom i za njihovu ugradnju.
302.3/4	Građevinski materijal/ materijal za ugradnju tehničkih usluga (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom i instalacije, odvodnjavanje, mreža kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode) kontrolisani mikro-klimatski uslovi, kontrola kvaliteta vazduha/ vode, pročišćavanje vode/ vazduha, itd, uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljive energije.
	Građevinski materijal/ materijal za obezbeđivanje pristupnih puteva i putne mreže za obavljanje operacija i ograničavanje područja oko prihvatljivih objekata.
302.3/B	<i>Oprema za prihvatljive troškove</i>
302.3/1	Oprema za tehničke usluge (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom i instalacije, odvodnjavanje, mreža kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode, pročišćenje vode) i kontrolisani mikro-klimatski uslovi, vazduha/ kontrola kvaliteta vazduha/ vode, vlage itd, uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljive energije.
302.3/2	Oprema za ispunjavanje higijenskih i sanitarnih uslova uključujući i higijensku i sanitarnu opremu za radnike i za čišćenje mašina i opreme (CIP sistem/ stanica)*

302.3/3	Oprema za prijem sirovina
302.3/4	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju odeće
302.3/5	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju kože i kožnih proizvoda
302.3/6	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju i preradu drveta
302.3/7	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju papira i papirnih proizvoda
302.3/8	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju drugih nemetalnih i mineralnih proizvoda
302.3/9	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju metala
302. 3/10	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju nameštaja
302.3/11	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju bižuterije i sličnih proizvoda uključujući imitaciju nakita i sličnih artikala
302.3/12	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju muzičkih instrumenata
302.3/13	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju igara kao i papirnih i kartonskih igračaka
302.3/14	Oprema, mašine i instalacije za proizvodnju metli i četki
302.3/15	Oprema za skladištenje (police, metalne konstrukcije, drvene palete, oprema za utovar i istovar, viljuškari itd.)
302.3/16	Oprema i mašine za pakovanje i stavljanje etikete
302.3/17	Oprema za odlaganje, skladištenje i tretiranje otpada
302.3/18	Računarska oprema i softver, uključujući senzore koji imaju veze samo sa prihvatljivom opremom)
302.3/19	<p>Investicije u marketing.</p> <p>- Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, flajera, postera itd., za promovisanje proizvodnje, uplate za učešće u lokalnim/ nacionalnim sajmovima.</p> <p>- Kreiranje veb stranice;</p> <p>- Maksimalni prihvatljivi troškovi za marketing su ograničeni na 10% od ukupnog iznosa projekta</p>
(302.)4	Podmera 302.4 – Razvoj ruralnog turizma
302.4	Renoviranje, proširenje i modernizacija poslovanja ruralnog turizma
302.4/A	<i>Renoviranje, proširenje i modernizacija (enterijera)</i>
302.4/11	Građevinski materijal/ za objekte kućnog smeštaja (sobe, apartmani), ugostiteljske/ gastronomske usluge (priprema i usluživanje hrane), prodajna mesta zanatskih,

	poljoprivrednih proizvoda, muzeji u ruralnim područjima (koji su od istorijskog, prirodnog, tradicionalnog, obrazovnog itd. značaja)
302.4/2	Građevinski materijal/materijal za ugradnju/za uređenje pomoćnih rekreativnih-sportskih objekata (iznutra i spolja); biciklizam/ pešačenje/ penjanje, objekti za držanje konja, područja za jahanje, bara za ribolov, rekreativni objekti (iznutra i spolja), sportski tereni i ugradnja dotične opreme.
302.4/3	Građevinski materijal za renoviranje objekata za obezbeđivanje ulaza za lica sa ograničenim sposobnostima kao i obezbeđivanje pristupa i posebne sanitarne opreme.
302.4/4	Građevinski materijal za renoviranje objekata za obuku i seminare.
302.4/5	Građevinski materijali za objekte za obezbeđivanje higijenskih i sanitarnih uslova, za obezbeđivanje fizičkih uslova za postizanje standarda bezbednosti hrane i za njihovu ugradnju.
302.4/6	Građevinski materijali za objekte za postizanje ekoloških standarda za upravljanje otpadima i za njihovu ugradnju.
302.4/7	Građevinski materijal/ materijal za ugradnju tehničkih usluga (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom i instalacije, odvodnjavanje, mreža kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode) kontrolisani mikro-klimatski uslovi, kontrola kvaliteta vazduha/ vode, pročišćavanje vode/ vazduha, itd, uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljive energije.
302.4/8	Građevinski materijali za uređivanje/ ponovno postavljanje zemljišta/ objekata za uređenje mesta u prirodi, uključujući uređenje dvorišta, staza u prirodi, fontane, svetla u prirodi, roštilj pečenje u prirodi, staklene kuće, mesta za odmor pod hladovinu, kule, stolovi i klupe za piknik i odmor itd.
302.4/9	Građevinski materijal/ materijal za obezbeđivanje pristupnih puteva i putne mreže za obavljanje operacija i ograđivanje zone oko prihvatljivih objekata.
302.4/B	<i>Oprema za prihvatljive aktivnosti</i>
302.4/1	Oprema za tehničke usluge (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom i instalacije, odvodnjavanje, mreža kanalizacije/ rezervoara, obrada otpadnih voda uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljive energije.
302.4/2	Oprema za ispunjavanje higijenskih i sanitarnih uslova uključujući i higijensku i sanitarnu opremu za radnike kao i za čišćenje, sterilizaciju i dezinfekciju opreme i objekata.
302.4/3	Oprema za sobe za smeštaj uključujući stolarske proizvode, ćilime, TV, radio, audio opremu itd.
302.4/4	Oprema za ugostiteljstvo i kuhinju uključujući stolarske alate i proizvode

302.4/5	Oprema za uređenje dvorišta, staza u prirodi, fontane, svetla u prirodi, roštilj pečenje u prirodi, staklene kuće, mesta za odmor pod hladovinu, kule, stolovi i klupe za piknik i odmor itd.
302.4/6	Oprema za pružanje rekreativno- sportskih aktivnosti npr. za biciklizam/ pešačenje/ penjanje; jahanje, ribolov, opremu za sportski teren na otvorenom kao i oprema za zabavne terene za decu.
302.4/7	Oprema za ruralne muzeje uključujući stolarske proizvode i proizvode od kamena, pokrivače poda, uključujući kupovinu starih poljoprivrednih alatki i sprava, nameštaj, tradicionalne kućne stvari, tradicionalnu nošnju itd.
302.4/8	Oprema za obuku u objektima za održavanje seminara
302.4/9	Oprema za pristup izvana i iznutra (uključujući liftove) i posebnu sanitarnu opremu kao i opremu za smeštaj osoba sa ograničenim sposobnostima.
302.4/10	Oprema za tretiranje otpada, uništenje, odlaganje i tretiranje (uključivanjem opreme za obradu otpada u pod-proizvode), filtriranje vode/ stanice prečišćavanja.
302.4/11	Računarska oprema i softver, (koji imaju veze samo sa prihvatljivom opremom) i za aktivnosti koje se tiču ruralnom turizmu.
302.4/12	Oprema za obnovljivu energiju
302.4/13	<p>Investicije u marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, flajera, postera itd., za promovisanje proizvodnje, uplate za učešće u lokalnim/ nacionalnim sajmovima. - Kreiranje veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi za marketing su ograničeni na 10% od ukupnog iznosa projekta
<i>A</i>	<i>Renoviranje, proširenje i modernizacija objekata za smeštaj u prirodi</i>
302.4/14	Gradevinski materijal/ za objekte koji pružaju smeštaj u prirodi (mesta za kamping, bungalovi, kamp prikolice) i dodatne ugostiteljske usluge (priprema i usluživanje hrane) ugradnja i čuvanje opreme.
302.4/15	Gradevinski materijal/ materijal za ugradnju/ za poboljšanje pomoćnih rekreativno-sportskih objekata (spolja i iznutra) npr. biciklizam/ pešačenje/ penjanje; jahanje, ribolov, materijal za sportski teren na otvorenom kao i oprema za zabavne terene za decu.
302.4/16	Gradevinski materijal za izgradnju objekata uključujući i pomoćne objekte (skladištenje slamarica, sprave za popravku, snabdevanje itd) za obezbeđivanje ulaska za osobe sa ograničenim sposobnostima kao i obezbeđivanje pristupa i posebne sanitarne opreme.
302.4/17	Gradevinski materijali za obezbeđivanje higijenskih i sanitarnih uslova (uključujući i skladištenje higijenskih i sanitarnih proizvoda u zonama kod radnika), administrativni

	prostor i za instaliranje/ čuvanje prihvatljive opreme.
302.4/19	Građevinski materijal za izgradnju objekata za postizanje ekoloških standarda za vazduh/ tretiranje vode i čišćenje, upravljanje otpadom i za pravilno instaliranje/ sklonište opreme.
302.4/20	Građevinski materijal/ materijal za ugradnju tehničkih usluga (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom i instalacije, odvodnjavanje, mreža kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode) kontrolisani mikro-klimatski uslovi, kontrola kvaliteta vazduha/ vode, pročišćavanje vode/ vazduha, itd, uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljive energije.
302.4/21	Građevinski materijali za uređivanje objekata za pružanje mesta u prirodi, uključujući uređenje izgleda dvorišta, ukrasi u dvorištu, staza u prirodi, fontane, svetla u prirodi, roštilj pečenje u prirodi, staklene kuće, mesta za odmor pod hladovinu, kule, stolovi i klupe za piknik i odmor itd.
302.4/22	Građevinski materijal/ komponenti za obezbeđivanje pristupnih puteva i putne mreže za obavljanje operacija i ograđivanje zone oko prihvatljivih objekata.
<i>B</i>	<i>Oprema za prihvatljive aktivnosti</i>
302.4/23	Oprema za tehničke usluge (vodosnabdevanje, sistemi za ventilaciju, sistemi za grejanje/ hlađenje, proizvodnja energije i snabdevanje električnom energijom, instalacije, odvodnjavanje, mreža kanalizacije/ rezervoara, tretiranje otpadnih voda/ vode, uključujući prakse za štednju energije i korišćenje obnovljive energije.
302.4/24	Oprema za ispunjavanje higijenskih i sanitarnih uslova uključujući i higijensku i sanitarnu opremu za radnike kao i za čišćenje, sterilizaciju i dezinfekciju opreme i objekata.
302.4/25	Oprema za ugostiteljstvo i kuhinju uključujući stolarske alate i proizvode
302.4/26	Oprema za uređenje dvorišta, ukrasi u dvorištu, staza u prirodi, fontane, svetla u prirodi, roštilj pečenje u prirodi, staklene kuće, mesta za odmor pod hladovinu, stolovi i klupe za piknik i odmor itd.
302.4/27	Oprema za pružanje rekreativno- sportskih aktivnosti (izvana i iznutra) npr. za biciklizam/ pešačenje/ penjanje; jahanje, ribolov, opremu za sportski teren na otvorenom kao i oprema za zabavne terene za decu.
302.4/28	Oprema za jahanje konja i magarca.
302.4/29	Oprema za pristup i posebna sanitarna oprema kao i oprema za smeštaj osoba sa ograničenim sposobnostima.
302.4/30	Oprema za tretiranje otpada, uništenje, odlaganje i tretiranje (uključivanjem opreme za obradu otpada u pod-proizvode), filtriranje vode/ stanice prečišćavanja.

302.4/31	Računarska oprema i softver, (uključujući senzore koji imaju veze samo sa prihvatljivom opremom) i za aktivnosti koje se tiču ruralnom turizmu.
302.4/32	Oprema za obnovljivu energiju
302.4/33	Investicije u marketing <ul style="list-style-type: none"> - Priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, flajera, postera itd, za promovisanje proizvodnje, uplate za učešće u lokalnim/ nacionalnim sajmovima. - Stvaranje veb stranice; - Maksimalni prihvatljivi troškovi za marketing su ograničeni na 10% od ukupnog iznosa projekta.

302.A	SPISAK PRIHVATLJIVIH RADOVA ZA MERU 302
	<i>Spisak radova izgradnje/rekonstrukcije</i>
302.A1.1	Aktivnosti koje se odnose na rušenje; <ul style="list-style-type: none"> - rušenje postojećih objekata; - transport materijala do najbliže deponije; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.2	Zemljani radovi <ul style="list-style-type: none"> - iskopavanje humusne površine; - iskopavanje zemlje; - iskopavanje temelja; - izgradnja nasipa; - postavljanje i jačanje osnova; - transport iskopanog materijala; - pomoćne aktivnosti,
302.A1.3	Betonski radovi <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja betonske podloge; - postavljanje neophodnih konstrukcija; - postavljanje armature; - izgradnja betonskog poda i cementnog nasipa; - rad na betoniranju, uređivanje terena, pristupu puta /putnim vezama;

	<ul style="list-style-type: none"> - postavljanje odgovarajućih montažnih elemenata; - otvaranje sistema kanala; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.4	<p>Radovi sa blokovima/ciglama</p> <ul style="list-style-type: none"> - zidanje; - horizontalna i vertikalna izolacija objekta; - malterisanje plafona i zidova u objektu; - izgradnja ograde, uređivanje terena, pristup putu / putnim vezama; - postavljanje montažnih elemenata; - izgradnja manjih elemenata unutar objekta (dimnjak, sistem za ventilaciju itd); - pomoćne aktivnosti.
302.A1.5	<p>Radovi od drva</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja svih elemenata koji se vezani sa novim objektom ili prilagođavanjem starog objekta; - postavljanje drvenih konstrukcija (osnove, greda i krovni konstrukcija); - građevinski drveni radovi, kao što su pod, uređivanje prostora, ograde puta; - postavljanje manjih konstrukcija od drveta; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.6	<p>Radovi izolacije i fasade</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolacija; - fasada; - postavljanje montažnih elemenata; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.7	<p>Radovi krovne konstrukcije</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje krovni konstrukcija; - pokrivanje krova/postavljanje crepova/lima i drugih materijala; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.8	<p>Radovi limom</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja oluka; - izgradnja sistema atmosferske kanalizacije; - sekači snega;

	<ul style="list-style-type: none"> - pomoćne aktivnosti.
302.A1.9	Radovi keramikom <ul style="list-style-type: none"> - priprema podloge za postavljanje keramičkih pločica; - postavljanje keramičkih pločica; - završne aktivnosti nakon postavljanja keramičkih pločica; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.10	Radovi od drva <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja prozora, vrata, drvene ograde, stepenica itd; - izgradnja unutrašnjih i spoljnih elemenata od drva; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.11	Radovi za postavljanje sprata <ul style="list-style-type: none"> - stvaranje osnove za izgradnju sprata; - izgradnja sprata; - završne aktivnosti; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.12	Radovi krećenja/bojenja <ul style="list-style-type: none"> - bojenje plafona i zidova; - bojenje drvenih i metalnih površina; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.13	Radovi metalom <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja elemenata od metala; - postavljanje metalnih konstrukcija; - postavljanje ograde (balkona, stepenica itd) i ograđivanje objekta; - postavljanje neophodnih montažnih elemenata; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.14	Kameni radovi <ul style="list-style-type: none"> - zidanje kamenom; - oblaganje kamenom/ slojevima kamena; - zidanje ograde, uređenje okruženja od kamena, pristup putu / putnim vezama; - postavljanje montažnih elemenata;

	<ul style="list-style-type: none"> - pomoćne aktivnosti.
302.A1.15	Tehničke instalacije <ul style="list-style-type: none"> - instalacija snabdevanja električnom energijom; - instalacija snabdevanja gasom; - postavljanje spoljne i unutrašnje instalacije električne energije; - postavljanje sistema za odvodnjavanje; - instalacija sistema snabdevanja vodom, postavljanje rezervoara za vodu, hidrofora itd; - postavljanje spoljnog i unutrašnjeg sistema kanalizacije koji se povezuje sa sekundarnim sistemom kanalizacije ili kanalizacijom septičke jame/ rezervoar; - izgradnja septičke jame/ rezervoara; - ugradnja unutrašnje sanitarne opreme; - ugradnja sistema grejanja, ventilacije, klimatizacije i vazdušnih sistema/ prečišćavanja vode (sistemi za grejanje i hlađenje) ; - ugradnja opreme za tretman vode i stanica za prečišćavanje vode; - pomoćne aktivnosti.
302.A1.16	Druge aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja parkirališta i prostora za parkiranje; - izgradnja putne mreže; - uređenje okruženja (isključujući ukrasne biljke) ; - druge pomoćne aktivnosti.
302.A2	<i>Spisak prihvatljivih troškova za ugradnju opreme</i>
302.A2.1	Instalacija prihvatljive opreme i mašina.
302.A2.3	Instalacija opreme za proizvodnju obnovljive energije (vetar, sunce, geotermalna, biogas itd).
302.A2.4	Instalacija računarske opreme i računarskih programa uključujući senzore.
302.A2.5	Instalacija računarske opreme i računarskih programa uključujući senzore.
302.B	- UKUPNI TROŠKOVI ZA MERU 302
302.B1	<i>Spisak ukupnih troškova za izradu biznis plana</i>
302.B1.1	Za izradu biznis plana ili predloga projekta mogu se odobriti prihvatljivi troškovi u iznosu ne više od 3% prihvatljivih troškova;

302.B2	<i>Ukupni troškovi za sprovođenje projekta</i>
302.B2.	Troškovi za arhitekta/ inženjera i za dobijanje različitih dozvola i licenci su prihvatljivi do iznosa od 7% prihvatljivih troškova.
302.B4	<i>Troškovi objavljivanja i informisanja na nivou projekta</i>
302.B4.1	Dizajn marketinškog i informativnog materijala.
302.B4.2	Štampanje marketinškog i informativnog materijala.

Spisak prihvatljivih troškova za Meru 303

Podmera 303.2 „Sprovođenje lokalnih razvojnih strategija“

- a) Prva aktivnost je funkcionalizacija odabranih LAG-ova i MRR-a podržavanjem njihovih operativnih troškova.
- Troškovi nameštaja i kancelarijske opreme, IT oprema, računar, štampač, telefon, projektor;
- Troškovi javnih usluga (struja, voda, otpad, telefonski troškovi);
- Plata menadžera LAG-a i/ili drugih zaposlenih u LAG-u;
- Troškovi iznajmljivanja kancelarije i operativni troškovi;
- Kancelarijski materijal;
- Usluge (specijalisti IT-a, računovode, itd.);
- Troškovi prevoza;
- Nepredvidljivi troškovi.

Podmera 303.1 „Sticanje sposobnosti i podsticanje/sklonost stanovnika teritorije LAG-ova za odabrane LAG-ove“

- Usluge eksperata sa potvrđenom biografijom (eksperti za ekonomski, ruralni i regionalni razvoj, kao i okruženja, marketinga);
- Troškovi studija o području (npr.: društvene-ekonomske, regionalne, marketinške studije, itd).
- Troškovi usmenog i pisanog prevoda;
- Troškovi putovanja unutar Kosova, uključujući smeštaj i dnevnice;
- Troškovi aktivnosti za podsticaj sklonosti interesovanja stanovništva iz ruralnih područja (npr.: obuke, učešće na seminarima, radionicama i sajmovima, pretplata za publikacije i njihova kupovina, druge aktivnosti podizanja interesovanja, itd.);
- Troškovi organizovanja radionica i informativni događaji za podsticanje sklonosti aktivnog učešća ruralnog stanovništva u procesima lokalnog razvoja;
- Troškovi iznajmljivanja objekata i opreme za različita organizovanja, kao i ugostiteljske usluge (pružanje hrane i pića);
- Troškovi za pripremu i objavljivanje promotivnih materijala/publikacija (različiti leci, promocije itd).

303.2 Podmera „Sprovođenje lokalnih razvojnih strategija“

- b) Druga aktivnost je sprovođenje LRS-a odabranih LAG-ova gde promovišu i realizuju manje projekte u skladu sa LRS-om;
- Troškovi za kulturne događaje (sajmovi, festivali, izložbe itd);
- Troškovi za organizovanje različitih promocija domaćih proizvoda (stavljanje etiketa, marketing, leci, označavanje planinskih puteva itd);
- Troškovi malih projekata infrastrukture manjih razmera (ograde, fontane, parkovi, mali mostovi, poljani putevi, obnova kulturnog prirodnog nasleđa, pešačke staze itd).

Spisak prihvatljivih troškova za meru navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta

- Sanacija i proširenje kanala i cevi za navodnjavanje;

- Izgradnja vodenih rezervoara;
- Brana za navodnjavanje;
- Otvaranje bunara pod uslovom da bunar ima vodu;
- Izgradnja drenaže/odvodnjavanja;
- Pumpe za navodnjavanje i ostala prateća oprema:(uređaji za merenje vode, za električnu energiju, itd);
- Sanacija opreme (ventili, spojnice, cevi, uključujući i posao);
- Prateći radovi sa uticajem na životnu sredinu, drenažu (terase, nivelisanje zemljišta, u zavisnosti od vrste projekta).

Troškovi za izradu biznis plana ili predloga projekta ne mogu prekoračiti iznos od 3% prihvatljivih troškova. U slučaju investicija koja predviđaju; skice, detaljna inženjerska projektovanja, procenu na životnu sredinu su prihvatljivi do 7% od prihvatljivih troškova. Nakon potpisivanja ugovora, treba dostaviti projekat sa dizajnom i predmerom.